

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. rugsėjo 14 d.
95 ir 96 posėdžiai

Stenogramos

53

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. rugsėjo 14 d.

Rytinis posėdis Nr. 95

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. rugsėjo 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIIIP-1088(2) svarstymas ir priėmimas	8
Seimo nario K. Glavecko kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	9
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	10
Seimo nario R. Karbauskio kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	11
Šio nutarimo priėmimas	16
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1074, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12, 18, 24, 28, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 56 ¹ , 62 ir 69 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1075, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1076, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1077 ir Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1078 pateikimas (S. Mačiukaitė-Žvinienė)	16
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1087 pateikimas (L. Antanavičienė)	23
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-1090 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	27
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-1091 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	27
Baudžiamojo kodekso 43, 47, 54, 62, 63, 64, 68 ¹ , 68 ² , 71, 75, 90, 226 ir 227 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1066 pateikimas (R. Svetikaitė)	28
Baudžiamojo proceso kodekso 3, 233, 235, 254, 303, 305, 307, 309, 327, 331, 387, 444 ir 451 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1008 pateikimas (M. Vainiūtė)	32
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1108 pateikimas (D. Brasiūnaitė)	33
Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-988 pateikimas (D. Šakalienė)	38

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio, kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, teisingumo ministrės M. Vainiūtės, susisiekimo ministro R. Masiulio, krašto apsaugos ministro R. Karoblio atsakymai į Seimo narių klausimus	40
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-1090 priėmimo tęsinys	46
Šio nutarimo priėmimas	46
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-1091 priėmimo tęsinys	46
Šio nutarimo priėmimas	46

Vakarinis posėdis Nr. 96

Istatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-999 pateikimas (A. Zananavičius)	47
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIIIIP-1048 pateikimas (R. Karoblis)	48
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1047 pateikimas (R. Karoblis)	50
Diplomatines tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1 ir 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo X ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-932 pateikimas (A. Zananavičius)	55
Administracinių nusižengimų kodekso 401, 403, 426 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-845, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 39 ⁵ ir 39 ⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-846, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-847, Kelių įstatymo Nr. I-891 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-848, Kelių transporto kodekso 8, 8 ¹ , 13, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-849, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 12 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-850, Konsulinio statuto Nr. I-886 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-851, Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 4 ² , 8, 36 ¹ , 58 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-852, Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-853, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-854, Šventosios valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-855, Vidaus vandens transporto kodekso 4, 4 ¹ , 4 ² , 6, 13, 16, 18, 19, 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-856 ir Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-857 pateikimas (V. Sinkevičius)	57
Administracinių nusižengimų kodekso 120 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1028(2) ir Civilinio kodekso 6.930 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1085 pateikimas (S. Gentvilas)	58
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-564 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Kęstutį Pūką patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1095 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Baura)	59
Šio nutarimo priėmimas	60
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-193(2) svarstymas	60
Seimo nario A. Vinkaus kalba	60
Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2281 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1065(2) pateikimas (R. Šarknickas)	61
Seimo savaitės (2017-09-18–2017-09-22) – 2017 m. rugsėjo 19 d. (antradienio) ir 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	62
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	64

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 95 STENOGRAMA

2017 m. rugsėjo 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos. Pradedame 2017 m. rugsėjo 14 d. rytinį plenarinį posėdį. Maloniai prašau registruotis.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. rugsėjo 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis mūsų klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Yra pasiūlymų. P. Gražulis. Prašom. Tuoj suteiksime žodį. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, kaip jūs žinote, yra Teisės departamento išvada dėl nutarimo projekto dėl aukščiausių valstybės pareigūnų per „Zapad“ pratybas neišvykimo iš Lietuvos. Žinoma, jie rašo, kad Seimas nėra parlamentinė... Lietuva nėra parlamentinė valstybė, tačiau Seimas turi apsispręsti, ar įtraukti šį klausimą į darbotvarkę, ar ne.

PIRMININKĖ. Prašom pasakyti numerį.

P. GRAŽULIS (TTF). Pasakau numerį – projektas Nr. XIIIIP-1089. Ir dar vienas sakinytis: tiek gąsdino visuomenę dvejus metus, kad patys išsigando ir pabėgo, o visuomenė liko Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamasis K. Bacvinka. Prašom.

K. BACVINKA (LVŽSF). Atsižvelgdamas į Teisės departamento išvadą, noriu atsiimti savo teikiamą pataisą dėl projekto Nr. XIIIIP-983 patobulinimo.

PIRMININKĖ. Gerai. Jūsų prašymą išgirdome, apsispręsimė.

Gerbiamasis M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėjau pasiūlyti išbraukti klausimą – projektą Nr. XIIIIP-1047 – tai Bibliotekų įstatymas. Mano giliu įsitikinimu, tas projektas yra skubotas, jisai nėra parengtas, nėra išdiskutuotas, kada valstybės biurokratai išstumia kultūrą iš Vilniaus senamiesčio. Man atrodo, yra pernelyg jautrus ir prieš tai reikėtų dar padiskutuoti atskirai komitetuose, komisijose ir neskubėti su tokiu įstatymo teikimu. Mano būtų toks siūlymas.

PIRMININKĖ. Jūsų ar jūsų frakcijos?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mano asmeninis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Asmeninis. Gerai. Ačiū. Daugiau pasiūlymų nėra. Turime apsispręsti.

Pradėkime nuo M. Majausko pasiūlymo išbraukti iš darbotvarkės Bibliotekų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1047. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Jo pasiūlymas buvo išbraukti iš darbotvarkės, o Seimas balsuodamas priims sprendimą. Vakarinės darbotvarkės klausimas 2-4 – projektas Nr. XIIIIP-1047 – Bibliotekų įstatymas. Pranešėjas – krašto apsaugos ministras R. Karoblis. Buvo pasiūlymas išbraukti. Kas manote kitaip, spaudžiate kitus mygtukus.

Balsavo 98 Seimo nariai: už išbraukimą pasisakė 35, prieš – 43, susilaikė 20. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1047 lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas ir prašymas buvo gerbiamojo K. Bacvinkos išbraukti iš darbotvarkės įstatymo projektą (minutėlę, tuoj jį surasime). Klausimas 2-7 – projektas Nr. XIIIIP-893. Čia jo paties noras, kad būtų leista dar patobulinti ir teikti patobulintą įstatymo projektą. Gal galime bendru sutarimu? Galime.

Trečiasis pasiūlymas, kuris nuskambėjo pats pirmasis, – tai P. Gražulio teiktas pasiūlymas dėl jo įregistruoto įstatymo projekto Nr. XIII-1089 dėl neišvykimo iš Lietuvos. Turime Teisės departamento išvadą, jūs, kolega, visiškai teisingas, teigiama, kad tai gali prieštarauti Konstitucijai, todėl prieš tai turėtų svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Šiandien jūsų šito pasiūlymo mes negalime tenkinti. Deja, tokios mūsų procedūros, gerbiamasis Petrai. Daugiau pasiūlymų nėra.
(*Balsai salėje*)

Darbotvarkę galime patvirtinti bendru sutarimu? Dėkoju.

10.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-1088(2) (svarstymas ir priėmimas)

Pirmasis mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-1088(2). Pranešėjai – visų komitetų ir frakcijų atstovai. Pradedame pagal mūsų komitetų eilę. Aplinkos apsaugos komitetas. Komiteto pirmininkas – K. Mažeika. Prašome pateikti komiteto išvadą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas vienbalsiai pritarė šiai ataskaitai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas nepateikė papildomai pasiūlymų dėl įstatymų projektų, kurių nėra įrašyta. Jūs nesiūlėte papildyti kitais.

PIRMININKĖ. Kviečiu į tribūną Audito komiteto pranešėją N. Puteikį. Gerbiamasis Nagli Puteiki, jūs turite pateikti Audito komiteto išvadą.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Audito komitetas savo posėdyje nusprendė pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektui Nr. XIII-1088. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną kviečiu į tribūną pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas vakar svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektą ir bendru sutarimu nusprendė pritarti šiam projektui. Pasiūlė papildyti šio nutarimo projekto III skyriaus trečiojo skirsnio 11 eilutę šiuo įstatymo projektu – Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo trečiuoju skirsniu įstatymo projektu Nr. XIII-4669. Posėdyje dalyvavo finansų ministras ir jis pritarė šitam siūlymui. Šis siūlymas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Europos reikalų komiteto pranešėją R. Budbergytę pateikti komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Bendru sutarimu buvo pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju Europos reikalų komiteto pranešėjai ir už bendrą sutarimą taip pat. Kviečiu Ekonomikos komiteto pirmininką V. Sinkevičių pateikti Ekonomikos komiteto išvadą.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą. Sprendimas yra pritarti darbų programai. Už balsavo 9, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kultūros komiteto išvadą. R. Karbauskis. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Sveiki, kolegos. Komitetas vakar svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kaimo reikalų komiteto išvadą prašome pateikti A. Stančiką. Ar J. Rimkus pateiks? Pateikia J. Rimkus. Prašom.

J. RIMKUS (LVŽSF). Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetas 2017 m. rugsėjo 13 d. svarstė klausimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto. Sprendimas: pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektui. Siūlyti papildyti sesijos darbų programos projekto penktąjį skirsnį „Žemės ūkis ir kaimo plėtra“ Žemės įstatymo Nr. I-446

32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu. Komiteto atskirųjų nuomonių nėra gauta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą prašom pateikti gerbiama pirmininką V. Baką.

V. BAKAS (LVŽSF). Laba diena. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas vakar apsvarstė darbų programos projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą kviečiu pristatyti komiteto pirmininką A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė Seimo III (rudens) sesijos darbų programą, bendru sutarimu pritarė ir siūlo įtraukti dar kol kas neįregistruotą, bet būtina įstatymo projektą, t. y. Socialinių paslaugų įstatymo 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas vakar svarstė Seimo rudens sesijos darbų programą. Jai pritarėme su pasiūlymu įtraukti į darbų programą projektą Nr. XIII-1093. Balsavimo rezultatai: 7 – už ir 3 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Švietimo ir mokslo komiteto išvadą prašom pateikti komiteto pirmininką E. Jovaišą.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, komitetas apsvarstė rudens sesijos darbų programą ir prašo papildyti dviem naujais teisės aktais. Pirmasis būtų Lietuvos Respublikos valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, jis taip pat įregistruotas. Ir dar vienu įregistruotu – Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu. Balsavimo rezultatai: 7 – už, prieš nebuvo, susilaikė 3. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą prašau pateikti J. Sabatauską. Nėra J. Sabatausko, gal tada S. Šedbaras? (*Balsai salėje*)

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą rugsėjo 13 dieną ir sprendimas buvo priimtas gražinti projektą iniciatoriams tobulinti. Už pritarimą nutarimo projektui balsavo tik 3, susilaikė 6.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Užsienio reikalų komiteto išvadą maloniai prašau pateikti komiteto pirmininką J. Bernatonių.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, pirmininke. 3 komiteto nariai balsavo už, 1 – prieš, 1 susilaikė. Pritariame projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą prašau pateikti A. Strelčiūną.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė Seimo darbų programą, priėmė sprendimą pritariti Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-1088 ir siūlyti jį tobulinti, atsižvelgiant į Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ir Žmogaus teisių komiteto išvadą prašau pateikti šio komiteto pirmininką V. Simuliką.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, mieli kolegos, Žmogaus teisių komitetas pritarė: 4 – už, 1 susilaikė. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiamieji Seimo nariai, noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad komitetų pasiūlymai papildyti įstatymo projektą dėl mūsų darbų programos jau įtraukti į darbų programą.

O dabar skelbiame diskusiją. Nori kalbėti, pirmasis buvo užsirašęs gerbiamasis K. Glaveckas, tai aš pirmąjį ir kviečiu. Sistema suklydo ir jus buvo išbraukusi, bet dabar sugražinome. Žodis K. Glaveckui. Jūs kalbate frakcijos vardu? (*K. Glaveckas: „Taip.“*) Frakcijos vardu – septynios minutės. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tikro mes pripratome girdėti frazes, kad bendru sutarimu mes viskam pritarėme ir viskas yra gerai. Žiūrint iš šalies, tai, ką

mes darome Seime, daugiau primena taisyklą, kurioje viskas yra taisoma. Taisoma, taisoma, taisoma. Netgi taisomi tie dalykai, kurie Europoje pagal Europos tradiciją jau seniai yra susiformavę ir dėl kurių jau yra kai kokios konstantos priimtos. Pavyzdžiui, Seimo narių atostogos, kaip pavyzdį galiu pasakyti, visuose Europos Sąjungos parlamentuose nėra reglamentuojamos. Mes turime Baltarusijos, Rusijos pavyzdį, Konstitucinio Teismo išaiškinimą ir vis toliau dirbame.

Lygiai taip pat su Seimo klausimais, kurie bus įtraukti ir, aš manau, darbotvarkėje bus susiję su Seimo darbo skaidrumo organizavimu. Kitaip tariant, kiekvienas Seimo narys privalės rašyti, kur susitiko, ką pamatė pro langą, kur nuėjo. Iš tikro idėja neblogo, bet ją reikėtų, liberalai galvoja, papildyti ir pasiūlyti visiems Seimo nariams uždėti apykojes, kad galėtume filmuoti, fotografuoti, žinoti, kur jie yra, tada mes, aišku, tikrai turėtume visą kontrolę ir t. t. Aš noriu konstatuoti ir pasakyti esminį dalyką, kad... (*Plojimai*) Seimas panašus, kaip sakiau, į kaityklą, o iš tikro jis turėtų būti panašesnis į idėjų kalvę. Mes neduodame jokių idėjų Lietuvai. Mes tik taisome ir taisome, daugeliu atveju griuname ir toliau tęsiame tą pačią tradiciją. Mes turime vieną dieną sustoti ir pagalvoti, kur mes einame. Pažiūrėkite, Lietuva skirstosi ir toliau. Baudimais ir kitais dalykais mes nieko nepadarysime, patikėkite manimi. Jūs visi patys tuo tikite. Darykite tą, kuo jūs tikite, ir ieškokite idėjų.

Štai šių metų pavasario darbų programoje idėjų nėra. Galima ją laikyti, aišku, vienbalsiai priimtą, o tada mes visi vienbalsiai konstatuosime, kad mes neturime jokių idėjų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Toliau kviečiu kalbėti G. Landsbergį Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu. Septynios minutės. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, vėl dar sykį kalbame panašiomis temomis, tik aš noriu įvesti šiek tiek žodyno, galbūt tokio labiau pažadinančio ir sutelkiančio dėmesį. Aš noriu pakalbėti apie veidmainystę. Aš noriu pakalbėti apie tuos žmones, kurie prasidedant sesijai sako: šis biudžetas ir ši darbų programa yra sutverta tam, kad mes mažintume socialinę atskirtį. Ir žmonės turi tuo tikėti. Mes turime tuo tikėti. Pažiūrėkime į įstatymus, pažiūrėkime į visa tai, ką jūs atnešėte dėl biudžeto! Kas ten bus sumažinta? Kas ten bus? Kokie bus pokyčiai? Pensijų indeksavimas nuo kitų metų, kuris buvo ir taip numatytas įstatymuose?

Kolegos, nėra kuo džiaugtis! Proveržio... Profesorius teisingai pasakė: proveržio ir idėjų nėra. Tiesą sakant, tai, ką mes matome, vien šios dienos projektai, kurie yra surašyti, tai, ačiū Dievui, kad mes turime Prezidentę D. Grybauskaitę. Ji gelbsti šio pusmečio mūsų programą. Tai jos yra registruojami švietimo įstatymai, tai yra jos registruoti antikorupeciniai įstatymai. Aš nematau valdančiųjų jokios pastangos ką nors keisti. Tiesą sakant, aš galiu galbūt suprasti, kodėl taip yra. Todėl, kad valdančiųjų nėra. Vyriausybė neturi palaikymo. Tas palaikymas kartais ateina iš vienos frakcijos, galbūt kartais iš kokios kitos frakcijos už vieną ar kitą postą kur nors prieinamoje Vyriausybės vietoje. Nėra Vyriausybės palaikymo Seime, tai kaip tada įmanoma ką nors išvis geru nuveikti? Gal tada čia iš tikrųjų Prezidentė ir imasi lyderystės šioje situacijoje?

Bet užduokime sau klausimą: galbūt šita krizinė situacija suteikia galimybę? Galbūt ji suteikia galimybę stabtelėti sekundę ir pradėti galvoti apie tai, ką iš esmės ir iš tikrųjų mes galime nuveikti? Mūsų bičiuliai, draugai iš žiniasklaidos pradėjo puikią akciją „Idėja Lietuvai“. Galbūt mums reikia ištempti ausį ir pradėti klausyti, kas ten yra šnekama. Išgirsti, kodėl žmonės, kodėl visuomenė už šito mūsų Seimo burbulą pradeda kalbėti apie tai, kad reikia idėjų? Todėl, kad čia idėjų nėra! Čia mes kalbame apie tai, ar sugebės šita Vyriausybė priimti RAD'ų reformą? Nesugebės turbūt, nes socialdemokratai nepalaiko, konservatoriai neapsisprendė galbūt, liberalai irgi. Čia yra esminė jūsų idėja. Gėdinga. Bet galbūt mes galime susėsti? Nežinau, žiūriu į gerbiamą E. Jovaišą, gal E. Jovaiša sugalvos, kad jis nori pradėti ir ieškoti idėjų dėl rimtos aukštojo mokslo pertvarkos, ne popierinės, gal kreipsis į opoziciją, nežinau, gal mėgins įtikinti socialdemokratų, kurie po išėjimo iš valdančiosios daugumos vis dėlto nuspręs dalyvauti kaip konstruktyvi opozicija ir ieškoti, susitelkti kad nors ir į vieną klausimą, bet į tą, kurį mes atrastume kiekvieną savaitę, kiekvieną mėnesį per visą sesiją. Tą, kurį mes atrasime ir biudžete, ir naujo biudžeto eilutėje ir galėsime iš tikrųjų visi nesiskirstydami į frakcijas išeiti ir pasakyti: taip, šitas Seimas dirbo prie šio klausimo. Todėl, kad šiandien tai, kas vyksta, yra paprasčiausiai veidmainystė. Nėra temos, nėra idėjos, nėra susitelkimo. Kolegos, užimsite vietas, pasėdėsite tam, kad tiesiog nebūtų tuščios vietos. Tai tuo ir pasidžiaukime. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegai už jūsų asmeninę nuomonę, gal ir frakcijos. Veidmainystės nežvelgiame, o tikrai džiaugiamės, kad Prezidentė pateikė septynis įstatymų projektus. Kaip jūs žinote, sesijos darbų programoje per 500. R. Karbauskis – Valstiečių ir žaliųjų frakcijos vardu. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Mieli kolegos, ką tik skambėjo daug tokios demagogijos, nežinau, kaip tai pavadinti dar. (*Balsai salėje*) Bet faktas yra tas... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, gal išklauskime visus tyliai, ramiai?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Faktas yra tas, kad iš tikrųjų mes labai dėkingi Prezidentei, kuri pateikė tuos septynis įstatymų projektus, Vyriausybė pateikė 150 įstatymų projektų, labai dėkingi kolegoms, kurie pateikė kelis šimtus projektų, ir frakcijoms. Todėl šnekėti apie tai, kad mes čia nieko nedarome, o staiga kas nors už mus bando tą darbą padaryti, neišeitų. Šitas pusmetis yra apibrėžtas galbūt trim prioritetais.

Pirmas dalykas, ko niekas nebuvo padaręs be šito Seimo, be šitos valdančiosios daugumos, tai pirmą sykį krašto apsaugai bus skirta 2 % bendrojo vidaus produkto. (*Balsai salėje*)

Toliau. Primenu tiems, kurie dabar triukšmauja.

PIRMININKĖ. Netriukšmaukite!

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Jūs įsipareigojote tai padaryti iki 2020 metų, jūs net pasirašėte tai. Mes tai padarėme 2018 metais. Su tuo sveikinu valdančiąją daugumą. (*Plojimai*) Ir pliurpti apie tai, apie grėsmes Lietuvos saugumui, pliurpti ir iš tikrųjų net nebūti įsipareigojusiems ir kaltinti kitus kolegas, kurie šiandien priima sprendimus, atsakingus, stiprinančius Lietuvos saugumą, įrodo tai, ko jūs net negebėjote įsivaizduoti, kad galima padaryti 2018 metais. Mes tai padarėme.

Toliau kitas dalykas. Šiais metais socialiai orientuotas biudžetas ir tai yra 600 mln. papildomų lėšų socialinei atskirčiai ir žmonių pajamoms didinti. Tai pažymėjo ir Lietuvos Respublikos Prezidentė, kad dar niekada nebuvo tokios situacijos, kai be jokios priešpriešos sugebėta ir krašto apsaugos finansavimą tokiu mastu padidinti, ir socialines problemas spręsti tų dalykų nesupriešinant. Cituoju ne pažodžiui, bet Lietuvos Respublikos Prezidentę, kuri dėkoja Seimui ir valdančiajai daugumai už tą gebėjimą.

Švietimo klausimai – prioritetinė tema. Aš labai dėkingas visiems, kurie iš tikrųjų tuo klausimu labai aktyviai dirba. Dėkingas ir prezidentūrai, kad labai aktyviai išitraukė į šitų klausimų sprendimą, nes bet koku atveju mūsų valstybės ateitis priklauso nuo švietimo kokybės, nuo to, kaip mes išauginsime savo vaikus. Ir vadinti tai, ko jūs net negebėjote pradėti – ne reforma, yra keista. (*Balsai salėje*) Aš jums tik primenu, kad kai buvo pasiūlyta aukštojo mokslo reforma, kuri paskelbus jūsų projektą baigėsi po trijų dienų protesto akcijomis. Mes turime realius rezultatus – universitetai jungiasi. Šnekame apie kokybę, šnekame apie finansavimo keitimą, šnekame apie profesinį rengimą, apie vidurinį mokslą. Mes labai daug pajudiname sprendimų tokių, kurių niekas negebėjo padaryti.

Labai džiaugiuosi tuo, ką mes bandome padaryti farmacijos sektoriuje. Mes iš tikrųjų pagaliau įvesime tvarką. Skaičiais, aišku, labai sunku apibrėžti, bet iš tikrųjų kai ne farmacijos įmonės, ne prekybininkai, parduodantys vaistus, diktuos savo sąlygas, o valstybė nustatys tvarką, kokie vaistai galėtų būti parduodami. Tie sprendimai, kuriuos neša ministras A. Veryga į Seimą, yra revoliuciniai, dėl jų pasipriešinimas ir toliau bus didelis, bet jie būtini ir žmonės sutaupys, realiai pajus vaistų kainų mažėjimą.

Aš nesiplėsiu į kitas problemas, mes iš tikrųjų labai darniai, manau, dirbsime šioje sesijoje, priimsime tai, ką esame pasiryžę, ir iš tikrųjų Lietuvos žmonės mums bus dėkingi už tuos darbus, kuriuos būsime padarę. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių diskutuoti? L. Balsys? Prašom, kolega.

L. BALSYS (MSNG). Aš nediskutuoti, aš dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Prašau.

L. BALSYS (MSNG). Man rodos, gerbiamas Kultūros komiteto pirmininkas kalbėdamas pavar-tojo žodį „pliurpti“. Gerbiami kolegos, mes visi esame lygūs Seimo nariai, mes čia ne pliurpiame, mes visi reiškiamo savo nuomones ir savo pozicijas. Gerbiamas Kultūros komiteto pirmininke, vartokite kultūringą lietuvių kalbą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininkas paminėjo mano pavardę, kurią jis taip dažnai mini įvairiomis progomis. Aš norėjau pasakyti, kad didelių darbų švietimo sistemoje yra numatyta šitame mūsų darbo etape, ir jie yra labai akivaizdūs. Pirmiausia tai yra naujas finansavimo modelis bendrojo ugdymo mokyklų, naujas finansavimo modelis aukštųjų mokyklų, kolegijų, universitetų. Reikia pasakyti, kad tai yra naujos idėjos ir kitoks požiūris į švietimą, negu iki šiol buvęs. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis – dėl vedimo tvarkos. Kolegos, nuomones už ir prieš jus turėsite išsakyti svarstymo ir priėmimo metu. Tai gal tada taip ir sutarkime. Dirbame toliau.

Kaip jau minėjau, komitetų pasiūlymai į Seimo nutarimą įtraukti. Po komiteto posėdžio yra gautas vienas pasiūlymas, noriu atkreipti visų dėmesį, yra gautas Seimo narių A. Palionio, J. Sabatausko ir A. Skardžiaus pasiūlymas papildyti Seimo rudens sesijos darbų programos IV skyrių „Lietuvos Respublikos Seimo narių ir Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų siūlomi teisės aktai“ įstatymo projektu Nr. XIIP-2375 – Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektu. Ar Seimo nariai dar norėtų dėl šio savo pasiūlymo tarti žodį? A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės norime įtraukti projektą, tai yra antras variantas po Prezidentės veto, pakoreguotas, atsižvelgta į Prezidentės pasiūlymus, projektas. Noriu nuraminti visus Seimo narius, kad nėra jokios valstybės paramos tame projekte. Jeigu žiūrėtume į Lietuvos ateitį ir investicijų pritraukimą, tai aš prašyčiau įtraukti į darbų programą ir sugrįžti prie šio projekto svarstymo, nes jis yra svarstymo stadijos, ir padiskutuoti, ar ten yra rizikos, kad išsipareigos valstybė ar neįsipareigos valstybė. Tuo labiau kad turime ir naują Vyriausybę, būtų galima ir Vyriausybės nuomonės pasiklausti, kaip ji žiūri į šį projektą. Prašau Seimo narių pritarimo, kad įtrauktume į rudens sesijos programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra norinčių dėl šio pasiūlymo kalbėti už ar prieš? Nuomonė už – P. Gražulis. Už šį pasiūlymą.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, ką tik iš dešinės pusės nuskambėjo apie idėjų trūkumą. Man labai gaila, kad tos idėjos yra slopinamos. Tikrai ši idėja, iniciatyvių žmonių grupė 30 metų jau dirba prie šios idėjos ir bando surasti pritarimą Seime. Tai yra proveržis į priekį, tai yra ateities projektas ir leiskime, kad ta idėja galų gale būtų įgyvendinta. Todėl prašau bendro pritarimo. Ir tai, kad šiandien kalbama apie naujas idėjas, visi už jas ir balsuokime. Tai tikrai proveržio idėja.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Norinčių kalbėti prieš nėra. Dėl pasiūlymo, kurį pristatė kolega A. Palionis, prašom apsispręsti ir balsuoti.

Už pasiūlymo įtraukimą iš viso balsavo 109 Seimo nariai: už – 69, prieš – 6, susilaikė 34. Jūsų pasiūlymas įtrauktas į darbų programą.

Dėl darbų programos nuomonė už, nuomonė prieš. Svarstymo stadija. Dėl visos darbų programos P. Gražulis nori kalbėti už. Prašau.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, aš noriu šiek tiek reaguoti į G. Landsbergio pasakymą, kad nėra idėjų. Gerbiamas... (*Balsas salėje*) Galėsite jūs repliką pasakyti. Gerbiamas Konservatorių partijos pirmininke, jūs pasiūlėte arti 100 įstatymų projektų šitai rudens sesijai. Čia jūs be idėjų pasiūlėte? Čia ne jūsų idėjos, ne jūsų mintys? Jūs man pasakykite, ką jūs siūlėte? Ar jūs siūlėte tai, kad stabdytume idėjas? Čia visi įstatymai tokie, kad stabdytų valdančiajai daugumai darbus? Ką jūs siūlėte? Jūs savo įstatymų nelaikote idėjomis.

Dar vienas dalykas. Aš noriu pasakyti, vakar perskaičiau gana pozityvų jūsų straipsnį „Delfi“, siūlote susieti minimalią algą su vidutiniu darbo užmokesčiu. Jūs vėluojate trejais metais. Aš siūliau prieš trejus metus, bet jūs nepritarėte. Pažiūrėkite mano projektus. Ačiū Dievui, kad jūs jaunas politikas, progresuojate. Tikrai, aš manau, dar labiau suaugsite, surimtėsite ir progreso iš jūsų sulauksime daug daugiau. Neįžvelkite ir nematykite vien tik tai juodo. Matykite ir kitų žmonių iniciatyvose, ir kitų frakcijų pasiūlymuose, ir galų gale savo pasiūlymuose nors ką pozityvaus. Negali būti vien negatyvas. Gerbiamas Gabrieliau, jūs jaunas politikas. Tikrai yra galimybė pažvelgti daug plačiau į visas problemas ir savo darbuose matyti taip pat pozityvą, ne tik negatyvą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Nebuvau taip agresyviai nusiteikęs ir tikrai neplanavau pasisakyti prieš, tuo labiau kad vakar komiteto posėdyje dėl taikos ir ramybės balsavau už, bet šiandien po mūsų pirmininko tokio, sakyčiau, nelauktai agresyvaus ir įžūlaus pasisakymo turiu keisti nuomonę. Tiesiog, gerbiamas Ramūnai, iš tikrųjų nederėtų jūsų rango žmogui, kuris turėtų telkti ir vienyti ir mūsų Seimą, ir visus absoliučiai visų politinių jėgų rinkėjus, šitai, sakyčiau, kiemo leksika aiškintis santykius iš aukščiausios valstybės tribūnos. Kaipgi taip galima – vieną dieną viena nuomonė, viena leksika, kitą dieną mes vėl keičiamės? Ačiū kolegai L. Balsiui, kuris jums davė pastabą.

Aš manyčiau, kad turėtume pradėti nuo priėmimo šių dabų programos, dėl kurios aš nebūsiu prieš. Aš dėl tam tikrų priežasčių kviečiu susilaikyti, pradėti visai kitą mūsų darbų kokybę. Aš manyčiau, kad mes tikrai turime ką veikti. Jūs giriatės Vyriausybės teikiamais projektais, bet vakar, tiksliau, užvakar, mes visi buvome liudininkai Kultūros ministerijos visiško neprofesionalumo pavyzdžio ir buvo visiškas fiasko. Tai, kas vyksta būtent toje ministerijoje ir toje darbų programoje, kuri teikiama iš tos pusės, proveržio ir kokios nors šviesos ten nelabai matyti. Bet jeigu jūs tikrai turite noro bendradarbiauti ir kalbėtis, mes galime jums taip pat padėti ir kultūros srityje. Taigi lauksime jūsų prašymų. Kol kas kviečiu kolegas susilaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svarstymo stadijoje nuomonė už, nuomonė prieš išsakytos. Prašom apsispręsti ir balsuoti, o po balsavimo suteiksiu visiems žodį replikai. Prašom balsuoti. Kol jūs balsuojate, aš tiesiog pavarčiau Lietuvių kalbos žodyną ir noriu jums labai atsakingai pasakyti, kad žodis „pliuropiti“ mūsų kalboje yra vartotinas ir reiškia „niekus kalbėti“. (*Juokas salėje*) Todėl, gerbiami kolegos, gal labai išsižeisti nederėtų. (*Plojimai*)

Dabar apsisprendžiame ir balsuojame. Mūsų kalba labai spalvinga ir jūs tai puikiai žinote, o jeigu dar žemaičiai, dzūkai pakalbėtų savo tarmėmis, iš tikrųjų daug girdėtume.

Balsavo 106 Seimo nariai: po svarstymo už – 71, prieš – 1, susilaikė 34.

Replika po balsavimo – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Pirmininke, šiaip tai replika būtų dėl Lietuvių kalbos žodyno ir būtent dėl žodžių, kuriuos vartojo čia, posėdžių salėje, garbingi mūsų kolegos konservatoriai, išvardindami savo kolegas Seimo narius padugnėmis. Ką tai pagal Lietuvių kalbos žodyną galėtų reikšti? Ačiū.

PIRMININKĖ. Panašu, kad mes kartkartėm nagrinėsime lietuvių kalbos žodžių reikšmes ir tai tik sustiprins mūsų kalbos mokėjimą.

Gerbiamieji kolegos, Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime priimti Seimo nutarimą?

K. Masiulis dar norėjo repliką? Suteiksiu žodį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš džiaugiuosi atmosfera, kuri čia yra. Mes nesimušame. Kituose parlamentuose pliekiamasi. Čia viskas gerai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Žinoma, geros nuotaikos ir išminties mums labai reikia.

Gerbiamieji Seimo nariai, sutariame bendru sutarimu, kad šiandien galime priimti, pritarti skubai.

Keturi – už, keturi – prieš. Nuomonė už – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš kviečiu kolegas palaikyti šitą mūsų sesijos programą ir savo darbus įprasmingi tuos tikslus, kuriuos mes turime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties, kolegos, vakar Sveikatos reikalų komitete buvo toks labai įdomus įvykis, kai sveikatos apsaugos viceministrė pristatė darbų programą ir sugebėjo paskaityti tik įstatymų pavadinimus. Paklausus, gal galite įvardyti tris prioritetus, vienas prioritetas buvo tas Farmacijos įstatymas, kurį vakar pristatė ministras, bet negalėjo pasakyti koks. Dėl kitų nieko nepasakė, tik pradėjo verkšlenti, kad yra nuvargusi ir nežino tų prioritetų. Bet ji tikriausiai buvo teisi, nes rudens sesijos darbų programoje tų prioritetų ir nėra. Kolega R. Karbauskis sakė, čia kažkoks proveržis vyksta farmacijoje, tai jis jau įvyko – apie 60 % žmonių, kurie anksčiau vaistus gaudavo kompensuojamus, dabar juos perka ir tų duomenų nematyti. Ministerija tų skaičių neskaiciuoja, bet žmonės išleidžia daug daugiau.

Jūsų žiniai, rudens sesijos darbų programoje daugiau nėra nė vieno farmacijos įstatymo. Buvo pristatyta antradienį pora, daugiau nė vieno nėra. Kurioje vietoje čia koks proveržis atsiras, aš nežinau. O jokių esminių problemų, kurios dabar susikaupusios – korupcija, finansavimo problemos, – darbų programoje nėra. Yra apie embrionų laidojimą, yra panašūs dalykai. Išties susidarė kuriozinė situacija – rajonų ligoninių, apskričių ligoninių finansavimas, du trečdaliai jų dabar jau iš esmės bankrutuoja, o ministerija vis tiek laužia didinti atlyginimus. Viena Žemaitijos ligoninė, kad neužsitrauktų ministerijos nemalonės, nes ji nesiklauso ir nekviečia į pokalbius, susitikimus su vyriausiais gydytojais, netgi paėmė paskolą tam, kad patenkintų ministerijos norą ir pakeltų atlyginimus. Matote, kolegos, išties viceministrė buvo teisi, kad prioritetų...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...bent jau sveikatos sektoriuje rudens sesijoje aš nematau.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš siūlau pritarti projektui ir noriu pasakyti, kad galbūt jis nėra išskirtinis, kokių nors revoliucinių naktinių reformų čia nėra, nenumatyta, bet yra daug gerų dalykų. Tai yra švietimo reforma, kova su korupcija, tai yra problemos, apie kurias mes diskutuojame beveik kas dieną iš tribūnos, bet kurį klausimą svarstydami dažnai kalbame apie korupciją. Tai šita sesija irgi tam skirta, nemažai klausimų, įstatymų projektų bus svarstoma – socialiniai, vaiko pinigai, biudžetas. Pirmasis biudžetas, jeigu aš neklystu, kaip finansų ministras teigia, nepriklausomoje Lietuvoje, dabartinėje, bus perteklinis mūsų valstybės biudžetas. Tai čia nereikšmingas įvykis? Man atrodo, tai yra didžiulis įvykis.

Manau, reikia pritarti ir siūlau balsuoti už šią mūsų sesijos programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju V. Rinkevičiui. E. Pupinis – nuomonė prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kolegos jau ne kartą išsakė, ir teisingai, kad daug yra pavadinimų, tačiau turinio nematome. Ir mes atsiliepiame į gerbiamo R. Karbauskio pasakymą: taip, idėjų šiek tiek yra, bet tos idėjos daugiausia kyla iš Seimo narių susitikimų su savo gyventojais, atsiliepiant į tam tikras momentines problemas, kur galbūt įstatymuose padarytos klaidos, tačiau sisteminio požiūrio nėra, pradėdant aukščiau mokslu ir baigiant kitais įstatymų projektais. Gerai, kad Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas registruoja vieną nutarimą dėl universitetų susijungimo. Bet vėlgi ar tai turėtų daryti Seimo nariai, ar tai turėtų daryti Vyriausybė sistemiskai? Savaiame suprantama, daug kas bus keičiama įstatais, tačiau žiūrint ir į kitus įstatymų projektus, kurie dar nežinia, ar pasieks... Pavyzdžiui, Kultūros ir sporto įstatymas taip pat dar yra darbo grupėse ir yra tikrai pavadinimas. Vienintelis dalykas, kas galbūt gerai, kad kai kur yra sisteminis požiūris – iš esmės prezidentūra perėmė Švietimo ir mokslo ministerijos funkcijas. Tai čia šioks toks sistemiškumas yra.

Na, buvo aukštojo mokslo iš prezidentūros pertvarkos, šiek tiek švietimo, dabar ateina profesinio mokymo, tačiau vėlgi tie įstatymai turėtų būti Vyriausybėje, turėtų būti sistemiškas požiūris, ne taip dalimis imama, ką gali prezidentūra pasiūlyti, bet to sisteminio požiūrio nematyti. Todėl šiandien negalėtume pritarti tokiems fragmentiniams įstatymų projektams, kurie yra fragmentiškai įtraukiami, o nėra viso sisteminio požiūrio, tai aš susilaikysiu ir balsuodamas už šį nutarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. V. Bakas – nuomonė už.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manyčiau, kad kaip tik šita darbotvarkė turi labai stiprų turinį ir labai stiprią žinutę, mums reikia leisti jai atsiskleisti.

Pirma, labai stipri žinutė ir labai stipri politinė valia yra dėl veiklos, susijusios su kova su korupcija. Mes galime šioje sesijoje padaryti galą dešimtmečius vyravusiai praktikai ir nebaudžiamumui už korupcinius nusikaltimus, stambius nusikaltimus, atverti pilkąsias zonas, į kurias niekas nedrįsdavo kištis. Mes galime padrašinti visuomenę, žiniasklaidą, pareigūnus ištraukti į kovą su korupcija. Numatoma pertvarkyti valstybės tarnybą ir padaryti galą nepotizmui. Kolegos, saugumo klausimai yra tiesiog revoliuciniai, nes yra paketas, kuriuo mes siunčiame savo karius į tarptautines misijas, prisidedame prie bendrojo saugumo regione. Tai turinys yra labai stiprus. Kalbėkime apie jį, bus tikrai įdomi sesija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pradėti noriu nuo tokio pajuokavimo. Šeštą kadenciją būdamas Seime galiu pasakyti: negirdėjau dar nė vieno premjero, pateikiančio rudens sesiją, kad nepateiktų socialiai orientuoto biudžeto, visi tokią pateikė.

Bet šiaip mūsų šita darbotvarkė, jeigu mes į ją žiūrime, turi du esminis bruožus, t. y. pirmas, mūsų programa, kai bus dirbama su nekriziniu biudžetu, vadinasi, didžiulės galimybės, iš kitos pusės, niekas negali pasakyti, kad jinai dabar primesta kažkur iš šalies buvusių vyriausybių, dabar jinai rodo dabartinės Vyriausybės teikiamų projektų prioritetus. Tai šiuo atveju mes turime dvi žinias – vieną gerą, kitą blogą.

Pradėsiu nuo blogos. Mes galime, kiek norime, vienas kitą drąsinti idėjomis, bet matome viena, kad Vyriausybės projektų, lyginant su visomis sesijomis, kiek buvo, yra nepalyginamai mažiau darbotvarkėje, negu būdavo anksčiau. Vadinasi, Vyriausybės mes faktiškai neturime.

„Sodros“ reforma faktiškai palaidota, nes niekas nežino, kas čia jai bus, nes vienas kito pasisakymai eliminuojami ir išseina visiškai nulis, tai yra 45 % valstybės pinigų. Jokių poslinkių, kad čia kas nors bus, ir vien dėl to, kad Vyriausybė dabar žada suvalgyti dabar egzistuojantį rezervą, panaudoti rezervo pinigus ir nekaupiti vėl galimai krizei.

Bet gera žinia yra tai, kad iš tikrųjų šita mūsų programa bus tikrai Seimo programa plius dar prezidentūros, Vyriausybės indėlio čia per daug nėra. Galų gale galių centras visiškai pereina į Seimą, nes Vyriausybės *de facto* mes kaip ir nematome, tai už tai galėtume sveikinti, bet už tai negalima balsuoti, todėl susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – R. Tamašunienė. Ačiū R. J. Dagiui.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mūsų frakcija palaikys rudens sesijos darbų programą dėl šių pagrindinių prioritetų: šeimos stiprinimo, skurdo ir socialinės atskirties mažinimo. Manome, kad tai prioritetas numeris vienas. Sutikime, pirmiausia reikia patenkinti žmonių poreikius būti sotiems ir galimybę užsidirbti ir tada tikėtis proveržių ir idėjų. Dėl to manome, kad sprendimas skirti vaiko pinigus, na, yra ne visai ryžtingas, kadangi manėme, kad tai turėtų paliesti visas šeimas, šiuo atveju, atsisakius papildomų neapmokestinamo pajamų dydžio, tą paramą pajus tik šeimos, kurios mažai uždirba, tačiau vadinamajai vidurinei mūsų visuomenės klasei arba uždirbantiems daugiau toks efektas bus nulinis.

Pasirinktas kelias palaipsniui ir po truputį. Mano įsitikinimu, reikėjo pasielgti kitaip ir taip paskatinti vidaus vartojimą ir paskatinti žmones, kurie apsisprendžia, ar yra ant tos pavojingos ribos – išvažiuoti ir ieškoti gerovės kitur ar kurti ją savo tėvynėje.

Manome, kad sulauksime paketo, kuris pabaigs skandalingą restitucijos reformą. Vyriausybės programoje matome 2019 metus, taigi pats laikas, kad visi įstatymai ateitų, ir tai bus teisinga reforma. Teisinga, kaip ir bendros mūsų pastangos kovoti su korupcija ir siekti daugiau teisingumo mūsų valstybėje.

Taip pat galvojame, kad vis dėlto mokesčių reforma, tiksliau, galbūt mokesčių sistemos šio-kie tokie patobulinimai duos tą efektą, kuris kol kas toks abejotinas, kad gyventojų pajamos realiai didės ir tai taip pat mažins socialinę atskirtį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegei. M. Adomėnas – nuomonė prieš. Prašau.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Dabar madinga kalbėti apie idėjas ir apie proveržius. Man atrodo, kalbėti apie idėjas ir proveržius išmoko ir valdančioji dauguma. Ši programa buvo pavadinta ir proveržio programa, ir idėjų programa, bet tai labiau yra idėjų apie idėjas programa.

Kai matome, kiek įstatymų projektų yra neregistruota, kai matome, kad iš Vyriausybės yra tik kalbėjimas apie poreikį keistis, bet nėra aiškių kelių ir žingsnių, kaip įgyvendinti, kokius pokyčius reikėtų atlikti, kai pagrindiniai realūs proveržiai tenka prezidentūrai ir opozicijai, na, tuomet kalbėti apie proveržių programą yra labai sudėtinga.

Buvo džiaugtasi, kad įgyvendinama 2 % BVP krašto apsaugos biudžetui, bet reikėtų galvoti apie tai, kas toliau, tada būtų tikras proveržis, jeigu mes, užuot sakę, jau dabar galima ir sustoti, šiuo atveju kalbėtume apie tolesnę perspektyvą, apie tolesnį proveržį šia linkme, tuomet gal būtų galima sakyti, jog iš tiesų mąstoma ambicingai. Dabar mes matome iš tiesų tikrai labai daug gerų

norų ir daugybę neregistruotų projektų. Beprecendentiškai daug, tikrai nėra tekę matyti tokios programos. Tai reiškia, kad namų darbai yra neatlikti ir, deja, negaliu už šią rudens darbų sesijos programą balsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, nuomonės jūsų išsakytos. Kaip jau minėjau, į Seimo nutarimą mes įtraukėme ir jūsų pateiktą pasiūlymą, dėl kurio balsavome, todėl dabar prašau priėmimo metu apsispręsti ir balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl sesijos darbų programos“ priėmimo.

O kol jūs balsuojate, galiu informuoti, reaguodama į M. Adomėno žodžius, kad neregistruotus įstatymų projektus įrašėme į darbų programą ir visų frakcijų: Tėvynės sąjungos 15 buvo neregistruotų, liberalų – 19 ir t. t. Tiesiog informuoju, kad niekam nekiltų abejonių. O dabar tuoj paskelbsime balsavimo rezultatus.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai. Už Seimo nutarimą balsavo 70, prieš – 2, susilaikė 32. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ priimtas. Po balsavimo suteiksiu galimybę replikuoti. M. Adomėnas. Prašau, kolega.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, jūsų pasisakymas balsavimo metu yra absoliučiai nederamas.

PIRMININKĖ. Ačiū už pastabą.

P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš norėčiau taip pat išsakyti repliką. Gerbiamieji, įstatymų kiekybė neįreikia kokybės. Man atrodo, atėjo tas metas, kad mes po daugiau kaip 25 nepriklausomybės metų įstatymus leistume kokybiškesnius, mažesnę kiekį, o ne kiekybę. Kaip konservatoriai dabar ir kalbėjo: mažai įstatymų pateikė Vyriausybė. Per daug jie pateikė įstatymų. Reikia teikti mažiau, ilgiau dirbti, daugiau analizuoti įstatymus. Pažiūrėkite, kiek pateikia senosios Europos Sąjungos šalys per sesiją įstatymų, kiek jų apsvarsto? Dešimtim, ne daugiau. O mes į rudens sesiją įrašėme 500 įstatymų! Galime kokybiškai pateikti svarstyti visus šiuos įstatymus? Aš manau, ne. Atėjo metas tikrai mažinti įstatymų skaičių, geriau gilintis, analizuoti ir siekti kokybės, o ne kiekybės.

PIRMININKĖ. Dėkoju P. Gražuliui. R. Šarknickas – replika po balsavimo.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju vicepirmininke, už puikų vedimą ir nuoširdumą, ir paprastumą. Visada yra dvi galimybės: netaisyti klaidų ir likti *klaidoje* arba taisyti ir nelikti *klaidoje*. To linkiu visiems Seimo nariams ir darniai dirbti, nes šviesmečio greičiu tikrai yra įgyvendinta labai daug dalykų, kurių nebuvo per 27 metus.

Kitas dalykas, ką minėjo kolega Petras, iš dalies tikrai yra teisingas, nes Europos Sąjungoje Lietuva pirmaudavo su neįgyvendintais registruotais įstatymais, kurie tiesiog nepasiekdavo tikslo. Dirbkime kokybiškai!

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos išsakytos. Kadangi L. Balsys labai gražiai mus paskatino atkreipti dėmesį į mūsų kalbą, į žodžius, tai nuskambėjęs pono Antano žodis ant *bargos*, noriu tiesiog informuoti, yra senoji svetimybė, literatūrinėje kalboje nebevertotina, tačiau kai kada klausoma. Čia niuansas prieš pradedant toliau mums svarstyti kitą įstatymo projektą.

10.53 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1074, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12, 18, 24, 28, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 56¹, 62 ir 69 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1075, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1076, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1077, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1078 (*pateikimas*)

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1074. Maloniai kviečiu Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją S. Mačiukaitę-Žvinienę. Prašom pateikti. Jūs tikriausiai kartu pateiksite ir lydimojusius.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Posėdžio pirmininke ir Seimo nariai, jeigu galima, visą paketą kartu, nes jie labai susiję.

PIRMININKĖ. Gerai. Taip, kartu bus pateikiami projektai Nr. XIIIIP-1075, Nr. XIIIIP-1076, Nr. XIIIIP-1077, Nr. XIIIIP-1088, tai yra Švietimo įstatymas, Užimtumo įstatymas, Mokslo ir studijų įstatymas ir Viešųjų įstaigų įstatymas. Prašau, gerbiamoji pranešėja. Pateikimas.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šiandien esu įpareigota pristatyti jums Respublikos Prezidentės 2017 m. rugpjūčio 31 d. dekretą „Dėl Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projekto, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12, 18, 24, 28, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 56¹, 62 ir 69 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projekto, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projekto, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto bei Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui“.

Gerbiamieji, prieš pristatydama įstatymo pakeitimo turinį, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad rengiant siūlymus buvo tariamasi su Vyriausybės ir Seimo atstovais, socialiniais partneriais, profesinių mokyklų atstovais, profesinio mokymo ekspertais. Tai bendras darbas. Taip pat, prieš registruodama šias įstatymo pataisas, Respublikos Prezidentė buvo susitikusi su švietimo, ūkio, socialinės apsaugos ir darbo ministrais, profesinių mokyklų, verslo ir darbdavių asociacijų atstovais ir aptarė šiuo metu jau pradėtus ministerijų profesinio mokymo sistemos tobulinimo procesus bei ateityje būtinas esmines pertvarkas. Susitikimuose buvo konstatuota, kad profesinis mokymas yra ta sritis, kuri geba lanksčiausiai ir greičiausiai reaguoti į valstybės ir rinkos poreikius, būtent ši sritis gali efektyviausiai užtikrinti nuoseklų ekonomikos augimą bei kryptingai didinti užimtumą, konstatuotos pagrindinės pokyčių ir Prezidentės teikiamų pataisų būtinumą lemiančios problemos.

Visų pirma, kad profesinis mokymas yra nepatrauklus. Besimokančių mokinių dalis profesinio mokymo įstaigose sudaro tik 29 %, o Europos Sąjungos vidurkis yra 50 %. Profesinio mokymo įstaigų nebaigia apie 23 % mokinių ir vos 6 % suaugusiųjų dalyvauja mokymosi visą gyvenimą programoje, o Europos Sąjungos vidurkis siekia 11 %.

Antroji problema, kad profesinis mokymas neatitinka valstybės ir rinkos poreikių. 49 % darbdavių susiduria su kvalifikuotų darbuotojų trūkumu. Tik 2 % mokosi pameistrystės būdu, kai EBPO vidurkis yra apie 40 %. Darbdaviai neretai pažymi, kad trūksta glaudesnio ryšio tarp švietimo įstaigų ir darbdavių, o profesinis orientavimas yra neefektyvus.

Atsižvelgdama į tai ir į Europos Tarybos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijų rekomendacijas, Prezidentė teikia penkių įstatymų pataisas, kuriomis siekiama šių tikslų: visų pirma iš esmės keisti profesinio rengimo ir mokymo sistemą, atliepiančią valstybės ekonominės raidos poreikius. Šiam tikslui pasiekti siūloma: pirma, pertvarkyti profesinio mokymo sistemą į vadinamąją dualinę sistemą, kuria būtų sudaromos palankesnės sąlygos mokiniams įgyti praktinės patirties ne vien tik naudojantis profesinio mokymo įstaigų turima infrastruktūra, bet dirbant realioje darbo vietoje. Tokiu būdu realios darbo patirties turintiems mokiniams būtų sudarytos geresnės sąlygos įsidarbinti pagal profesiją, o darbdaviams pritraukti jau patyrusius darbuotojus. Efektyviau būtų naudojamos valstybės lėšos.

Antra, vykdyti pameistrystę neformalioju būdu ir kasmet planuoti pameistrystės apimtis ūkio sektoriuose, sudarant palankesnes sąlygas vienu metu mokytis, įgyti darbo patirties ir gauti darbo užmokestį.

Trečia, integruoti profesinį orientavimą į bendrojo ugdymo programas ir, dalyvaujant socialiniams partneriams, kryptingai rengti ir supažindinti vaikus su profesija.

Ketvirta, užtikrinti, kad asmenys, turintys kvalifikaciją, labiau mokytųsi tęstiniu būdu, taip pat įtraukti į profesinio mokymo programų rengimą ir vertinimą socialinius partnerius, pripažinti neformaliai įgytas kompetencijas ir suteikti atitinkamą kvalifikaciją ar jos dalį, tokiu būdu užtikrinti, kad asmuo būtų konkurencingas darbo rinkoje.

Penkta, planuoti kvalifikuotų darbuotojų parengimą pagal ekonomikos sektorius ir nacionalinės žmogiškųjų išteklių sistemos prognozes, taip sudarant prielaidas didinti užimtumą ir efektyviau naudoti valstybės lėšas.

Šešta, vystyti profesinių mokyklų tinklą, atsižvelgiant ne tik į švietimo, bet ir visuomenės, valstybės ir savivaldybės ūkio poreikius, ypatingai orientuojant į regioninį lygmenį.

Septinta, sudaryti sąlygas ne tik bedarbiams, bet ir dirbantiems asmenims valstybei pagelbėjant įgyti naują kvalifikaciją, tokiu būdu užtikrinti darbingo amžiaus žmonių saugumą ir nedarbo prevenciją. Aštunta, užtikrinti asmenų, turinčių negalia, visapusišką integravimą į profesinį mokymą.

Antruoju tikslu yra siekiama iš esmės keisti kokybės užtikrinimo sistemą, siekiant didinti profesinio mokymo prestižą ir populiarumą, todėl siūloma: pirma, nustatyti, kad profesinio mokymo įstaigos yra atsakingos už kokybę, jos privalo turėti vidines kokybės užtikrinimo sistemas, kasmet atlikti savianalizes ir viešinti vertinimo rezultatus.

Antra. Vykdyti išorinį institucinį vertinimą kas penkerius metus, įtraukti į vertinimą socialinius partnerius ir skatinti išlaikyti ar kelti kokybę numatant, kad licencija galėtų būti prarasta, jeigu pakartotinio vertinimo metu mokykla būtų įvertinta neigiamai.

Trečia. Užtikrinti, kad profesinio mokymo sistema atitiktų tarptautinius kokybės standartus.

Ketvirta. Užtikrinti sisteminę valstybės priežiūrą kvalifikacijų suteikimo, vertinimo ir neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų pripažinimo srityse.

Penkta. Numatyti papildomus kokybės reikalavimus licencijoms gauti arba jas prarasti.

Trečiasis tikslas yra keisti profesinio mokymo sistemos valdymą ir finansavimą, siekiant pritraukti daugiau socialinių partnerių, didinti savivaldybių įsitraukimą, užtikrinti efektyvų ir skaidrų valstybės lėšų panaudojimą. Šiam tikslui pasiekti siūloma visų pirma nustatyti, kiek kartų asmuo gali įgyti formalią profesinę kvalifikaciją valstybės lėšomis pirminiu būdu, ir skatinti kvalifikacijos įgijimą tęstiniu būdu. Tai yra ne daugiau kaip du kartus asmenims, baigusiems vidurinio ugdymo įstaigas, antrąją kvalifikaciją įgyjant tęstiniu būdu; ne daugiau kaip vieną kartą tęstiniu būdu asmenims, įgijusiems aukštojo mokslo kvalifikacinį laipsnį už valstybės lėšas; asmenims, nuosekliai besimokantiems profesinėje mokykloje nuo 14 metų, t. y. nuo aštuntos klasės, ne daugiau kaip tris kartus, tačiau trečiąją kvalifikaciją įgyjant tęstiniu būdu. Taip pat siūloma įtvirtinti nuostatas, kokiais atvejais asmuo privalo grąžinti valstybės investuotą finansavimą, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiauti valstybės pasitikėjimu sąžiningai naudoti išteklius.

Trečia. Palaipsniui pertvarkyti profesinio mokymo įstaigas į viešąsias įstaigas, suteikiant socialiniams partneriams ir savivaldybėms galimybę tapti dalininkais, profesinio mokymo įstaigoms gauti papildomų pajamų ir paramą, skatinti efektyvias jų veiklas.

Ketvirta. Įtvirtinti platesnes profesinio mokymo įstaigų tarybų funkcijas ir atsakomybes, taip pat įtraukti į tarybas daugiau socialinių partnerių ir savivaldybių atstovus, skatinant ne tik didesnę atskaitomybę visuomenei, bet taip pat profesinio mokymo įstaigas labiau orientuojant į regiono ir verslo poreikius.

Ir galiausiai mažinti valstybinių institucijų funkcijų dubliavimą ir biurokratinę našą.

Gerbiamieji Seimo nariai, baigdama pristatymą, norėčiau pabrėžti, kad švietimas yra ne tik tautos egzistencijos pamatas, bet ir būtina vystymosi sąlyga. Todėl profesinio mokymo sektorius turi būti reformuojamas, ir tai nėra vien tik Respublikos Prezidentės, bet visų mūsų užduotis siekti stabilaus, darnaus ekonominio vystymosi bei gyventojų tikėjimo savo ir valstybės ateitimi.

Nuoširdžiai dėkoju jums už dėmesį ir prašau Seimo palaikyti šiuos Lietuvos Respublikos Prezidentės pateiktus siūlymus. Esame pasirengę tolesnėms diskusijoms, kad būtų priimtas geriausias siūlomų įstatymų nuostatų reguliavimas. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai už labai išsamų įstatymų projektų pateikimą. Gerbiamieji kolegos, užsirašė paklausti 20 Seimo narių. Reiktų apsispręsti dėl laiko. Ar sutinkate, kad klausinėjame 20 minučių? O gal galime, kad paklaustų iš visų frakcijų, tiesiog leisti kaip per Vyriausybės valandą? Sutinkame? Sutinkame. Būsime labai demokratiški ir iš tiesų turėsite galimybę paklausti visi.

Pirmasis klausia R. Šarknickas – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už tikrai viltį suteikiantį projektą ir turiu pasakyti, kad pirmą kartą ir aiškiai matyti, kaip Švietimo ir mokslo komitetas, Švietimo ir mokslo ministerija su prezidentūra darniai dirbo, ir štai mes matome rezultatus. Žinoma, visada yra galimybių ieškoti ir tobulinti daugiau, bet per tiek metų mes matome akivaizdų žingsnį.

Dabar mano klausimas būtų toksai. Ar nebūtų tikslinga leisti mokiniui pasirinkti, kur atlikti praktinį mokymą? Tarkime, jeigu vienoje savivaldybėje yra profesinio rengimo ir mokymo centras ir toje savivaldybėje pagal tas profesijas nėra firmos, gamyklos, ar būtų galimybė toje profesinėje mokykloje atlikti praktiką, jeigu toje savivaldybėje nėra? Gal yra ir kiti saugikliai, nežinau.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkoju už klausimą. Kaip pristatymo metu buvo minėta, siūloma iš esmės keisti profesinio mokymo sistemą. Praktinis mokymas turės būti atliekamas realioje darbo vietoje. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad yra atliktas ne vienas mokslinis tyrimas ir kitų šalių praktika rodo, kad tokiu būdu mes suteikiame jauniems žmonėms galimybę susirasti 60 % efektyviau naują darbo vietą arba pirmąją darbo vietą. Todėl atsakant į jūsų klausimą, įstatymas siūlo, kad praktinis mokymas vyktų realioje darbo vietoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Tėvynės sąjungos atstovas M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Aš norėjau pasiteirauti. Profesinio rengimo sektorius šiuo metu yra įgijęs reputaciją kaip vieta, kur labai daug valstybės resursų panaudojama netikslingai, klaidinanti apskaita, išpučiami besimokančiųjų skaičiai. Ar siūlomos pataisos padės sutaupyti valstybės lėšų ir nukreipti jas tikslingesne linkme?

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Įstatymo nuostatomis yra siūlomas didesnis darbdavių įsitraukimas. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad sistemos perorientavimas į dualinę sistemą būtent ir padeda taupyti valstybės lėšas ir tada kryptingiau jas naudoti, siekiant sėkmingai vystyti profesinio mokymo sektorių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi A. Butkevičius. Atsiprašau, M. Adomėnas paklausė. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi gerbiamasis kolega J. Baublys.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, sveikinu, kad šie įstatymų projektai yra pateikti Seimui. Kiek atsimentu, ir pareitoje kadencijoje vyko gana daug diskusijų. Mano būtų vienas klausimas, ar nereikėtų suaktyvinti šitą diskusiją dar su savivaldybių merais? Vis dėlto savivaldybių merai arba pačios savivaldybės ar savivaldybių plėtros tarybos irgi turėtų būti kaip nors įtrauktos į tą darbą, kad tikrai tos profesinės mokyklos, kurios yra jų teritorijose, ruošų tuos specialistus, kurie tikrai tai rinkai tose vietovėse yra labai reikalinga darbo jėga.

Antras dalykas, kažkaip nepavyksta susitarti su verslo organizacijomis. Jeigu taikytume Vokietijos modelį ir kalbėtume apie profesinį mokymą, tai tikrai jos vaidina didelį vaidmenį, padėdamos profesinėms mokykloms tiesiog ir finansine prasme, ir praktikos atlikimo prasme. Kokia būtų jūsų nuomonė šiais dviem klausimais?

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkoju už klausimus, jų buvo du. Atsakysiu į pirmą klausimą dėl savivaldybių. Šiame įstatymo pakete yra siūloma, kad profesinės mokyklos būtų reorganizuojamos į viešąsias įstaigas, ir vienas iš tokių siektinų rezultatų, kad dalininkais galėtų tapti ir savivaldybės. Taip pat yra numatoma į profesinių mokyklų tarybas įtraukti savivaldybes. Kalbėdama apie tolesnę diskusiją, galiu patikinti, kad jau numatyti susitikimai Kauno regione, Klaipėdos regione ir bus kalbamasi ir toliau su savivaldybių atstovais ir merais.

Atsakau į jūsų antrąjį klausimą dėl verslo. Šiandien, ką rodo ir skaičiai, 49 % darbdavių kalba apie tai, kad jiems trūksta kvalifikuotų darbuotojų. Mes ne veltui šiandien siūlome perėjimą prie dualinio profesinio mokymo. Buvo kalbėta su visomis darbdavių pagrindinėmis asociacijomis ir konfederacijomis, buvo tartasi su jomis, ar jos yra pasirengusios šitam perėjimui. Šiandien ir dalyvaudami diskusijose pas Lietuvos Respublikos Prezidentę jaučiame, kad šis pasirengimas yra, mūsų yra tas žingsnis Lietuvoje, kai mes galime perimti gerąją praktiką, kurią jūs minite, esančią Vokietijoje, Austrijoje ar Skandinavijos šalyse.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Baublys. Ruošiasi R. Tamašunienė.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, įstatymo projekto 10 punkte yra numatyta, kad švietimo ir mokslo ministras gali priimti sprendimą panaikinti licencijos galiojimą, jeigu profesinio

mokymo įstaiga nevykdo profesinio mokymo ar su profesiniu mokymu susijusios veiklos ilgiau kaip šešis mėnesius. Prašau pakomentuoti: jeigu mokykla turi licenciją programai ir jos nevykdo dvejus metus, ar licencija bus naikinama?

Ir kitas klausimas: ar po šio įstatymo priėmimo visos dabar veikiančios valstybinės profesinės mokyklos taps viešosiomis, ar liks ir biudžetinių? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkoju už klausimą. Atsakau dėl licencijavimo klausimų apskritai vykdyti profesinio mokymo paslaugas. Taip, šios sąlygos yra griežtinamos, nes matome piktnaudžiavimų. Ir vienas iš siūlymų yra: jeigu profesinio mokymo įstaiga ar kita įstaiga, kuriai suteikta teisė teikti profesinio mokymo paslaugas, per šešis mėnesius nepradeda vykdyti veiklos dėl įvairiausių priežasčių, taip, švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka gali būti atimta licencija. Mes siekiame užtikrinti kokybišką profesinio mokymo paslaugų teikimą, visų pirma atsakingą.

Atsakau į jūsų antrą klausimą. Taip, įstatymo nuostatomis yra siūloma, kad visos profesinio mokymo įstaigos būtų reorganizuotos į viešąsias įstaigas, tokiu būdu suteikiant galimybes, kaip jau buvo minėta, dalininkais tapti tiek savivaldybes, tiek verslo sektorių, suteikiant jiems galimybes pritraukti daugiau lėšų, paramą ir laisviau disponuoti savo lėšomis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Kamblevičius. Gerbiamoji Rita, neveikia jūsų mikrofonas. Gal tada per šoninį?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų reikalinga reforma ir visi laukia profesinio mokymo, sakykime, šuolio, kuomet tai atlieps rinkos poreikius, ir pačios sistemos reikėtų pokyčių. Vis dėlto iš jūsų pristatymo supratome tai, kad jūs daugiau siejate su profesiniu orientavimu, su pagrindinio ugdymo centru didesnė sąsaja, taip pat su vidurine mokykla. Tačiau šiandien stebima kita jaunimo pasirenkama tendencija: studijuojantis aukštosiose mokyklose jaunimas lygiagrečiai tuo pat metu pasirenka pabaigti profesinės mokyklos tam tikrą programą. Tokių pavyzdžių turim ir savo šeimoje. Pavyzdžiui, studijuoja kultūros vadybą ir kartu baigia Garso operatoriaus profesinio ugdymo programą. Arba, tarkime, studijuoja vadybą ir kartu profesinėje mokykloje pabaigia floristiką. Taip sieja savo teorines žinias su praktika ir būsimos tikrosios profesijos įgijimu, sakykime. Tai kokie pokyčiai? Ar numatoma būtent tų centrų sąsaja – aukštosios mokyklos ir profesinės? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui už klausimą. Aš norėčiau atkreipti dėmesį tikriausiai į keletą dalykų. Nuo 2010 metų asmenų, kurie turi aukštojo mokslo kvalifikaciją ir siekia profesijos, skaičius išaugo 20 kartų, t. y. realiai 2000 %. Kai mes kalbame apie aukštąją mokyklą ir asmenis, kurie baigę aukštąją mokyklą, mes turime plataus profilio specialistus. Profesinės mokyklos rengia labai konkrečioms profesijoms reikalingus kvalifikuotus darbuotojus. Šias abi sistemas mums būtina subalansuoti. Aš minėjau jau pranešimo pradžioje, kad Europos Sąjungos profesinis mokymo vidurkis yra 50 % studijuojančiųjų. Šiandien Lietuvoje mes turime 30 %, o siekiančių įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją norinčių yra beveik apie 80 %. Turime ir privalome tai subalansuoti. Neužkertamas kelias tiems, kurie turi aukštojo mokslo diplomą, įgyti profesinę kvalifikaciją, tačiau skatinama tai daryti tęstiniu būdu: trumpuoju būdu – 6 mėnesius, priklauso nuo programos, ar 30 savaičių, kad asmuo greičiau galėtų ateiti į darbo rinką, greičiau galėtų atliepti valsybės ir rinkos poreikius.

PIRMININKĖ. Dėkojame. V. Kamblevičiaus nėra salėje, tad klausia A. Papirtienė ir ruošiasi E. Pupinis.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, turiu du klausimus. Ar prieš rengiant šį ypač reikalingą įstatymo projektą buvo konsultuojamasis su visomis suinteresuotomis pusėmis, t. y. su profesinio mokymo institucijų atstovais, savivaldybių atstovais, socialiniais partneriais, verslo darbdavių organizacijomis, profesinėmis sąjungomis, ar su visais? Jei taip, tai ar į jų matymus buvo atsižvelgta? Tai pirmas klausimas.

Ir antras klausimas. Vienas iš didesnių pokyčių pagal šį įstatymo projektą yra profesinių mokyklų pavertimas viešosiomis įstaigomis, tačiau iš įstatymo projekto kol kas yra neaišku, koks bus tas konvertavimas į viešąsias įstaigas. Ar tai turės įvykti iš karto po įstatymo įsigaliojimo, ar numatomas koks nors pereinamasis laikotarpis? Jeigu numatomas pereinamasis laikotarpis, ar

nederėtų į įstatymo projektą pagal analogiją su mokyklų vadovų kadencijomis ir konkursais įtraukti tam tikrą grafiką su išdėstomu laiku? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Ačiū už klausimą. Atsakau į pirmą klausimą. Buvo diskutuojama ir tariamasi su darbdaviais, su verslo atstovais, su profesinių mokyklų atstovais. Taip pat siūlomos pataisos buvo aptartos su Mokinių sąjunga, kaip jau minėta, su visomis pagrindinėmis atsakingomis ministerijomis ir net pavaldžiomis įstaigomis, kai kuriais Seimo atstovais. Atsakant į jūsų antrąjį klausimą... Ir, beje, buvo atsižvelgta, tą norėjau paminėti, į jų pasiūlymus taip pat.

Kalbant apie antrąjį klausimą dėl profesinių mokyklų reorganizavimo į viešąsias įstaigas, šiandien 26 profesinės mokyklos iš 70 jau turi viešųjų įstaigų statusą ir įstatymu šiandien yra numatytas šios nuostatos įsigaliojimas nuo 2020 metų. O jūsų siūlymas tikrai, manau, bus apsvarstytas pagrindiniame komitete ir priimtas racionalus sprendimas dėl platesnio išdėstymo pereinamuoju laikotarpiu.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Sysas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū Gerbiamoji pranešėja, jūs minėjote savo pranešime, kad maždaug toks standartas pasaulyje: 50 % yra aukštojo mokslo ir 50 % – profesinio mokslo. Šiuo metu yra pateiktas Profesinio mokymo įstatymas, iš esmės sudarantis tam tikras sunkesnes sąlygas patekti į profesinę mokyklą, nes, kaip jūs ir minėjote, bus eliminuoti tie, kurie jau turi aukštojo mokslo arba du pirminio profesinio mokymo diplomus. Iš esmės profesinis mokymas neteks nemažai žmonių, tačiau, kalbant apie perspektyvą, vis dėlto sieksime turbūt, kad 50 % patektų į profesines mokyklas. Tai ar neatsitiks taip, kai jūs tik žiūrėte į profesinį mokymą, bet nereguliuojamas sistemškai vidurinis mokymas, nes ten stengiamasi išlaikyti moksleivius ir sudaryti sąlygas jiems mokytis, nes yra krepšelis... Kita vertus, stojimas į aukštąsias mokyklas arba finansavimas nemažėja dėl to, kad vis dėlto paskata...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nemanote, kad reikėtų pasižiūrėti kitas sistemas, tai yra aukštojo ir bendrojo? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Ačiū už klausimą. Be abejo, visi švietimo lygmenys turi būti subalansuoti. Aš manau, čia sutarimas salėje yra šituo klausimu. Kalbėdama apie profesinio mokymo ir aukštojo mokslo sistemos sąsajas, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šiandien pradėta aukštojo mokslo reforma Vyriausybėje suponuoja tai, kad, natūralu, universiteto išsilavinimas yra aukščiausio laipsnio kvalifikacinis laipsnis, ir tikimasi, kad, viena vertus, į universitetą ateitų norintys ir gebantys studijuoti. Tačiau profesinis mokymas, jei šiandien mes žiūrime į reformos padarinius ir bendradarbiaujame tuo klausimu taip pat ir su ministerija, mes suprantame, kad dalis mokinių tikriausiai ne visi galės ateityje studijuoti universitetuose iš karto po baigimo, yra tam tikri pereinamieji laikotarpiai. Jiems turime paruošti erdvę profesinio mokymo srityje, jiems turime paruošti erdvę ir populiarinti profesinį mokymą, keisti tėvų supratimą apie profesinį mokymą. Ne veltui jūsų minimas skaičius, jūs pažiūrėkite, aš galėčiau pasakyti, kad visai neseniai Vokietijoje buvo paskelbti skaičiai: daugiau mokinių renkasi profesinio mokymo įstaigas negu aukštąsias mokyklas. Šis subalansavimas, tikiu, ateis ir pas mus, ir į mūsų švietimo sektorių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi G. Steponavičius.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama patarėja, anuomet daugiau dualų profesinį mokymą, todėl apie tai neklausiu ir labai šaunu.

Du nedideli klausimai. Daugelis profesinių mokyklų vis dėlto priklauso savivaldai, dar yra filialai. Ar nebus taip, kad per mažinimo vajú dalis jų bus paprasčiausiai uždaryta, kartais racionaliai, kartais gali būti neracionaliai?

Ir antras klausimas. Įstatyme yra minimos kai kurios ministerijos, profesinio rengimo funkcijos, pirmiausia Švietimo, Vidaus reikalų, Ūkio. Socialinių reikalų ir darbo ministerija kažkaip užmiršta, nors jai netiesiogiai per darbo biržą yra funkcija perkvalifikuoti arba grąžinti bedarbius į rinką. Tai buvo padaryta sąmoningai ar čia yra kokie nors kiti planai? Labai ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Ačiū už klausimą. Atsakydama į pirmąjį klausimą norėčiau patikinti, kad šiandien visų profesinių mokyklų pagrindinis steigėjas yra Švietimo ir mokslo ministerija. Mūsų siūlymai kaip tik ir yra įtraukti labiau savivaldybes, kad profesinės mokyklos galėtų atliepti būtent regionų poreikius.

Atsakydama į jūsų klausimą dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, tikrai galiu patikinti, kad bendradarbiavome ir gana ilgai. Jų pagrindinės funkcijos yra matomos pateikiant Užimtumo įstatymą. Užimtumo įstatymo būtent, jeigu neklystu, 37 straipsnyje kalbama apie profesinį mokymą. Tai, kas yra sietina su Lietuvos darbo biržų veikla, su Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsakomybe, ten labai sklandžiai yra išdėstyta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia G. Steponavičius. Ruošiasi R. Martinėlis.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, galiu tik pasveikinti ir Respublikos Prezidentę, ir jus teikiant drąsius ir, nebijočiau pasakyti žodžio, gana radikalius pasiūlymus profesinio mokymo srityje. Turėsime progą detaliau gilintis. Iš klausimų, kuriuos aš čia ir salėje girdžiu, norėčiau paprašyti jūsų. Gal jūs galėtumėte pakomentuoti detaliau, kaip verslas bus suinteresuotas diegti dualinį mokymą ir plačiau taikyti pameistrystę priimant į įmones mokytis amato, profesijos jaunuolius ar nebūtinai jaunuolius? Mano supratimu, nuo to, kaip šitas mechanizmas veiks, nemaža dalimi priklausys būtent profesinio mokymo ir darbo rinkos sąsajos.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui už klausimą. Kaip ir minėjau, rengiant šį įstatymų paketą tikrai buvo konsultuojamasi ir su darbdaviais, ir su verslo atstovais. Kalbant apie perėjimą prie dualinio mokymo ir dualinio mokymo tuo formaliuoju profesinio mokymo srityje būdu, pirmas dalykas, šiandien, kaip ir minėjau, darbdaviai identifikuoja, kad jiems trūksta kvalifikuotų darbuotojų, ir identifikuoja, kad tos kompetencijos, kurias suteikia profesinės mokyklos, yra nepakankamos ir jie dažnu atveju yra priversti perkvalifikuoti. Mes skatiname darbdavius imtis tos atsakomybės ir prisidėti prie profesinio mokymo – mokinių parengimo, suteikti jiems pirmąją arba antrąją profesiją.

Atsakant į jūsų antrąjį klausimą apie sąsają su pameistryste, įstatymo nuostatuose yra siūloma, kadangi, kaip minėjau, šiandien tik 2 % mokinių studijuoja pameistrystės būdu, keisti ir verslo kultūrą, ir požiūrį į pameistrystę. Visų pirma kasmet yra numatoma, kad 17 sektorių turės aiškiai apibrėžti, kiek yra pajėgus verslas tiems metams priimti profesinių mokinių atstovų kaip pameistrius savo darbo vietoje. Taip pat yra dar viena siūloma įstatymo pakaita, nuostata dėl pameistrystės vykdymo neformaliuoju būdu. Tikrai ateinantys investuotojai į Lietuvą, taip pat didieji verslai dažnai akcentuoja, kad jie gali vykdyti profesinio mokymo netgi teorinius mokymus ir tam tikrus įgūdžius teikti savo darbo vietoje. Tai yra skatintina ir tai buvo aptarta, kad neformaliuoju būdu vykdoma pameistrystė yra dar vienas iš būdų didinti pačios pameistrystės apimtį ir populiarinti ją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimų laikas baigėsi, tačiau aš buvau paminėjusi R. Martinėlio pavardę, tai gal sutiksime dar atsakyti į vieną klausimą. Klausia R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Vienas iš tikslų yra profesinio mokymo sistemos orientavimas į valstybės ir verslo poreikius. Dėl poreikių įvertinimo. Yra ir valstybės interesas dėl ekonomikos augimo, darbo birža, verslo poreikiai, pačios mokyklos kvalifikacija, programos ir reikia konsoliduoto požiūrio, plačios analizės. Kas tai turėtų atlikti? Ar jau veikianti kokia nors institucija, ar bus sudaromos darbo grupės ir ar tai bus ilgalaikė kelerių metų programa, ar tai bus tik, sakykime, kokių metų analizės? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Ačiū už klausimą. Norėčiau atkreipti jūsų visų dėmesį ir į tai, kad viena iš šių nuostatų yra minima ir įstatymo pakete. Visų pirma yra numatoma, kad planuojant profesinį mokymą kasmet planavimas prasidėtų nuo poreikio būtent pagal ekonomikos sektoriaus sekcijas. Tačiau pagrindinis instrumentas, kuris padėtų tai daryti, yra žmogiškųjų išteklių stebėsenos sistema, kuri šiandien jau yra parengta ir pirmuosius rezultatus mes turėsime gruodžio mėnesį. Šioje sistemoje bus galimybė matyti tokių poreikių tiek valstybės lygmeniu, tiek pagal sektorius, tiek savivaldybės lygmeniu.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjai. Jūs išsamiai atsakėte į labai daug Seimo narių klausimų. Gaila, kad visi nespėjo paklausti, bet laikas, numatytas mūsų klausimams, baigėsi. Gerbiamieji Seimo nariai, po pateikimo nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. Šarknickas. (*Balsai salėje*) Nėra prieš, tai gal galime bendru sutarimu? Sutariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Prašome balsuoti, yra pageidavimas balsuoti. Kviečiu balsuoti už pagrindinį Profesinio

mokymo įstatymą ir lydimuosius įstatymų projektus – Švietimo įstatymo, Užimtumo, Mokslo ir studijų ir Viešųjų įstaigų kartu ir tada paskelbsime komitetus.

Balsavo 95 Seimo nariai. Vienbalsiai visi 95 po pateikimo pritarė įstatymų projektams po pateikimo.

Dabar, gerbiami Seimo nariai, paskirkime komitetus. Dėl Profesinio mokymo, Švietimo įstatymų ir Mokslo ir studijų įstatymo projektų kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Kitus paskelbsiu. Toliau. Dėl Užimtumo įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. O dėl Viešųjų įstaigų įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas ir kaip papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 19 dieną. Ar galime sutarti? Galime bendru sutarimu?

V. Sinkevičius. Prašom.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Pirmininke, norėčiau, kad ir Ekonomikos komitetas būtų dėl Užimtumo įstatymo.

PIRMININKĖ. Viešųjų ir kokį dar siūlote?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Užimtumo.

PIRMININKĖ. Kad dėl Užimtumo įstatymo kaip papildomas komitetas taip pat būtų Ekonomikos komitetas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Tai ir dėl Profesinio mokymo, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Ir dėl pagrindinio Profesinio mokymo.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Galime bendru sutarimu pritari komiteto pirmininko prašymui? Dėkoju.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Manyčiau, kad reikia Kaimo reikalų komiteto, nes profesinis mokymas susijęs su kaimo profesinėmis mokyklomis ir apskritai profesionalių darbuotojų rengimu kaimui.

PIRMININKĖ. Jūs norite svarstyti visą įstatymų paketą? (Balsai salėje)

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mes, aišku, daugiausia akcentuosime profesinį rengimą.

PIRMININKĖ. Kolegos, jūs puikiai žinote, kad komitetai turi teisę svarstyti, ir, aš manau, jūs pageidavimas teisėtas. G. Steponavičius. Atsiprašau, tuoj įjungsiu. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiama pirmininke, aš manau, spalio 19 diena yra šiek tiek per optimistiška data įsivaizduojant ir papildomus komitetus. Mes jau su komiteto pirmininku kalbėjome, turbūt turės būti daromi ir klausymai. Manyčiau, kad lapkričio mėnuo svarstyto stadijai grįžti į plenarinį būtų realistiškesnis dalykas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, pasiūlymas išties vertas dėmesio, tačiau noriu priminti, kad nuo spalio, biudžeto pateikimo, tai bus spalio 19 dieną, iki lapkričio 7 dienos nevyks plenariniai posėdžiai. Mes svarstysime biudžetą. Ar tiktų lapkričio 7 diena? Tiesiog komitetai stengiasi atlikti tai laiku. Ar galime bendru sutarimu paskirti lapkričio 7 dieną? Galime. Labai ačiū.

11.30 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1087 (pateikimas)

Dabar atsiprašydama, kad šiek tiek vėluojame, bet įstatymų projektai išties labai svarbūs, maloniai kviečiu Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją L. Antanavičienę pateikti Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1087. Prašom. Pateikimas.

L. ANTANAVIČIENĖ. Laba diena, gerbiama pirmininke, laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Šiandien esu įpareigota jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų rugsėjo 6 dienos dekretą dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui.

Siūlomo Mokesčių administravimo įstatymo projekto pateikimą paskatino keletas priežasčių. Nenustatytos kilmės pajamos kasmet sudaro beveik gerą trečdalį gyventojų mokestinių patikrinimų metu nustatytų pajamų. Valstybinės mokesčių inspekcijos atliekamų gyventojų patikrinimų metu neaiškios kilmės pajamos skaičiuojamos milijonais eurų. 2016 metais tokios pajamos sudarė 26 mln. eurų, šiemet už pirmąjį 2017 metų pusmetį tokios nenustatytos kilmės pajamos siekia 12 mln. eurų. Neteisėtas praturtėjimas, kaip ir kiti piktybiniai mokestiniai pažeidimai, daugeliu atvejų yra tiesiogiai susiję su šešėline ekonomika, kuri daro milžinišką žalą mūsų valstybei, atima iš mūsų visuomenės tikėjimą teisingumu ir sąžiningumu.

Prezidentės iniciatyva baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą praturtėjimą nustatyta jau prieš septynerius metus, tačiau proporcingos ir adekvačios mokestinės atsakomybės šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas kol kas neleidžia užtikrinti. Teismų praktika mokestinių pažeidimų byloje rodo, kad šiuo metu yra sudarytos teisinės prielaidos mokesčių nemokantiems, neteisėtai praturtėjusiems asmenims turėti naudos iš padarytų teisės pažeidimų. Net už pačius sunkiausius mokestinius pažeidimus dažniausiai skiriama tik minimali bauda, kurios dydis pagal šandien galiojantį reglamentavimą – vos 10 % nuo priskaičiuotų mokesčių sumos, o maksimali šandien suma, maksimalus baudos dydis yra 50 %. Jis yra skiriamas vos tikrai keliais procentais visų nustatytų atvejų.

Nepaisant to, pajamoms, kurių kilmės mokesčių mokėtojas negali pagrįsti, Lietuvoje taikomas ir palyginti nedidelis standartinis 15 % apmokestinimo tarifas, kuris neskatina mokesčių mokėtojo bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi siekiant pagrįsti jo pajamų šaltinio teisėtumą. Iki šiol taikytos mokestinės sankcijos taip pat neatgraso ir nuo pakartotinių mokestinių pažeidimų. Mokesčių inspekcijos duomenimis, nuo 2010 metų Lietuvoje nustatyta beveik 800 mokesčių mokėtojų, kurių atžvilgiu mokestinis patikrinimas buvo atliekamas daugiau nei vieną kartą. Išsina, kad mes turime iš esmės daugiau negu 100 tokių atvejų per metus.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad poreikį keisti galiojantį teisinį reguliavimą patvirtina ir užsienio valstybių praktika. Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacijos šalių praktika dėl piniginių baudų skyrimo rodo, kad iš esmės visose valstybėse numatoma kur kas griežtesnė baudų, skiriamų už mokestinius pažeidimus, sistema, nei šandien mes turime Lietuvoje. Tose šalyse sudarytos galimybės paskirti tikrai atgrasančią ir mokestinio pažeidimo pavojingumą atitinkančią baudą už didžiausią žalą valstybei darančius mokestinius pažeidimus. Pavyzdžiui, pinigines baudos už mokestinius pažeidimus Austrijoje, Danijoje, Jungtinėje Karalystėje gali siekti iki 200 % nesumokėtų mokesčių dydžio.

Taigi adekvačios atsakomybės už mokesčių įstatymų pažeidimus taikymas yra viena iš esminių prevencinių priemonių. Piniginės baudos turimų pajamų kilmės negalintiems pagrįsti ar piktybiškai mokesčių nemokantiems asmenims negali būti simbolinės. Bauda turi būti tokia, kad mokesčių mokėtojui rizika vengti mokesčių kainuotų brangiau nei tinkamas mokestinės prievolės vykdymas.

Kadangi šandien adekvati mokestinė atsakomybė už disponavimą neaiškios kilmės pajamomis dar nėra užtikrinta, Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriame siūloma diferencijuoti skiriamų baudų dydžius priklausomai nuo mokestinio pažeidimo pavojingumo. Tais atvejais, kai mokesčių administratorius nustato pajamas, kurių kilmės mokesčių mokėtojas negali pagrįsti, jam skirti didesnė – nuo 50 iki 100 % priskaičiuoto mokesčio sumos dydžio baudą. Iki šiol galiojančiame įstatyme numatyta galimybė tokiam asmeniui skirti baudą kaip už bet kurį kitą mokestinį pažeidimą – nuo 10 iki 50 % nustatyto dydžio baudos.

Antra, siūloma skirti dvigubai didesnes baudas ir už pakartotinius prasižengimus. Tai yra nustatyti, kad mokesčių mokėtojui, kuriam už mokesčių įstatymų pažeidimus pagal Mokesčių administravimo įstatymą ne anksčiau kaip prieš 10 metų jau buvo paskirta bauda, taip pat būtų skiriama dvigubai didesnė bauda.

Gerbiamieji Seimo nariai, Prezidentės nuomone, kova su neteisėtu praturtėjimu turi ir toliau išlikti prioritetu, o atsakomybės neišvengiamumas ir adekvačios sankcijos neteisėto praturtėjimo atvejais turi stiprinti teisingumo jausmą mūsų visuomenėje, mūsų piliečių pasitikėjimą valstybe

bei jos institucijomis. Taigi nuoširdžiai dėkoju už jūsų dėmesį ir esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi L. Staniuvienė. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū pirmininkei. Gerbiama Prezidentės patarėja, iš tikrųjų labai sveikintina iniciatyva. Matyt, galima tik apgailestauti, kad ji atsirado tiktai dabar. Iš tiesų, ką gir-dime ir matome, tokių turtinių nusikaltimų motyvacija yra turtinis praturtėjimas, tik tenka apgai-lestauti, kad, matyt, ta teismų praktika yra tokia, kuri neatgraso. Deja, ir įstatymai yra tokie, kurie, taip paprastai kalbant, neišgąsdina žmonių toliau nusikalsti. Matome užsienio šalių praktiką, kaip minėta, Austrijoje – iki 200 %, Danijoje – iki 200 %, Jungtinėje Karalystėje – iki 200 %. Kodėl Lietu-voje tik iki 100 %? Tas „iki 100“ reiškia, kad jeigu jūs surandate, tarkim, 100 mln. to neteisėto tur-to, bauda 50 % to turto, tarkim, nesumokėto gyventojų pajamų mokesčio, vėliau jūs galite jam pa-pildomai priskaičiuoti tiktai dar 50 %. Jis iš esmės į minusą nenueis, jeigu jūs iš jo atimsite tą visą turtą. Ar jūs nenorite padvigubinti, kaip yra Jungtinėje Karalystėje, Danijoje ar Belgijoje, iki 200 %?

PIRMININKĖ. Jau klauskite.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų kalbant apie baudas, tikrai buvo daug svarstoma, žiūrima ir tų užsienio šalių patirties, bet vėlgi reikia turėti omeny, kad tam žmo-gui teks susimokėti ne tik baudą. Jam taip pat teks susimokėti ir mokesčius, teks susimokėti del-spinigius. Tos sumos auga. Vėlgi turime turbūt įvertinti ir tą faktą, kad vienas dalykas priteisti, paskirti tą baudą, kitas dalykas ją paskui išieškoti, žiūrėti, ar tas žmogus iš tikrųjų... Jeigu mes teoriškai priskirsime, bet paskui iš jo nebus ką paimti, tai irgi turbūt ne pats geriausias sprendi-mas. Buvo nuspręsta taikyti štai tokias dvigubai didesnio dydžio baudas negu kad turime iki šiol, o jeigu mes kalbame apie pakartotinius prasižengimus, tada tikrai jau tos baudos galėtų būti dar ženkliai didesnės, nes mes dvigubiname tai, ką dabar padidiname.

PIRMININKĖ. Klausia L. Staniuvienė, ruošiasi I. Degutienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Šiam įstatymo projektui pritarciu, bet turiu klausimą. Gerbiama pranešėja, ar rengiant įstatymo projektą buvo įvertinti atvejai, kai pajamų mokesčio mokėtojas ne-gali pagrįsti sąžiningai, o ne veikdamas tyčia, tarkim, pasimetę dokumentai ar panašiai? Įverti-nant tokius atvejus siūlyčiau paminėti, kad projekte įtvirtintų, nustatytų nepagrįstų pajamų mini-malią sumą, nuo kurios kyla prievolė mokėti baudą, taip pat terminą, per kurį mokesčių mokėto-jas dar gali pagrįsti tas nustatytas pajamas. Taip pat galbūt reikėtų peržiūrėti numatomos baudos dydį, kad nebūtų nepagrįstai didelis. Ačiū.

L. ANTANAVIČIENĖ. Sprendimą, kokią baudą skirti, iš tikrųjų priima mokesčių administra-torius. Jeigu tas sprendimas yra apskundžiamas, aišku, tada vėlgi viskas keliauja į teismą, ir aš net neabejoju, kad teismas, be abejo, vertina daugybę faktorių ir įsigilina į kiekvieną konkrečią situaciją.

Mes, rengdami šį projektą, daug dirbome kartu su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Finan-sų ministerijos ekspertais. Mūsų tikslas buvo mūsų mokesčių administratoriams suteikti dar pa-pildomą, veikiantį, adekvatų instrumentą tikrai kovoti su tais, kurie piktybiškai, pakartotinai ven-gia atsakomybės. Manau, kad jeigu žmogus kaip nors netyčia, iš nežinojimo... Na, tikrai tokie da-lykai bus įvertinti vykdant mokestinį patikrinimą ir į tai bus atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Degutienė, ruošiasi P. Gražulis.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų aš labai džiau-giuosi ta nuoseklia Prezidentės pozicija kovojant su neteisėtu praturtėjimu, kovojant su korupcija ir tikrai jau ne pirmą kadenciją siūlomi įstatymų projektai. Ir šiuo atveju tikrai pačiu laiku ir labai gerai, kad yra toks siūlymas.

Tačiau man kyla kitas klausimas. Jūs dirbate tiek su Finansų ministerija, tiek su Mokesčių inspekcija, kaip jūs pasakėte, su ekspertais, koks bus praktinis įgyvendinimas? Net pagal šiandien galiojančius įstatymus iš tikrųjų matant ir tas mažesnes baudas... Bet tiek išieškojimų arba tų, kaip sakoma, mokestinių pažeidimų, ko gero, jeigu patikrintų, būtų žymiai daugiau. Ar bus rea-lus pajėgumas nustatyti tuos pažeidimus tam, kad būtų išieškotos didesnės baudos, nes man ke-lia abejonių, ar tai bus praktiškai įgyvendinta? Ačiū.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū. Kada aš pradėjau savo pristatymą, paminėjau tuos labai didžiulius skaičius, tai yra dešimtis milijonų, kada jau šiandien yra nustatomas tas neteisėtai įgytų pajamų faktas. Ir ką mes turime vėliau: baudos, nustačius tuos pažeidimus, dažniausiai skiriamos pačios mažiausios iš to intervalo, kuri numato įstatymas. Tai turbūt bėda ne ta, kad nenustato, bet bėda ta, kad dabar egzistuojančios baudos neatgraso. Nustato, bet kas iš to? Jis susimoka tą minimalią baudą ir toliau... Ir vėl nustato, ir vėl jis išsisuka. Jam yra naudingiau vengti visų šitų teisėtų deklaravimų ir įrodymų, bendradarbiauti su Valstybinės mokesčių inspekcijos žmonėmis, negu... Jam tiesiog pažeidinėti naudingiau, negu eiti teisingu įstatymo keliu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pranešėja, man truputėlį kelia šurpą toks įstatymas, čia aiškiai pasakyta, ir Mokesčių inspekcija neturės teisės interpretuoti, skaitau: „jei mokesčių administratorius patikrinimo metu nustato pajamas“. Patikrino, aš gal tuo metu neturiu visų dokumentų, popierių, man gal reikia dokumentus, tam tikro laiko dokumentus, kad pagriščiau savo pajamas. Arba žmogus... Patikrinimo metu ir iškart tokios baudos! Jeigu atėjo, netikėtai patikrino ir aš šiandien neturėjau tų dokumentų.

Antras dalykas, o kodėl senatis ne iki gyvos galvos, o tik 10 metų? Gal galėtų būti iki gyvos galvos? Kitas dalykas – dėl paveldėjimo, kaip čia? Ar visi tie, kurie paveldėjo, gal tų tėvų jau nėra ar panašiai? Mes turėjome vieną atvejį, gerbiamojo J. Pundziaus paveldėjimus. Kaip jis už tėvą pateiks teisėtus dokumentus, kurio jau nėra, kuris kape, kad tikrai jis paveldėjo, jeigu tėvų, kurie perdavė tą turtą, jau nėra? Aš manau, kad tikrai gera idėja, bet jinai, mano manymu, dar tobulintina.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Dėl paveldėjimo, manau, pas mus šiandien jau yra gana tvarkingai sureguliuota visa bazė, t. y. deklaravimo, jeigu žmogus įrodo, kad jis gavo palikimą. Niekas šiuo atveju kokių nors dar kitokių dokumentų iš jo nereikalaus ir jokių būdu nereiškia, kad jeigu mokesčių administratorius patikrinimo metu nustato pajamas, kurių kilmės tuo metu jis neįrodo, tai kitą dieną jam skiriama bauda. Taip ir yra, kad žmogus turi bendradarbiauti su mokesčių administratoriais ir stengtis įrodyti, kad jo pajamos yra teisėtos.

Yra kita viso šio medalio pusė, kad dažnai tam asmeniui neapsimoka įrodyti, kad tai yra iš darbinės veiklos, iš darbinių santykių gautos pajamos, nes tokiu atveju jam yra priskaičiuojami daug didesni mokesčiai. Tiesiog žmogui apsimoka rodyti, kad jis nežino, iš kur tos pajamos, arba jis negali įrodyti, ir tokiu atveju apmokestinama yra tiksliai 15 % gyventojų pajamų mokesčio tarifas. Tad tikrai čia nėra ko nors tokio baisiai šurpaus. Sistemos mūsų šitie pataisymai neiškraipo, kokių nors naujų tvarkų neįtvirtina, tiesiog yra padidindamos baudos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis paklaus J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Prezidentės patarėja, sveikintina iniciatyva, geras įstatymas, mūsų šešėlyje plaukioja labai daug pinigų, kurių valstybė nepamato. Kad būtų numatytos priemonės pagal laiką, labai ilgai išsitiesia, skiriama bauda, prasideda bylinėjimais ir t. t., ir t. t. Reikėtų numatyti tai. Yra ir kitų įstatymų, kuriuos reikėtų priimti. Kai kas sako: per daug iš prezidentūros eina įstatymų, iš Vyriausybės neina. Nesvarbu, iš kur eina, svarbu, kad Lietuvai būtų naudinga.

Žinome tai, kad mūsų Prezidentės patarėja yra ne tik diplomatė, ne tik patarėja, bet ir ekonomistė tad, gerbiama Lina, iš jūsų laukiame ir kitų gerų įstatymų pateikimų.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū. Įstatymus leidžia Prezidentė, aš tiksliai pristatau. Nežinau, ar čia turėčiau atsakyti? Turbūt šitas įstatymas konkrečiai nereglamentuoja tų visų tvarkų, kaip ten vyksta mokesčių tikrinimas, patikrinimas. Bet, be abejo, mes visi suinteresuoti, kad tie procesai vyktų kuo greičiau, kad nebūtų tos bylos ilgai vilkinamos. Vienareikšmiškai su tuo nesutinkame, o kad gali atsirasti ir daugiau įstatymų pataisų, manau, kad tikrai taip. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū gerbiamajai pranešėjai. Nuomonė už, nuomonė prieš. M. Majauskas – nuomonė už. Prašau, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Dar kartą pabrėžiu, kad tai yra tikrai puiki iniciatyva, labai kviečiu įstatymų leidėjus komitetuose apsvarstyti galimybę didinti tas baudas, kurios leistų ne tik, kad atimti visą neteisėtai praturtėjus sukauptą turtą, bet ir nustatyti tokią baudą, kuri motyvuotų daugiau nepažeisti, nes jeigu tu pavagi kažką, tai iš tavęs tai, ką tu pavogei, konfiskuoja ir iš esmės skiria kažkokią minimalią baudą, kuri tavęs visiškai neatgraso vėl nusikalst.

Mano supratimu, turėtų būti tokia bauda, jau konfiskavus visą neteisėtai praturtėjus sukauptą turtą, kuri motyvuotų vėl nepakartoti tokio nusikaltimo. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti prieš nebeliko. Gerbiamieji Seimo nariai, gal galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu.

Leiskite paskelbti ir pasiūlyti, kad pagrindinis būtų Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomas nenumatomas. Galime pritarti? Siūloma svarstyti gruodžio 12 dieną. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas nori teikti pasiūlymas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi Seimo Teisės departamentas ir Vyriausybės kompetencijos galių įgyvendinimo visi klausimai yra susiję su Vyriausybės veiklos sritimis, siūlau kreiptis į Vyriausybę išvados.

PIRMININKĖ. Jūs prašote Vyriausybės išvados komiteto vardu? Ar galime pritarti prašymui? (*Balsai salėje*) Galime, bendru sutarimu.

11.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-1090 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Gerbiami kolegos, šiek tiek vėluojame, bet, aš manau, mes pasivysime laiką ir maloniai kviečiu į Seimo tribūną Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją R. Svetikaitę dėl Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“.

R. SVETIKAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiama posėdžio pirmininke. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 3 ir 7 dalimis ir atsižvelgdama į Teisų tarybos patarimą, Lietuvos Respublikos Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui atleisti S. Gurevičių iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Noriu priminti, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus atleidžia iš pareigų Seimas Respublikos Prezidento teikimu. Gerbiamojo S. Gurevičiaus įgaliojimai Lietuvos Aukščiausiajame Teisme baigiasi šių metų lapkričio 14 dieną, todėl Prezidentė ir teikia šį dekretą Seimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Norinčių paklausti nėra. Ar yra norinčių išsakyti nuomonių? Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Nėra. Po pateikimo galime bendru sutarimu? Galime.

Svarstymas. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Norinčių kalbėti taip pat nematau. Po svarstymo galima bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnis – „Atleisti S. Gurevičių iš Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui“. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis – įsigaliojimas nuo 2017 m. lapkričio 14 d.

Jūsų valia bus apsispręsti slapto balsavimo metu, nes mes, žinodami Statuto 115 straipsnio 2 dalį, slapto balsavimu turime atlikti šią procedūrą. Tad leiskite patvirtinti slapto balsavimo biuletenį, kurį jūs puikiai žinote. Seimo slapto balsavimo biuletenis dėl Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“, už, prieš, susilaikoma ir jūs pažymite tą poziciją, už kurią balsuojate. Paliekate tą poziciją, už kurią balsuojate.

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-1091 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Toliau noriu paprašyti gerbiamosios pranešėjos pristatyti Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XIII-1091.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 21 punktu, 4 ir 7 dalimis ir atsižvelg-

dama į Teisėjų tarybos patarimą, Lietuvos Respublikos Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritariti V. Čekanauskaitės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Noriu priminti, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Gerbiamos V. Čekanauskaitės įgaliojimai baigiasi šių metų spalio 25 dieną, todėl Lietuvos Respublikos Prezidentė teikia Seimui šį nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbijamajai pranešėjai. Norinčių jūsų paklausti nėra. Ačiū, galite atsisėsti. Norinčių kalbėti nėra. Nuomones už, nuomones prieš išsakėme. Bendru sutarimu galime po pateikimo? Galime.

Diskusijoje dalyvauti taip pat niekas nenori. Nuomonė už, nuomonė prieš. Kalbėti niekas nenori. Po svarstymo bendru sutarimu? Taip.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Norinčių kalbėti nėra. Apsispręsimė slapto balsavimo metu. Leiskite patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Galime patvirtinti bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, leiskite dar kartą priminti balsų skaičiavimo komisiją ir paprašyti, kad ji pradėtų savo darbą: G. Vaičekauskas, A. Gaidžiūnas, J. Imbrasas, V. Juozapaitis, I. Rozova ir A. Salamakinas. Frakcijų seniūnų prašome pasirūpinti, kad kolegoms galėtų sėkmingai dirbti.

Skelbiu slapto balsavimo pradžią po keleto minučių. Kadangi truputį vėluojame, po slapto balsavimo į plenarinių posėdžių salę susirinksime 12 val. 15 min. 12 val. 15 min. Per minėtą laiką vyks slapto balsavimo procedūra. Ačiū, gerbijamieji kolegos.

Pertrauka

12.16 val.

Baudžiamojo kodekso 43, 47, 54, 62, 63, 64, 68¹, 68², 71, 75, 90, 226 ir 227 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1066 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbijamieji kolegos, tęsiame posėdį.

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Baudžiamojo kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1066. Pranešėja – R. Svetikaitė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja. Maloniai kviečiu į tribūną.

R. SVETIKAITĖ. Gerbijamasis Seimo Pirmininke, gerbijamieji Seimo nariai! Leiskite jums pristatyti Respublikos Prezidentės iniciatyva (noriu pabrėžti, kad kartu su Teisingumo ministerija) parengtas Baudžiamojo kodekso pataisas, kuriomis siūloma didinti pinigines baudas už visas nusikalstamas veikas ir ypač griežtinti atsakomybę už korupcinio pobūdžio nusikaltimus.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad šių metų liepos mėnesį Lietuvoje vykusio vertinimo vizito metu Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertai vienas svarbiausių pastabų Lietuvai išsakė dėl baudžiamojo įstatymo trūkumų. Ypatinę dėmesį skaidrumui ir kovai su korupcija skiriančios organizacijos pareigūnai konstatavo, kad Lietuva neužtikrina adekvačių bausmių už korupciją. Korupcijos nebaudžiamumas gali tapti rimta kliūtimi siekiant narystės šioje organizacijoje, jeigu pakeitimai nebus padaryti iki šių metų gruodžio mėnesį vykšančio Lietuvos vertinimo.

Pastarųjų metų, 2015–2017 metų, pirmojo pusmečio teismų praktikos statistika rodo, kad už sunkius korupcinius nusikaltimus vidutiniškai skiriama bauda nesiekia net 5 tūkst. eurų, t. y. vos 9 % nuo galimo baudos maksimumo. Vien tik per šių metų pirmąjį pusmetį paskirtų baudų vidurkis už sunkius korupcinius nusikaltimus dar mažesnis – 3 tūkst. 300 eurų, t. y. 6 % nuo galimo baudos maksimumo. Neadekvačių baudų problema yra tendencinga. Panaši statistika fiksuota ir ankstesniais metais, o baudos minimumui artimos sankcijos skiriamos ne tik už korupcines, bet ir už kitas nusikalstamas veikas.

Absurdiška, bet kuo sunkesnė nusikalstama veika, tuo paskirtos baudos procentinė dalis mažesnė. Vadinas, kaltininkai nesulaukia adekvataus jų veiksmų vertinimo, skiriamos minimalios baudos neatgraso, o įsigalėjęs nebaudžiamumas ne tik didina visuomenės nusivylimą valstybe, bet ir diskredituoja teisingumą.

Šios priežastys ir paskatino parengti teikiamą įstatymo projektą, kurio tikslas ir yra įgyvendinti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertų Lietuvai išsakytas pastabas, užtikrinant, kad pinigine bauda būtų veiksminga nubaudimo ir atgrasymo priemonė.

Pirma. Siūloma nustatyti minimalius baudų dydžius, juos diferencijuoti atsižvelgiant į nusikalstamų veikų pavojingumą ir gerokai padidinti maksimalius baudų dydžius.

Antra. Už korupcinius nusikaltimus baudos dydį siūloma susieti su padarytos žalos dydžiu, nusikaltėlių gauta nauda ar kyšio suma. Tai reiškia, kad davus ar paėmus 50 tūkst. eurų kyšį bus skirta tokio pat arba didesnio dydžio bauda. Tokia praktika galioja ir kitose Europos Sąjungos valstybėse: Estijoje, Danijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje. Toks baudos apskaičiavimo mechanizmas užtikrins, kad paskirta bauda būtų adekvati padaryto korupcinio nusikaltimo pavojingumui.

Atsižvelgiant į užsienio šalių patirtį, pataisomis įtvirtinama pareiga, teismui skiriant baudą, įvertinti kaltininko turtingumą, padarytą žalą. Taip pat siūloma atsisakyti taisyklės, kuri neleidžia viršyti įstatyme nustatyto maksimalaus baudos dydžio, kai keliais nuosprendžiais paskirtos baudos yra subendrinamos. Pagal galiojančią reglamentavimą teismai praktikoje subendrina baudas už kelis nusikaltimus ir paskiria galutinę bausmę, kuri, pavyzdžiui, už sunkų nusikaltimą teoriškai pagal įstatymą negali būti didesnė negu 57 tūkst. eurų. Tai reiškia, kad jeigu padaryto nusikaltimo žala yra netgi 1 mln. eurų, teismas šiandien negali skirti didesnės negu 57 tūkst. eurų baudos. Kaip ir minėjau, skiriama vos 6 % šios maksimalios sumos.

Teikiamomis pataisomis taip pat siūlomos papildomos teisinės priemonės, siekiant veiksmingesnės kovos su korupcija. Prezidentė siūlo ilginti baudžiamojo poveikio priemonių, tokių kaip viešųjų teisių atėmimas ir teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla, terminus už apysunkius ir sunkius korupcinius nusikaltimus, viešinti už visas korupcines nusikalstamas veikas nuteistų juridinių asmenų nuosprendžius. Įstatymo projektu taip pat siekiama panaikinti galimybę atidėti laisvės atėmimo bausmės vykdymą už sunkius nusikaltimus, nes šiandien, įsigaliojus šioms pataisoms ir atsiradus tokiai galimybei, teismų praktikoje tai tapo itin populiariu būdu išvengti atsakomybės. Pavyzdžiui, per 2016 metus nė vienam asmeniui, nuteistam už korupcines nusikalstamas veikas, nebuvo paskirta reali laisvės atėmimo bausmė, visiems bausmės vykdymas buvo atidėtas arba paskirta menkavertė bauda.

Teikiamos Baudžiamojo kodekso pataisos yra būtinos siekiant narystės EBPO jau kitąmet, jos taip pat užtikrins veiksmingesnę kovą su korupcija, kuri turi būti visų mūsų prioritetas ne šiandien... ne rytoj, bet šiandien. Todėl prašau jūsų, gerbiami Seimo nariai, palaikyti šias pataisas ir esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų bus. Užsirašęs klausti Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi V. Rinkevičius.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Labai gera iniciatyva ir tikrai siūlau visiems pritariti. Aš tik norėjau pasiklausti, čia, įstatyme, yra nustatyta, kad privalomas nuosprendžių dėl juridinių asmenų padarytų korupcinių nusikaltimų, nusikalstamų veiklų paviešinimas per informacijos priemones. Ar tik juridinių asmenų? Ar tos informacijos priemonės būtų radijas, televizija, spauda, ar tik viena? Ar nebus kokio nors registro, kad ir viešasis sektorius, ir verslas žinotų? Ačiū.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju. Iš tikrųjų taip, tai liečia juridinius asmenis. Pagal šiandien galiojančią teisinį reguliavimą tokių nuosprendžių viešinimas yra tik teismo teisė. Teismas turi teisę nuspręsti, ar viešinti, ar neviešinti. Šiuo atveju įstatymu siūloma nustatyti, kad, kalbant apie juridinius asmenis, teismas turėtų pareigą viešinti visus nuosprendžius.

Kiek tai susiję su fiziniiais asmenimis, tai yra asmens duomenų apsaugos principai, kurie neleidžia atskleisti tam tikrų detalių, bylos detalių, todėl tai susiję. Bet šiuo atveju vėlgi, jeigu žiūrėsime į nuosprendžių viešinimą net ir tose bylose, kurių veikėjai, kurių dalyviai yra fiziniai asmenys, patys nuosprendžiai yra viešinami, tiesiog dėl asmens duomenų apsaugos užtikrinamas tam tikrų duomenų neviešinimas, tai susiję su asmeninio gyvenimo dalykais. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Negalima nesutikti su pateiktais argumentais, su šiuo projektu, tačiau vis tiek, ar tik padidinę baudas pasieksime norimą rezultatą? Tuo labiau,

kaip jūs ir minėjote, situacija ne gerėja, o blogėja. Jeigu 2015 metais vidutiniškai buvo 8 % maksimalios baudos skirta už šiuos nusikaltimus, tai, kaip jūs minėjote, 2017 metais jau tik 6 %. Vadinausi, rezultatas prastėja, nors galimybė skirti didesnę baudą yra, tačiau rezultatas yra kitoks. Ar čia advokatų kvalifikacija auga, o teisėjų ne? Visada bus pastangų gauti mažesnę bausmę, išvengti jos. Ar mes, padidinę baudas už korupciją, nepadidinsime korupcijos, negausime priešingo rezultato, kadangi vien baudos padidiniu, kaip minėjau, niekaip neišspręsimė?.. Teismų praktika dabar rodo...

PIRMININKAS. Laikas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...kad vis dėlto tas rezultatas prastėja. Tai ar nereikia pokyčių ir teismų praktikoje?

PIRMININKAS. Laikas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Vis tiek teisėjus skiria arba jų kandidatūras teikia Prezidentė. Ar šioje srityje numatoma kokių pokyčių ir kaip tą problemą išspręsti toje srityje?

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju už jūsų klausimą. Visų pirma taip, vien baudų padidiniu korupcijos problemos neišspręsimė. Bet jeigu mes jų nepadidinsime, tai tikrai ta krizė, kuri šiandien yra su nebaudžiamumu, dar gilės. Aš noriu pabrėžti, kad teismai vadovaujasi įstatymu. Koks įstatymas yra, tokį įstatymą teismai ir taiko. Šiuo atveju vis dėlto yra Seimo narių rankose nustatyti, kokia turi būti baudžiamoji politika ir kokia turi būti bausmių politika. Ar pakanka tokio reglamentavimo, kokį turime šiandien? Taip, jūs teigus, šiandien mes akivaizdžiai turime situaciją, statistika mums rodo, kad teismų skiriamos baudos, ir ne tik už korupcinius, bet ir už visus kitus nusikaltimus, aš kalbu apie sunkius nusikaltimus, nesiekia vidurkio, nors šiandien įstatyme yra nustatyta, kad bauda yra skaičiuojama, pinigine bauda už bausmę turi būti pradedama skaičiuoti nuo vidurkio. Šiuo atveju, klausimas galbūt ne visai man, galbūt tai yra klausimas teismų vadovybei arba kiekvienam teisėjui, kuris taiko įstatymą. Šiuo atveju yra teisėjo atsakomybės dalykas. Nurodyti teisėjui, kokią paskirti bausmę, negali niekas. Jis vadovaujasi, kaip ir minėjau, įstatymu.

Šiuo atveju ir formuojama teismų praktika. Noriu priminti, teismų praktiką formuoja Lietuvos Aukščiausiasis Teismas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus skiria Seimas. Šiuo atveju aš manau, kad šitas projektas, jeigu jis bus priimtas, tai bus paskata visiems permąstyti, ar mūsų praktika yra iš tikrųjų gera, nes ją kritikuoja ir tarptautiniai ekspertai, ne vien tik mūsų ekspertai. Šiuo atveju tai bus pagrindas permąstyti ir tai bus pagrindas praktiką keisti. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. G. Vaičekauskas skaičiuoja balsus, suteiksime galimybę paklausti vėliau. Klausia Seimo narė R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Gailius.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, iš jūsų pristatymo supratau, kad vis dėlto kaip pagrindinė šio įstatymo projekto ašis ir tikslas yra baudžiamumas. Bet bauda ir jos dydis tai yra kaip priemonė, atgrasinimo priemonė nuo nusikalstamos korupcinės veiklos. Kalbant apie patį baudžiamumą, tai vis dėlto teismas, skirdamas vienokio ar kitokio dydžio baudą arba ją sumažindamas, įvertina daug: nusikaltimo pobūdį, mastą, gautą turtinę naudą, padarytą žalą, bet pats baudžiamasis procesas trunka ilgus metus. Tai nuvilia visuomenę, kad ji nesulaukia to rezultato, kaip pasisuks po ilgų metų pamiršta istorija, mažai ką bedomina toliau. Per tą laikotarpį vėl įvyksta naujos nusikalstamos korupcinės veikos. Būtent man atrodo, kad reikėjo kažkaip plačiau. Aišku, čia ne Prezidentės darbas, galbūt čia Vyriausybė turėtų, kad ir baudžiamasis procesas, būtent tiriant korupcines veikas ir neteisėtą praturtėjimą, turėtų vykti šiek tiek greičiau, nes trunka ilgus metus. Kaip manote, kodėl vis dėlto pasirinktas toks tik baudų didinimo...

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...pasiūlymas?

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju už jūsų klausimą. Galbūt galėčiau atsakyti taip, kad iš tiesų pasirinkta tokia kryptis dėl to, kad, kaip aš ir minėjau, gruodžio mėnesį vyks Lietuvos vertinimas dėl narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje, jeigu šitos pataisos nebus padarytos iki gruodžio mėnesio, apie įstojimą į šią organizaciją galima pamiršti. Tai čia šiuo atveju labai koncentruotai būtent koncentruotasi ir į šią problemą. Ta jūsų paminėta problema iš tikrųjų yra labai susijusi ir su baudų dydžio problema. Kodėl? Todėl, kad žmonės, visuomenė mato vieną

dalyką – kad iki teismo tyrimo procesas, teisminis procesas, vyksta ilgą laiką, kaip jūs ir paminėjote, nors mūsų Baudžiamajame įstatyme yra nustatyti ikiteisminio tyrimo terminai. Ir šito proceso pabaigoje, kada jis pagaliau baigiasi, paskiriama bausmė, pavyzdžiui, pinigine bauda, jeigu dabar konkrečiai kalbame, kuri yra menkavertė. Ir visa tai diskredituoja, kartu ir ta problema, ką jūs minite, ir ta problema, kuri sprendžiama šituo projektu, – šie abu dalykai diskredituoja visą teisingumo sistemą. Nepakeitę šių dviejų dalykų, mes niekada neturėsime to rezultato, kokio iš mūsų laukia visuomenė. Šiuo atveju, kaip aš ir minėjau, čia yra sprendžiama baudų dydžių problema, bet ikiteisminio tyrimo trukmės, teismo nagrinėjimo trukmės dalykai taip pat turėtų būti, sakykime, galbūt daugiau teisminės praktikos formavimo dalykas, nes, kaip jūs puikiai žinote, baudžiamosiose bylose pagrindinis dalykas teisme yra advokatų darbas vilkinti procesą, prisidengti biuleteniais ir t. t., ir panašiai. Čia yra kiti dalykai, kuriuos taip pat... Tai yra teismo proceso problemos ir skauduliai, kuriuos taip pat tikrai reikia spręsti, bet šiuo atveju mes koncentravomės į kitą problemą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, jūs ne kartą akcentavote teismo praktiką ir teismo atsakomybę ir tik pastaruoju metu aš matau tinkamą prokuratūros poziciją: mes matome pirmus apeliacinius, kasacinius skundus. O apeliacija, kasacija formuoja praktiką, tarp jų ir bausmių praktiką. Savo pristatyme jūs iš esmės labiau koncentravotės į teismų poziciją. Prokuratūros pozicijos nebuvo jokios, apeliacinių skundų nebuvo, kasacinių skundų nebuvo. Ar rengdami projektą jūs analizavote ir prokuratūros poziciją, ir prokuratūros atsakomybės klausimą, kodėl tokia bausmių skyrimo praktika susiformavo? Iš tikrųjų prokuratūra atrodė beviltiškai ir tik dabar mes matome pirmuosius žingsnius, siekiant tinkamai formuoti bausmių praktiką korupcijos bylose.

R. SVETIKAITĖ. Dėkui už jūsų klausimą. Tikrai tai, ką jūs sakote, yra tiesa, bet aš noriu pabrėžti ir kitą dalyką. Bausmių neadekvatumo problemą iškelė Specialiųjų tyrimų tarnyba, išanalizavusi savo praktiką ir savo bylas, kuriose ji atlieka ikiteisminio tyrimo veiksmus ir stebi, kaip tos bylos baigiasi. Iš tiesų ne visada prokuratūra skųsdavo, jei tai yra baudos dydžio arba bausmės dydžio klausimas. Ne visada skųsdavo. Bet tam yra ir vienas ne pateisinimas, bet viena priežastis, kodėl taip būdavo. Nes teismų praktikoje buvo suformuota tokia taisyklė, kad, kaip žinote, kasaciniam teismui gali būti skundžiami tik teisės klausimai, ir teismo praktikoje buvo suformuota taisyklė, kad baudos dydžio klausimas nėra teisės klausimas. Čia nenorėčiau kaltinti vienos ar kitos pusės. Matyt, visi truputį buvome užmigę čia, inertiškai tam tikra prasme žiūrėjome į šitą dalyką. Aš manau, kad svarbiausia kalbėjimas apie tai ir nevengimas parodyti, kad problema yra, o noras, valia ją spręsti situaciją sutvarkys. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakymų laikas baigėsi. Dėkojame.

Motyvai. A. Anušauskas – motyvai už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, siūlau pritarti teikiamoms pataisoms, bet, be abejonės, suvokiui, kad šios pataisos sulauks didelio pasipriešinimo ir pasipriešinimo taip pat tų žmonių, kurie iki šiol formavo tą teisminę praktiką, ir teisės teoretikų, be abejonės. Vien pasikaičius mūsų Teisės departamento išvada, vieną dalį dėl viešinimo juridinio asmens skelbiamos bausmės, tai yra kad teikiamai pataisai (cituojau) „nepritartina dėl sistematiškumo stokos, kazuistinio pobūdžio ir teismo diskrecijos ribojimo“, iš tikrųjų galima klausti tų pačių teisininkų, kurie taip rašo ir remiasi kitais autoritetais juos cituodami. Pavyzdžiui, kalbama, kad viešinimas gali būti prilygintas savarankiškai bausmės juridiniam asmeniui rūšiai, bet įdomu tai, kad Baudžiamąjo kodekso komentare pažymima, kad juridinio asmens dalykinė reputacija yra viena iš neturtinių juridinių asmens teisių. Bet man įdomu tai, kad bausmė, kuri skiriama, bet kokiu atveju yra skiriama bausmė, tai nežeidžia juridinio asmens reputacijos, taip išsina, o jos paviešinimas jau gali pažeisti tą reputaciją. Įdomiai. Čia aš išvelgiu kazuistiką. Siūlau pritarti ir svarstyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad pritartume po pateikimo.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 90, prieš, susilaikiusių nebuvo. V. Bakas – dėl vedimo tvarkos. Prašom kalbėti.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Norėčiau pasiūlyti. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų nusikaltimai, kurie daro žalą valstybei, daromi kiekvieną dieną. Reikalas tas, kad griežtinantys atsakomybę įstatymai atgaline data negalioja. Aš manau, kad mes turime svarstyti kuo greičiau šį projektą, todėl siūlau tą daryti skubos tvarka, nes problemos yra aiškios, sprendimus galime priimti per savaitę komitetuose. Frakcijos vardu prašau svarstyti skubos tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame. Kas už? Bendru sutarimu. Bendru sutarimu už tai, kad svarstytume skubos tvarka, ir tai galėtų būti 21 dieną. Komitetai, tikėsimės, suspės ir dabar turėtume pagal teisingus terminus atlikti savo pareigą. Siūloma: pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir papildomas komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Jeigu skubos tvarka, tai papildomi komitetai tik pratęsia svarstymo laiką, todėl aš siūlau neskirti papildomo komiteto.

PIRMININKAS. V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Mes tikrai suspėsime dėl laiko, gerbiamas pirmininke, susiderinsime su jumis ir artimiausiu metu apsvarstysime kaip papildomas komitetas.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš noriu atkreipti posėdžio pirmininko dėmesį, kad paskiriant laiką ir paskiriant papildomus komitetus kartu su pagrindiniu lieka viena savaitė apsvarstyti. Papildomi komitetai tą pačią dieną teikia savo išvadas pagrindiniam komitetui. Jeigu ginčo nėra, tai vienas dalykas. Bet jeigu ginčas dėl svarstomo įstatymo projekto atsiranda, tuomet yra teisėtos pagrindinio komiteto narių pretenzijos, kad jie negavę raštu papildomo komiteto išvados svarsto žodinius pirmininko kažkokius pasiūlymus. Noriu atkreipti dėmesį, kad nebūtų Statuto pažeidimų.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tiesiog norėjau pritarti Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkei. Realiai tada visą savaitę užsitęsia svarstymas. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ne. Šis svarstymas užsitęsė dvejus metus, daugiau. Mes tikrai... Pakviesiu komitetą penktadienį, mes padarysime posėdį ir priimsime sprendimus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Siūlau nukelti datą į 26 dieną. (*Balsai salėje: „Nereikia.“*) Nereikia? Komitetai suspėja? Nieko nekeičiame, visi pritariame? Gerai, ačiū. Tada nieko nekeičiame, taip, kaip nubalsuota.

12.40 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 3, 233, 235, 254, 303, 305, 307, 309, 327, 331, 387, 444 ir 451 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1008 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1008. Pranešėja – ministrė M. Vainiutė.

M. VAINIUTĖ. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Kaip buvo minėta, šiandien norėtume pateikti įstatymo projektą – Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Trumpai norėčiau pristatyti, kodėl mes šį projektą teikiame. Šiuo projektu mes įgyvendiname Konstitucinio Teismo nutarimą, kuris buvo priimtas 2016 m. birželio 27 d., o paskata nagrinėti bylą Konstituciniame Teisme buvo 2014 m. gruodžio 16 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo kreipimasis į šią Teismą, kuriame buvo prašoma išaiškinti, ar Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso atitinkami straipsniai, kurie reglamentuoja baudžiamosios senaties terminą, neprieštarauja Konstitucijai, tiksliau sakant, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Konstitucinis Teismas, išnagrinėjęs bylą, konstatavo ir įpareigojo įstatymo leidėją atitinkamai pakoreguoti Baudžiamojo proceso kodeksą, kad pagal dabartinį reguliavimą, jeigu yra baudžiamoji senatis, baudžiamosios atsakomybės senatis, tokiu atveju, atėjus tam terminui, baudžia-

moji byla yra nutraukiama. Konstitucinis Teismas konstatavo, kad turėtų būti pakoreguota, kad jeigu yra kaltinamo asmens prašymas, tada baudžiamoji byla turėtų būti toliau nagrinėjama ir esant pagrįstiems motyvams turėtų būti priimamas išteisinamasis nuosprendis. Aišku, gali būti ir taip, jeigu byla yra nagrinėjama toliau, tai gali būti tokia situacija, kad kaltinimai gali būti pripažįstami, bet tokiu atveju byla yra... nutarties pabaigoje yra konstatuojama, kad teismas nuosprendžiu turi nutraukti bylą. Jeigu tokio kaltinamo asmens prašymo nėra, kitaip sakant, jeigu kaltinamasis nereikalauja tęsti baudžiamąjį procesą, tokiu atveju teismas priimta nutartį nutraukti baudžiamąjį procesą. Būtent tokia yra šio įstatymo esmė.

Rengiant projektą buvo patobulinti ir kiti momentai. Norėčiau paminėti, kad yra suvienodinamos Baudžiamojo proceso ir Baudžiamojo kodeksų sąvokos. Buvo vartojama sąvoka „baudžiamosios atsakomybės senatis“, o šiuo atveju siūloma suvienodinti ir vartoti formuluotę „apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis“. Patobulinta dar kita nuostata ir papildyta Baudžiamojo proceso kodekso 233 straipsnio 5 dalies nuostata įtvirtinant, kad suimto kaltinamojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Be abejo, tai yra antraeiliai pataisymai. Kaip minėjau, iš esmės priėmus šį įstatymo projektą bus įgyvendintas Konstitucinio Teismo nutarimas, kuriame buvo atsižvelgta į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją. Tai iš tikrųjų sustiprins asmens teisinę apsaugą baudžiamojo proceso metu. Vienas iš labai svarbių aspektų, kad užtikrins nekaltumo prezumpcijos principo reikalavimą, kaip minėjau, tais atvejais, kai pats kaltinamas asmuo to prašo.

Norėčiau paminėti, kad Teisės departamentas jokių pastabų neturėjo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš nėra. Bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Klausiti neužsirašė, nuomonėms taip pat. V. Gailius atsisakė išreikšti nuomonę, buvo už. Galime sutarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, kolegos.

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Klausimų bus, kai pateiksite kitus įstatymų projektus, kurie šiandien ne-teikiami.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame bendru sutarimu. Ačiū. Svarstymo data – lapkričio 21 diena.

12.45 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1108 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1108. Pranešėja – viceministrė D. Brasiūnaitė.

D. BRASIŪNAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Teikiu Vyriausybės teikiamą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Projektu yra siūloma nuo 2017 m. spalio 1 d. iki 2017 metų galo nustatyti 9 % lengvatinį pridėtinės vertės mokesčio tarifą šilumos energijai, tiekiamai gyvenamosioms patalpoms šildyti ir karštam vandeniui. Dėl šio siūlymo šiais metais valstybės biudžetas netektų apie 11 mln. eurų pajamų iš pridėtinės vertės mokesčio, tačiau atsižvelgiant į tai, kad valstybės biudžeto pajamos yra renkamos daugiau negu pagal planą, tai matome galimybę šiems metams šį tarifą nustatyti.

Jeigu turėtumėte klausimų, mielai atsakyčiau. Tik noriu priminti, kad Vyriausybė prašo šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka, nes įsigaliojimas numatytas nuo spalio 1 dienos. (*Balsas salėje: „Skubos tvarka ar ypatingos skubos?“*) Skubos. Vyriausybė siūlo skubos tvarka.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi A. Sysas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pranešėjai. Ačiū Pirmininkui už galimybę paklausti. Iš tikrųjų smagu, kad vėl diskutuojame šia tema, gal tik toks apgailestavimas, kad čia stovi ne ministras, kuriam gal tai pasirodė neponiškas reikalas ateiti ir pristatyti šią poziciją, nes aš manau, kad tai yra labai svarbu.

Dėkoju, kad išgirdote tai, ką kalbėjome visus metus, kad yra surenkamas perteklinis pridėtinės vertės mokesčio biudžetas ir yra galimybė sugrąžinti tą lengvatą. Aš tik noriu atkreipti dėme-

si, kad Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga, Liberalų frakcijos nariai, Tėvynės sąjungos frakcijos nariai, Mišrios grupės nariai, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ nariai pasirašė siūlymą pratęsti neribotam laikui šios lengvatų galiojimą. Noriu paklausti, kodėl jūs vis dėlto teikiate trim mėnesiams ir gyventojams sukuriate labai keistą poziciją, kai šildymo sezono viduryje reikės keisti mokesčius? Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų pratęsti neribotam laikui?

PIRMININKAS. Laikas.

D. BRASIŪNAITĖ. Visų pirma norėčiau pasakyti, kad ministras nedalyvavo dėl to, kad jis šiuo metu yra Taline, neformaliame ECOFIN'e.

Atsakau į jūsų klausimą dėl neriboto lengvatinio PVM tarifo pratęsimo. Kaip minėjau, dabar mes siūlome pratęsti iki metų galo, o nuo naujų metų numatome kompleksiskai peržiūrėti dabar taikomus PVM tarifus. Kaip jau esme pateikę siūlymus diskusijai, kitais metais numatome 5 ir 15 % PVM tarifą, ir 15 % PVM tarifą numatoma taikyti gyvenamosioms patalpoms tiekiamai centralizuotai šilumos energijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi A. Palionis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama viceministre, kai netilo ginčai, būti ar nebūti 9, 21, 15 %, viešojoje erdvėje Finansų ministerija, kai buvo nusiteikusi negražinti, sakydavo, kad tokios lėšos nenumatytos šių metų biudžete. Tai kas pasikeitė dabar, kad lėšos nenumatytos, bet Finansų ministerija ateina su siūlymu grįžti prie to, ką neseniai panaikinome? Ačiū.

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Tiesiog priminsiu, kad praeitų metų pabaigoje, pateikus Vyriausybei biudžetą, kai buvo svarstomas klausimas dėl PVM lengvatinio tarifo pratęsimo visiems šiemetams, valstybės biudžete nebuvo numatytas finansavimo šaltinis. Kaip turbūt pamenate, jis buvo rastas laikinai – iki gegužės pabaigos, tam tikras lėšas paimant iš Kelių fondo. Šiuo metu mes matome truputėlį pasikeitusią situaciją: į valstybės biudžetą yra renkama daugiau pajamų, negu buvo numatyta teikiant valstybės biudžetą praeitų metų pabaigoje. Tas papildomai gaunamų pajamų srautas ir leidžia mums šiemetams lengvatinį PVM tarifą nustatyti iki metų pabaigos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Palionis. Ruošiasi G. Skaistė.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės į mano klausimą jau buvo atsakyta, bet aš dar norėčiau patikslinti. Ar Finansų ministerija, svarstydama jau kitų metų PVM šildymo lengvatų tarifą... Aš taip suprantu, kad ir Finansų ministerijoje vyksta diskusijos ir dėl pagrindinio tarifo, ar jis liks 21 %, ar su laiku, nebūtinai kitais metais, dar kitais metais gal jis bus mažintas ir gražintas į prieškrizinį lygį? Kaip jūs svarstote, ar tas 15 % tarifas, kurį jūs planuojate nuo sausio 1 dienos, tikrai jau bus kaip lengvatinis, jeigu bus sumažintas standartinis tarifas?

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Pagal Europos Sąjungos teisę, valstybė narė turi teisę taikyti vieną standartinį PVM tarifą ir du lengvatinius PVM tarifus, kurie būna nuo 5 iki 15 %. 15 % PVM tarifas yra laikytinas lengvatiniu PVM tarifu, net jeigu būtų 18 %, 19 %, 20 %, 21 % ar bet koks standartinis PVM tarifas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė G. Skaistė. Ruošiasi S. Gentvilas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Norėčiau paklausti, kiek kainuos valstybės biudžetui, kai priimsime šį sprendimą šiemetams, priėmus tą 9 %? Kiek iš tikrųjų planuojate, jeigu kitiems metams būtų 15 %, kiek kainuotų valstybei ateinantis šildymo sezonas nuo naujų metų iki vasaros? Kiek tada valstybė sutaupyti pakeitus tą tarifą iš 9 % į 15 % nuo naujų metų, koks būtų tas išlošimas ir skirtumas tarp 9 % ir 15 %? Ir ar išties tai yra tokia suma, dėl kurios reikėtų gyventojams vidury sezono keisti tarifą?

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Šiais metais valstybės biudžetui pratęsimas iki metų pabaigos kainuotų 11 mln. eurų. Jeigu nustatytume 9 % visiems kitiems metams, kainuotų 47 mln. metams. Jeigu būtų nustatomas 15 % PVM tarifas, valstybei kainuotų 24 mln. eurų. Tiesiog priminsiu, kad tas tarifo pakeitimas nuo 9 iki 15 % leidžia mums siūlyti nuo kitų metų nustatyti 5 % PVM tarifą nekompensuojamiems receptiniams vaistams, tai Vyriausybė yra pasiūliusi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi S. Jakeliūnas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama viceministre, noriu jūsų paklausti. Mano žiniomis, Europos Komisija reikalauja, kad bent pusmetį prieš PVM tam tikriems

produktams arba paslaugoms pakeitimą tai būtų suderinta. Kartu valdančioji partija Valstiečių ir žaliųjų sąjunga rinkimų programoje yra pasakiusi, kad mokestiniai pakeitimai įvyks bent metai prieš juos įvedant. Sakykite, ar jūs suderinate šią PVM lengvatos taikymą su Europos Komisija?

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Europos Sąjungos teisės aktai reikalauja, kad tuo atveju, jeigu yra įvedamas lengvatinis PVM tarifas centriniam šildymui, tai būtina gauti, pasikonsultuoti su Europos Komisija tam, kad nebūtų konkurencinio iškraipymo. Primenu, kad dar 2006 metais mes esame kreipęsi į Europos Komisiją ir Europos Komisija sprendimu patvirtino, kad tuo metu taikytas dar gerokai mažesnis, t. y. 5 % lengvatinis PVM tarifas, konkurencinių iškraipymų nesukelia, ir Lietuva turi teisę tokį taikyti. Ką mes dabar kalbame – tiesiog lengvatos srities siaurinimas, tai dar mažiau iškraipo konkurenciją. Mūsų vertinimu, papildomos konsultacijos nereikėtų. Lygiai taip pat, kai buvo keliamas tarifas nuo 5 iki 9 %, taip pat papildomai konsultuotis nereikėjo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys S. Jakeliūnas. Ruošiasi E. Pupinis.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji viceministre, sakykite, kas pasikeitė arba kuo pablogėjo finansinės gyventojų sąlygos, jeigu darbo užmokestis auga sparčiau, negu planuota biudžete – 9 %, bazinės pensijos didinamos nuo spalio mėnesio ir atitinkamai gyventojų pajamos didėja, neapmokestinamas pajamų dydis padidėjo ir nuo sausio mėnesio planuojamas didinti apčiuopiamai, taip pat ir minimali alga. Koks finansinis pagrindas, išskyrus tai, kad jūs minėjote, kad biudžeto pajamos didėja daugiau, negu suplanuota, o nežinome, kokios per likusius keturis mėnesius jos bus, yra teikti šią siūlymą? Tuo labiau kad Seimas jau yra priėmęs sprendimą ir dėl kompensavimo mechanizmo išplėtimo, kuris taip pat padidina nepasiturinčių žmonių galimybes sumažinti savo šildymo išlaidas.

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų Vyriausybė teikia šią projektą įvertinusi įvairius aspektus, taip pat ir valstybės finansines galimybes bei politinius išipareigojimus, tai, kad Vyriausybė buvo išipareigojusi rudens sesijoje pateikti lengvatinio PVM tarifo įstatymą iki metų pabaigos.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pranešėja. Ši Vyriausybė nemažai kalba apie socialinį jautrumą, apie socialinę atskirtį. Manau, kad ši lengvata – taip pat lengvata, kuri taip pat demonstruoja jautrumą ir mažina socialinę atskirtį, nes vis tiek dauguma žmonių, kurie tikrai sunkiau gyvena, gyvena daugiabučiuose namuose, ir tai jiems labai svarbu. Kai kada žmogui, kuris turi vaikų, gauti pašalpą už vaikus, tam tikrą išmoką, o kai iš jo atima už šildymą, jam yra tas pats. Iš tiesų čia jau sakėte, kad bus pereita prie 15 % PVM. Ar nemanote, kad kitus, galbūt ne tokius socialinius dalykus, būtų galima apmokestinti 15 %, o šildymui palikti bent tokį pat arba dar mažinti? Ir ar yra kokių nors, kuriuos galėtumėte įvardyti iš tų numatomų, kurie bus apmokestinti 5 %, socialiai jautrių reikalų? Ačiū.

D. BRASIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Kaip jau minėjau, Vyriausybė nuo kitų metų numato kompleksiskai peržiūrėti lengvatinių PVM tarifų taikymo sritį ir jau pateikė siūlymus 5 % PVM tarifą taikyti ne tik tai kompensuojamiesiems vaistams, bet ir nekompensuojamiesiems receptiniams vaistams. Taip pat numato siūlyti nuo 9 iki 5 % mažinti pridėtinės vertės mokesčio tarifą, taikomą keleivių vežimo paslaugoms bei knygoms ir periodiniams leidiniams. Manome, kad visos šitos grupės yra tiesiogiai susijusios su socialine gyventojų padėtimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausiti baigėsi. Dėkojame jums. Dėkojame pranešėjai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Ačiū pranešėjai.

PIRMININKAS. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų kviečiu palaikyti, nes...

PIRMININKAS. Gerai, gerai. Iš vietos. Tiktai aš dar pranešinėju, o jūs jau kalbėjote. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų, kadangi jau pradėjome diskutuoti, gal ir kreipsiuosi į jus. Aš, gerbiamas Seimo Pirmininke, siūlyčiau svarstyti šią klausimą ypatingos skubos tvarka, nes yra aiškus bendras sutarimas, jog reikia grąžinti lengvatą. Mes išgirdome argumentus, kad yra tam galimybė. Labai noriu atkreipti dėmesį, kad gyventojai šiuo

metu yra klaidinami. Ką tik buvo 9 %, po to 21 %, dabar vėl 9 %. Neaišku, kada įsigalios. Šildymo sezonas jau čia yra prie durų. Aš siūlyčiau ne tik kad pritarti šiam projektui, bet jį svarstyti ypatingos skubos tvarka ir pritarti jau kitame posėdyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šiandien matome šią tokių įstatymų reliatyvumą. Praeitų metų gruodžio 15 dieną premjeras S. Skvernelis Žinių radijui sakė: „Mes turime pripažinti, kad šildymo PVM lengvata, kaip daugelis kitų PVM lengvatų, nėra socialiai atsakinga. Nemaža žmonių dalis gyvena daugiabučiuose, bet didelė dalis jų galėtų susimokėti visą kainą už šildymą, nes tai leidžia gaunamos pajamos.“ Nuo to laiko mes sumažinome bendrą pajamų rodiklį, kada mokamos kompensacijos už šildymą nuo 20 % šeimos pajamų iki 10 %. Tad socialiai mes esame žymiai jautresnis Seimas ir tikrai skurdžiąją visuomenės dalį tikrai apeliuojame. Bet šiandien mes matome tą pačią valdančiąją daugumą, kuri gruodžio mėnesį vienaip balsavo, šiandien randa visiškai kitų argumentų (gerbiamas premjere, gal jūs juos išdėstysite), bet aš juos įvardinau įstatymų prekyba. Urėdijų atveju kas buvo padaryta, – suguldyti parašai juodu ant balto su Konservatorių partija. Visa kita, visi argumentai gali būti visiškai reliatyvūs, jie buvo vienokie gruodžio mėnesį, šiandien mes girdime visiškai kitokius. Lenkiu galvą prieš gerbiamą Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną, kuris yra nuoseklus su savo argumentacija, bet aš pasigendu argumentacijos, nuoseklumo valdančiosios Valstiečių ir žaliųjų partijos.

Kviečiu susilaikyti, o jeigu ir pereis šitas siūlymas, tai šildymo lengvatą taikyti ne tik centralizuotam šildymui, bet ir individualiems namams, kurie šildosi ir malkomis, ir kitomis kuro priemonėmis. Dėkoju. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Paminėtas premjero vardas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Taip, paminėtas vardas, nieko tokio, bet dabar yra tiesiog pareikštas kaltinimas. Gerbiamas kolega pasakė, kad Vyriausybė prekiauja įstatymais, aš manau, kad tokį teiginį turėtų įvertinti teisėsauga, jeigu taip yra, normalu atlikti ikiteisminį tyrimą ir arba patvirtinti tą kaltinimą, kuris pakankamai rimtas nuskambėjo, arba paneigti.

O kalbant apie nuoseklias pozicijas – taip, laikomės ir aš, kaip Vyriausybės vadovas, ir Vyriausybė, kad šita lengvata nėra socialiai teisinga, ir ne vien dėl to, kad naudojasi ja ir turtingesnis sluoksnius, ir tie, kuriems reikia paramos. Taip pat ir dėl to, kad neapima visų šildymo būdų, tačiau, skirtingai galbūt nuo jūsų ir nuo kitų siūlymų, kurie buvo gruodžio mėnesį, pasiūlyti šią lengvatą neturint jokio finansavimo šaltinio... Aš noriu priminti, kad tuomet mes privalėjome paimti iš Kelių programos pinigų. Tai šiandien yra tokia situacija, kad, kalbant apie biudžeto surinkimą, mes turime viršplaninių lėšų, kalbant apie PVM'o surinkimą, yra daugiau negu 38 mln. eurų daugiau negu planuotų. Būtų turbūt neprotinga, jeigu, kalbant apie gyventojų finansinės naštos mažinimą, šito geresnio surinkimo PVM'o mes negalėtume ateinančiam šildymo sezonui trims mėnesiams gyventojams atiduoti.

Tai mes tos pačios nuoseklios pozicijos ir laikomės, taip, manome, kad tai yra ydinga, bet turime išnaudoti visas galimybes, juo labiau kad finansinių yra, o toliau žiūrėsime. Yra Daugiabučių renovavimo programa, ir jeigu mes sugebėsime ją įgyvendinti, tai galbūt šitas klausimas kažkada nueis visiems laikams ir nereikės prie jo grįžti. Šiandien Vyriausybė tokią galimybę turi, todėl aš prašau Seimo narių, tiek valdančiosios daugumos, tiek ir tų nuoširdžių opozicijos atstovų, kuriems tikrai rūpi ne politikavimas, o gyventojų gerovė, pritarti, palaikyti šią sprendimą ir padėti, kad šildymo sezono metu mūsų gyventojų pinigines liktų daugiau pajamų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau apsispręsti balsuojant po pateikimo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 94, prieš – 3, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Vyriausybė siūlo skubos tvarką. Liekame prie tokio pasiūlymo, ar reikia balsuoti?

G. Landsbergis. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš tiesiog kreipiuosi į jus siūlydamas ypatinga skuba pasvarstyti galbūt dėl to, kad matome, kad Seimas yra sutelktas, tik tai keli balsai buvo prieš, tai galbūt šiandien Seimas gali apsispręsti iki galo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Yra vienas Seimo narių pasiūlymas, vadinasi, svarstyti komitete reikėtų. Mes pagal terminus nuo spalio 1 dienos vis tiek suspėtume.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ar galiu?

PIRMININKAS. Prašau, G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, tai yra tiktai siūlymas matant situaciją Seime. Tada kreipiuosi ir į komiteto pirmininką gerbiamą V. Sinkevičių, kad galbūt mes galime surinkti, jeigu tikrai matome, kad yra toks poreikis, komitetą dabar. S. Jakeliūną, atsiprašau.

PIRMININKAS. V. Sinkevičius. (*Balsai salėje*) 19 dieną svarstydami mes suspėjame iki spalio 1 dienos, tai galbūt pritarkime Vyriausybės siūlomai skubai, ir siūlau baigti šią diskusiją. (*Triukšmas salėje*) Balsuojame, kas už tai, kad pritartume Vyriausybės siūlymui skubos tvarka, kas prieš... (*Triukšmas salėje*) Ypatinga skuba. Gerai. (*Triukšmas salėje*)

Gerbiami kolegos, ypatingą skubą turiu teisę siūlyti aš, jūs tik siūlote man, aš jos nesiūlau, aš noriu laikytis Vyriausybės nuomonės. Ačiū. Vadinasi, balsuojame tik už skubos tvarką.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 90, prieš – 5, susilaukė 2. Pritarta skubos tvarkai. Siūloma svarstyti spalio 19 dieną. Pagrindinis komitetas...

V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Koks komitetas, atsiprašau, Pirmininke?

PIRMININKAS. Ką siūlote?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Norėčiau siūlyti, kad Ekonomikos komitetas būtų kaip pagrindinis. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Įvertinęs Seimo Teisės departamento išvadą, nelabai matau galimybės apskritai svarstyti komitete, todėl palieku arba Seimui apsispręsti arba skirti kitą komitetą. (*Šurmuly salėje*)

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolegos, baikime siūlyti pažeidinėti Statutą. Jeigu Statute aiškiai parašyta, kad mokestinius klausimus svarsto Biudžeto ir finansų komitetas, tai ir palikime jam. Kodėl dabar mes norime iš jo atimti tai, kas jau parašyta Statute ir perkelti kitam?!

PIRMININKAS. Gerai. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš tik noriu priminti, kad visiškai neseniai mes vieną iš mokestinių įstatymų svarstėme Kultūros komitete, taigi mes turime precedentą ir, ko gero... (*Balsai salėje*) Taip, ten žmogus su barzda kažkaip prieš kultūrą vis kalba, bet taip jau buvo. (*Juokas salėje*) Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai siūlau balsuoti taip: pirmiausia siūlau Biudžeto ir finansų komitetą, ir jeigu apsispręsimė, kad jis svarsto, tai svarstys jis, jeigu apsispręsimė, kad jis nesvarsto, tada svarstysime Ekonomikos komitete. (*Balsai salėje*)

G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, ar galite dar kartą pakartoti balsavimą, kaip mes dabar balsuosime.

PIRMININKAS. Buvo pasiūlymas, kad Biudžeto ir finansų komitetas būtų kaip pagrindinis komitetas. Kas už šį pasiūlymą, kviečiu balsuoti. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 37, prieš – 53, susilaukė 6. Siūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas – Ekonomikos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Triukšmas salėje*)

K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos! Yra Statutas, yra tvarka, visą laiką biudžetiniai klausimai svarstomi Biudžeto ir finansų komitete. Negalime taip elgtis su biudžetu. Kolegos, paklauskite, negalima atiduoti kitam komitetui. Duokite Žmogaus teisių komitetui ar Socialinių reikalų ir darbo komitetui... Biudžetas yra pagrindinis dalykas.

PIRMININKAS. Dėkoju.

K. GLAVECKAS (LSF). Gal Etikos ir procedūrų komisijai reikėtų svarstyti tą dalyką?

PIRMININKAS. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamasis Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Aš kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją. Negalima teikti balsuoti tokius dalykus, kas parašyta Statute. Mes patys pažeid-

džiame ir jūs, kaip Pirmininkas, rodote labai blogą pavyzdį. Todėl aš kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad ji apsvarstytų, ar galima teikti tokius pasiūlymus, kas parašyta Statute. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Profesorius V. Juozapaitis aiškiai pasakė, kad šioje Seimo kadencijoje yra buvę tokių atvejų, teiktų valdančiųjų, ir taip jau yra ne vieną sykį buvę. Seimas apsisprendė. Dabar gerbiamasis A. Sysas ką padaro? Jis tiesiog klausimą, kuris yra ypač svarbus Lietuvos žmonėms, nukelia į ateitį dėl kažkokių savo sugalvotų procedūrinių reikalavimų. Viskas. Tiesiog noriu, kad būtų...

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, kadangi Statutas taip pat yra patvirtintas Seimo ir jeigu jis varžo mūsų teises, vadinasi, mes turime teisę apsispręsti ir kitaip, kaip buvo Kultūros komiteto pavyzdžiu. Teikiu kitą siūlymą, t. y. Ekonomikos komitetą paskirti pagrindiniu komitetu. Kas už šį pasiūlymą, kviečiu balsuoti.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 61, prieš – 12, susilaikė 15. Seimo dauguma pažeidė Statutą šiuo atveju ir patvirtino pagrindinį komitetą. Ačiū.

Svarstymo data yra spalio 19 diena. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, rugsėjo 19 diena. (*Triukšmas salėje*) Klausimas baigtas. (*Šurmulyš salėje*) Rugsėjo 19 diena. Prašau.

Gerbiamieji Vyriausybės nariai, yra nepateiktas vienas Seimo narės D. Šakalienės klausimas. Ar neprieštarautumėte, jeigu jį dabar dar pateiktų? (*Balsai salėje*) Tylėjimas – pritarimas. Ačiū. Prašau, Dovile Šakaliene. (*Balsai salėje*)

1-8 klausimas – Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-988. D. Šakalienė.

13.13 val.

Baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-988 (pateikimas)

D. ŠAKALIENĖ (*LSF*). Mielieji kolegos, kadangi, kaip suprantu, aš dabar esu kalta, kad trukdau Vyriausybės valandai, tai pasistengsiu labai greitai susakyti.

Esmė yra ta, kad tai yra pateikimo procesas. Kas turėsite pastabų ar diskusijų apie teisės teoriją, tikrai galima svarstymo metu padiskutuoti, bet esmė yra ta, kad mes turime vis daugiau rezonansinių bylų, kai yra viešai demonstruojamas gyvūnų kankinimas ir žudymas. Tai daro neigiamą poveikį mūsų vaikams, paaugliams, kurie nuolat naršo socialiniuose tinkluose ir paskui mėgina tuos veiksmus pakartoti ir yra tokių veiksmų traumuojami.

Baudžiamojo kodekso 310 straipsnyje kol kas nebuvo jokių kvalifikuojančių aplinkybių, nebuvo diferencijuojami skirtingi nusikaltimai. Vienas, kai nukenčia tik gyvūnas, kitas, kai yra nukentėję ir tie, kurie stebi, t. y. kai mažamečių akivaizdoje kankinamas ar žudomas gyvūnas, kai viešinami žudymo vaizdai, kai propaguojama tai kaip pozityvus dalykas.

Siūlau sugriežtinti sankcijas ir atsisakyti piniginės baudos, kuri yra neadekvati, ir apskritai apsvarstyti, ar tai yra vis dar lengvo nusikaltimo kategorija, ar tai turėtų būti apysunkio nusikaltimo kategorija. Manau, kad turėtume vis dėlto sąžiningai diferencijuoti skirtingus nusikaltimus. Labai prašyčiau pateikimo stadijoje pritarti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi R. Martinėlis.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Teisės departamento išvadoje yra pastaba dėl žodžio „iš“ arba „dėl“. „Iš chuliganiškų paskatų“ – jie siūlo „dėl chuliganiškų paskatų“, nes logiškai „iš chuliganiškų paskatų“, tarkime, „iš meilės paskatų“, yra tik šnekamasis pasakymas, ar teisme nebus uždengtas, kad čia buvo tik „iš chuliganiškų paskatų“, bet ne „dėl chuliganiškų paskatų“. Kaip jūs žiūrite į tą loginį, lingvistinį tokių?..

D. ŠAKALIENĖ (*LSF*). Aš siūlyčiau visus šiuos loginius, lingvistinius ir teisinius, teorinius klausimus įvertinti svarstymo metu ir prieiti prie bendro sutarimo. Tačiau iš principo šitos normos diferencijavimas, tikslinimas ir sukonkretinimas yra reikalingas. Tai vėlgi pakartosiu: siūlyčiau pritarti ir galėsite pradėti Vyriausybės valandą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi A. Norkienė.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Ar aš teisingai suprantu, kad bus taikoma reali laisvės atėmimo bausmė? Ar nebus kokių nors išimčių? Kadangi yra labai daug sąlygų, iš tikrųjų visa masė sąlygų, ar ten jos turėtų būti visos įvykdytos, ar ne? (*Balsai salėje*) Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (LSF). Jau prieš tai kalbėjau su keliais kolegomis, tam ir yra jungtukas „ir“. Šiuo atveju nebus taip, kaip kažkas sakė, kad feisbuke *palaikins* žiaurus elgesio su gyvūnais epizodą ir bus dėl to taikoma šita sankcija. Tas, kas atliko tuos žiaurus veiksmus su gyvūnu, ir kuri nors iš kvalifikuojančių aplinkybių. Bet turi būti pats veiksmas su gyvūnu ir kuri nors iš kvalifikuojančių aplinkybių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė A. Norkienė. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, Pirmininke. Jūs, gerbiamoji Dovile, siūlomu projektu tam tikrais atvejais tiesiog numatote, kad bus skiriama tik reali laisvės atėmimo bausmė, nepaliekant alternatyvos skirti kitą, švelnesnę, bausmę. Ar nemanote, kad galbūt siekiant asmenis atgrasyti nuo tokio žiaurus elgesio su gyvūnais reikėtų eiti kitu keliu: ne griežtinti bausmę, kas ne visada atgraso nuo nusikaltimo padarymo, o tiesiog daugiau dėmesio skirti tam, kad būtų išvengiama nebaudžiamumo? Tiesiog ar bausmės griežtinimas šiuo konkrečiu atveju tikrai yra ta priemonė, kuri padės įgyvendinti siekiamus jūsų tikslus?

Ir dar klausimas. Kodėl iš sankcijų išbraukiama bauda? Ar numatote, kad tokia sankcija šiuo atveju yra nepateisinama?

D. ŠAKALIENĖ (LSF). Dėkui už klausimą, gerbiamoji Aušrine. Iš tikrųjų labai prasmingi klausimai. Atsakyti pradėsiu nuo antro klausimo. Įsivaizduokite, kada mes kalbame būtent apie kitokią nusikaltimo tipą, ne 1 straipsnio dalyje įvardytą, tiesiog žiaurus elgesys su gyvūnu, bet kada tas elgesys yra viešai demonstruojamas, rodomas mažamečiams, platinamas, skatinamas ir taip toliau, tai yra daug sunkesnis nusikaltimas. Jeigu mes paliekame kaip sankciją piniginę baudą, tai iš principo sakome, kad tu gali nusipirkti galimybę vaikų akivaizdoje kankinti gyvūną ir viešinti tokius vaizdus. Manau, kad tai nėra adekvati moraline ir etine prasme sankcija ir tikrai neduoda tos tinkamos žinios. Bet šitas pakeitimas tam ir skirtas, kad mes diferencijuotume skirtingo lygio nusikaltimus.

Dėl bausmių griežtinimo. Kaip žinote, aš iš tikrųjų nesu tas žmogus, kuris mano, kad laisvės atėmimo bausmės yra vienintelė reikalinga sankcija arba kad būtent į jas turėtume orientuotis, tačiau kai kurių nusikaltimų atvejais kitos sankcijos nėra tinkamos. O tai, ko aš taip pat norėčiau, pavyzdžiui, pasiūlyti elgesio keitimo terapiją, tai jau girdėjau atsakymą iš Vyriausybės, kad šiuo metu nėra lėšų turėti pakankamai psichologų ir užtikrinti tokios terapijos prieinamumą. Taigi siūlyti kol kas nėra galimybės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys B. Matelis. (*Balsai salėje*) B. Matelis. (*Balsai salėje*) Yra, yra.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Sakykite, šiame straipsnyje nėra numatyta. Mes žinome, yra tokių atvejų, kai suaugusieji gyvūnus nužudo arba kankina tiesiog vaikų akivaizdoje. Šiame straipsnyje nėra apie tai kalbama. Ar nereikėtų tai kaip nors išskirti? Tai vienas dalykas.

Antras dalykas, jūs numatėte, kad šie straipsniai bus taikomi ir juridiniams asmenims. Kaip jūs įsivaizduojate, įstaiga, organizacija gali kankinti gyvūnus? Man sunku įsivaizduoti.

D. ŠAKALIENĖ (LSF). Manau, kad šitie klausimai praktiškai yra naudingi ir siūlyčiau juos svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitete, svarstant šios normos tikslią formuluotę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius. Atsisakė. Ačiū. Daugiau klausimų nėra. Ačiū.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Ačiū, pranešėja. Dėkojame. Yra tik nuomonės už, gal nėra tikslo?.. Ačiū. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 35, prieš – 6, susilaikė 31 Seimo narys. Nepritarta po pateikimo.

Balsuojame alternatyviai dėl... Pirmas pasiūlymas – gražinti tobulinti, antras – atmesti. Kas balsuos už, balsuoja, kad tobulintume, prieš – kad atmestume.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 61, prieš – 15. Pritarta pirmam pasiūlymui, tai yra projektas gražinamas tobulinti.

Vyriausybės valanda. (*Balsas salėje: „Pirmininke, replika po balsavimo!“*) S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Liko ne taip daug laiko, tai siūlau, kad tik opozicija užduotų klausimus, jeigu galima, pritarkime ir dirbkime.

PIRMININKAS. Ačiū.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš norėjau dėl protokolo, kad mano balsas būtų įskaitytas šiuo klausimu prieš.

Antras dalykas, noriu pasakyti, kad iš tikrųjų už moters išprievartavimą yra mažesnė bausmė negu už šuniuko, kačiuko nužudymą. Turėkime truputį proto, teikdami tokius įstatymus.

13.22 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS. Ačiū. Ar sutiktų pozicija dėl opozicijos pasiūlymo, kad Vyriausybės klausų tik opozicija? Sutinka. Reikia apsispręsti balsuojant? (*Balsai salėje*) Ar valdantieji gerbia opoziciją? (*Balsai salėje*)

Siūlau balsuoti ir apsispręsti. Kas už tai, kad klausinėtų tik opozicija, balsuoja spausdami „pliusą“.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 51, prieš – 12, susilaikė 4. Pozicija gerbia opoziciją. Prašom, klausimai jūsų. (*Balsai salėje*)

Klausia G. Landsbergis. Jo nėra. Nematau. Atsiprašau, yra.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Jis ten pat, kur ir anksčiau buvo.

PIRMININKAS. Aš jus įpratęs stovintį matyti.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Supratau. Labai ačiū. Aš noriu padėkoti valdantiesiems, kiek jų dar liko salėje, iš tikrųjų tai yra garbingas veiksmas, dėl ko jūs ką tik balsavote.

Kreipiuosi į premjerą. Gerbiamas premjere, turiu pripažinti, kad, nepaisydamas kai kurių žiniasklaidos priemonių mėginimų mus taip sukalti kaktomis, garbingu laikau jūsų elgesį, kad šiandien mes balsavome už PVM lengvatos gražinimą. Tai rodo, kad vis dėlto galime susitarti, valstiečiai ir žalieji ir Tėvynės sąjunga turi galimybę susitarti dėl svarbiausių Lietuvai darbų. Aš tikiuosi, kad mes ir ateityje tai padarysime. Tačiau šiandien yra vienas klausimas, kuris kelia didelį nerimą ir mums, ir Lietuvos žmonėms, ypač kalbos apie 15 % tarifą, kuris būtų įvestas per patį vidurį šildymo sezono.

PIRMININKAS. Laikas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis premjere, galbūt jūs galite paaiškinti mums ir Lietuvos žmonėms, kas laukia mūsų visų, tų, kurie šildosi daugiabučiuose, sausio mėnesį, vidury šildymo sezono? Dėkoju.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Aš džiaugiuosi, kad mes dėl Lietuvai reikalingų sprendimų galime susitarti ir su Tėvynės sąjunga, ir su „Tvarka ir teisingumu“, ir su liberalais, nekalbu apie valdančiuosius. Tai yra labai svarbu. Vienas iš tokių klausimų yra, aišku, ir šis. Aš jau šioje salėje paaiškinau motyvus, kodėl mes tokią galimybę turime. Tikrai manau, kad dėl efektyvaus mokesčių administravimo surinkta gana gerai, daugiau negu 38 mln. eurų, daugiau PVM, negu planuota, į valstybės biudžetą, todėl atsirado galimybė tą 9 % tarifą laikinai gražinti.

Dabar dėl sausio 1 dienos. Kol kas Vyriausybės pozicija yra nekintanti. Mes kalbame apie vieną iš lengvatinių tarifų pakeitimą iš 9 į 15 %, tai mes turėtume 21 % pagrindinį, jeigu nebus kitokių siūlymų, 15 ir 5 % lengvatinių. Tada šioje salėje apsispręsimė dėl šildymo, koks turi būti tarifas. Gal 5, gal 15, gal bus politinė valia vėl sugrąžinti 21, kaip buvo. Tai yra apsisprendimo reikalas, mes nesame užsispyrę, negirdintys argumentų, linkę ieškoti plataus sutarimo ir kompromiso. Bet kol kas laikomės tokių pirminių siūlymų, kurie buvo išsakyti. Manau, kad iki sausio 1 dienos, priimdami biudžetą, mes turėsime patį geriausią sprendimą Lietuvos valstybei ir visiems jos žmonėms.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Klausimas bus gerbiamajam Ministrui Pirmininkui, nes seniai neklausiau, neklausiau. Iš tikro didžiulė pagarba, džiaugiuosi, kad jisai atliko puikų vizitą į Lenkiją ir padarė tuos darbus, kurie Lietuvai labai reikalingi.

Mano klausimas daugiau literatūrinis. Žinote, yra sena anglų patarlė: jeigu tu joji ant arklio, o šiuo atveju arklys, pajunti, kad po tavimi stimpa, tai geriausia strategija – nuo jo nulipti. Sakykite, ar tai negali būti panaudota ir dabartinei koalicijai, nes tokių požymių yra, kad viena arklio kūno dalis lyg ir silpniau traukia ir krenta į apačią? Galite neatsakyti į klausimą, bet iš tikro yra tokia sena išmintis, kad jeigu pajungti, kad blogai, tai reikia arba nulipti nuo arklio ir keisti arklį. Ar įmanomas toks variantas, gerbiamas Ministre Pirmininke?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai žiūriu į koalicijos partnerius, frakciją, pabrėžiu, Seimo Socialdemokratų frakcijos narius. Tikrai nemanau, kad jie, atsiprašant, ar silpsta, ar stimpa, ar panašiai. Tokios grėsmės nėra ir aš esu įsitikinęs, šiandien tą galiu pasakyti, kad mes esame pasirengę čia, Seime, bendradarbiauti ir kartu dirbti su Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija Seime.

Dabar yra ir kitas pasiūlymas arba kita patarlė. Kaip sakoma, pusiaukelėj irgi nekeičia kažko. Kol kas laikykimės bendrų principų. (*Balsas salėje: „Kiek ilgai jie trauks?“*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis premjere, į mane kreipėsi buvę statutiniai pareigūnai tokiu klausimu, kurį noriu jums peradresuoti. Kada bus grąžintos sumažintos pensijos buvusiems statutiniams pareigūnams? Jeigu bus, tai ar visiems, ir jeigu taip, tai kada?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Ši tema apima ne tik buvusių statutinius pareigūnus, kurie išėję į pensiją ir gauna valstybinę pensiją. Tai apima visą ratą valstybinių pensijų gavėjų, plius taip pat didelę dalį mūsų visuomenės žmonių, kuriems buvo sumažinta dėl jų darbo kenksmingomis, pavojingomis sąlygomis. Ir ta kompensacija visa, ką reikėtų padaryti, neišskiriant vien statutinių, nors man malonu būtų tą padaryti tik statutiniams, aišku, bet aš laikausi, kad visi valstybinių pensijų gavėjai yra vienodi, bendra jos suma, aš dabar galiu būti nevisiškai tikslus, yra 221 mln. eurų. Tikrai mes nesakome žmonėms, kad ne. Vyriausybėje svarstėme ir manome, kad reikia startuoti ir pradėti tą daryti išdėstant per protingą laikotarpį. Galbūt bus ir toks variantas, kaip buvo su „Sodros“ pensijomis, kai mes šių metų kovo mėnesį, turėdami finansines galimybes, padarėme kompensavimą iš karto ir gerokai greičiau. Žiūrėkime vėlgi, jeigu mes padarysime visi kartu taip, kad bus tų pajamų, kurios būtų vienkartinės išlaidos ir nedidintų mūsų išlaidų, nepažeistų išlaidų ribojimo taisyklės, galbūt ir bus galimybių greičiau. Bet tikrai nėra pasakyta, kad ne. Taip, bet visiems. Negalime išskirti vienos grupės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai dėkui. Zbignevas paklausė mano klausimo, gerbiamas premjere, norėjau tą patį užduoti. Bet tik noriu atkreipti dėmesį į tai, kad mūsų – „Tvarkos ir teisingumo“ siūlyme nėra vien kariai ir pareigūnai. Yra tai, apie ką jūs svarstėte Vyriausybėje, ir ten buvo numatyta penkeriems metams – 10 ir 10, ir po to 20 %. Tikrai reikia apie tai galvoti.

Aš norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Ar jis yra? Atsiprašau. Gerbiamasis ministrė, Farmacijos departamento direktorė kalbėjo, kad jie svarstys vaikų, sergančių pirmos stadijos cukriniu diabetu (aš bijau suklysti, yra dvi grupės), dėl kompensavimo insulino pompoms, adatoms ir dar naujam, kad nereikėtų kiekvieną kartą durti, įrengimui, toks yra. Ir sakė, kad rugsėjo pradžioje departamentas nuspręs, ar bus kompensuojami, ar nebus būtent vaikams tie dalykai. Prašom pasakyti, kokie rezultatai ir kur link mes einame šiuo požiūriu? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai dėkoju už klausimą. Jūs kalbate apie pirmojo tipo cukrinį diabetą, kuris paprastai yra įgimtas, ne įgytas, ir kuris tęsiasi visą gyvenimą. Nuo jo iš tikrųjų reikia vartoti insuliną. Tai ne tik šis klausimas yra svarstomas. Dabar jau yra pakeista tvarka dėl insulino pompų, kurios anksčiau būdavo nuperkamos ir tėvų netenkindavo. Dabar yra kompensuojama suma, tėvai gali nebeišmėtyti tų aparatų.

Kitas klausimas, natūralu, bus apie naujesnes technologijas, t. y. beinvazines, apie kurias jūs kalbate, kur vaikams nereikėtų to kraujo imti nuolat invaziškai. Tas klausimas dar nėra išspręstas. Nežinau, kiek jis siesis su įrangos nuoma. Kiek žinau, tie analizatoriai tarnauja pakankamai neilgai, tai greičiausiai įrangos specialiai nuomoti nereiks, čia bus turbūt analizatorių tiesiog apmokėjimas, bet jis kol kas dar nėra apsvarstytas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Papildant ministrą, šis klausimas yra ir Vyriausybėje svarstytas. Mes bet kokių atveju padarysime taip, kad kalbant apie vaikus, kurie nebūtų traumuojami fiziškai,

psichologiškai, surasime būdų, kad galėtų nebadant vaikų tie tyrimai būti daromi su tais visais, tam tikromis grėsmėmis, ką įvardina specialistai. Kitą savaitę Vyriausybėje yra specialiai organizuojamas dėl to susirinkimas, kur, manau, mes rasime sprendimus, kalbėdami apskritai apie vaikų gydymą. Šiandien mes matome nenormalią situaciją, kada tėvai priversti ieškotis per labdaros fondus, organizuoti akcijas, kad galėtų išgelbėti, suteikti pagalbą savo vaikams. Valstybėje, manau, mes tikrai turime rasti sprendimus ir surasti galimybę. Nedaug vaikų ir beturime. Ir tiems patiems, kuriuos turime, turime suteikti visą reikalingą pagalbą. Tai mes tikrai padarysime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Norėjau klausti socialinių reikalų ministro pono L. Kukuraičio. Jis dabar užsiėmęs. Panevėžyje susiklostė tokia situacija su socialiniais būstais, kad vienu atveju savivaldybė buvo priėmusi sprendimus pirkti būstus. Vėliau dabar lyg ir statyti nori. Parinko vieną vietą. Po to žmonės šiek tiek paprotestavo, perkėlė į kitą vietą, kad ten, dabar ten protestuoja. Sakykite, ar ministerija turi kokių nors administracinių galių kaip nors priversti, kad savivaldybės turėtų aiškiai parengtą socialinio būsto plėtros programą ir kad pagal tą problemą tiksliai būtų ir gyventojams, ir savivaldybei aišku, ką ir kada jie darys. Dabar blaškomasi iš vieno rajono į kitą, iš vieno miesto į kitą, žmonės įnervinti ir rezultatas nulis.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Pasiėkė šis klausimas ir mane, reikėjo mūsų ministerijos nuomonę išsakyti šituo klausimu. Savivaldybės, kadangi šiuo atveju kalbame apie struktūrinės lėšas, iš tiesų turi parengti projektus ir numatyti, kaip geriausia įsigyti tuos būstus daugiausiai šeimų, kiek yra įmanoma. Visos savivaldybės tuos projektus parengusios tvirtino regionų taryboje. Konkrečių vietų, konkrečių bendruomenių, kur ir kokie būstai, greičiausiai savivaldybės nenumatė ir dabar gavus lėšas vyksta ieškojimas. Tokie patys reikalai vyksta ne vienoje savivaldybėje. Tai yra jūsų siūlymas, kad tai būtų iš anksto planuojama, nes socialinio būsto plėtros programa yra nuolatinė. Aš kalbėsiu su mūsų būsto skyriumi, kad tie planai būtų daug anksčiau žinomi ir kad bendruomenė būtų ruošiama iš anksto. Tai yra labai adekvatus ir rimtas siūlymas. Mes to ir sieksime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Klausimas gerbiamajam premjerui. Jūs ne vieną kartą, atsakydamas į mano klausimą, sakėte, kad nepaisant to, kad jūsų Vyriausybės programoje numatyta socialinės draudimo sistemos reforma 2019 metais, jūs rudens sesijai parengsite aiškų planą, ką jūs su ja darysite. Dabar iš principo, kiek skaičiau, nei projekto, nei kokių nors aiškių žinių nėra. Dabar kaip tik ruduo, turėjo būti pateiktas tas matymas. Vienintelė tokia žinia, kuri mane pasiekė, jūs ją galėtumėte patvirtinti, ar ne, kad vienintelį šaltinį pensijoms finansuoti jūs radote dabar sukauptą socialinio draudimo sistemos rezervą, kuris yra kaupiamas blogiesiems laikams, kurio nebuvimas lemia pensijų mažinimą ištikus krizei. Ar iš tikrųjų taip? Jeigu taip, tai yra blogai, nes tai yra ne tas šaltinis, kurio mes tikėjomės. Bazinės pensijos perkėlimas į valstybės biudžetą buvo tas šaltinis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs teisingai paminėjote, mes terminą turime, ir pasakyti, kad niekas nevyksta, tikrai negalima. Vyriausybėje mes turime ir ne vieną turėjome susirinkimą, ir turime alternatyvas dėl šitos pensijų reformos, pertvarkos. Tai apima ir tą patį, ką jūs paminėjote, dėl bazinės pensijos naštos perkėlimo į biudžetą, dėl valstybinių pensijų, dėl antros pakopos. Tai yra mes kryptingai darbuojamės ir aš manau, jeigu sugebėsime surasti sprendimus, kurie tenkintų tikrai pakankamai didelę dalį suinteresuotų pusių, nes tai nėra paprasta, mes galėtume kalbėti ir apie šią rudens sesiją, kalbant apie biudžeto priėmimą. Jeigu ne, tai kaip ir bus numatyta planuose – 2019 metai. Mes tikrai suprantame, kad daugiau ir marinuoti klausimo negalime, nes tai yra susiję su užprogramuotais ateityje labai galimais problemiškais dalykais. Todėl tikrai neatsisakome ir pirmadienį vėl turėsime susitikimą su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, su „Sodra“, su Seimo komiteto nariais, tuos klausimus nagrinėsime. Darbas vyksta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kultūros ministre, iš visų jūsų iniciatyvų man tikrai yra patraukliausios ir prasmingiausios tos, kurios suartina švietimą su kultūra, duoda prieigą mūsų mažiesiems prie kultūros. Tas pirmoko pasas, kultūrinės paslaugos tampa prieinamesnės. Bet aš turėčiau jums pasiūlymą. Ar jūs nenorėtumėte ir finansų ministrui tokio pirmoko

pasą įteikti, kad susipažintų su elementariu mūsų valstybės kultūros gyvenimu? Nes tikrai nesiliauja šiurpinę jo pasirašyti raštai, kuriuos gavome per paskutinį pusmetį. Tai atranda perteklinių 17 mln., tai nori nacionalines įstaigas neautonomiškai padaryti ir 100-mečio išvakarėse vėl nori keisti Dainų šventės finansavimą. Ar nemanytumėte, kad toks kultūros pirmoko pasas finansų ministrui ir jo komandai tikrai padėtų pakeisti požiūrį? Pagelbėtų tiesiog, nes man atrodo, kad jiems reikia skubios pagalbos. Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už pasiūlymą. Manau, kad Lietuvoje tikrai yra daugiau nei finansų ministras, kuriems reikėtų pirmoko paso. O jeigu rimtai, dėl pirmoko paso mes bandysime kitais metais kartu su Švietimo ministerija parengti bandomąjį projektą ir testuoti viename regione. Manau, kad pasiteisinus šį projektą bus galima įgyvendinti visoje Lietuvoje.

O pasiūlymas yra tiesiog būtinas turbūt visiems, kurie daugiau ar mažiau nesidomi kultūra arba nežino jos reikšmės valstybei. Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matyt, reikėtų papildyti. Ne pirmoko, bet darželinuko pasą reikėtų pasiūlyti ir tiems asmenims, kuriems su finansų planavimu irgi yra labai sunku. Supažindinti, kas yra valstybės biudžetas, iš kur tos pajamos gaunamos, kas yra efektyvus finansų valdymas, ką reiškia įstaigų autonomiškumas, kurį mes puikiai matome, ar tas autonomiškumas tolygu švaistymui ir neefektyviam valdymui. Reikėtų, matyt, prieš teikiant pirmoko pasus įteikti darželinuko liudijimą apie finansinį raštingumą taip pat, matyt, ir kabineto nariams.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Kreipiuosi į gerbiamąjį premjerą, žemės ūkio ministrą, o klausimą noriu užduoti švietimo ministrei. Šiandien rytą gerbiamas R. Karbauskis pasakė: mūsų prioritetas yra švietimas ir mokslas. Kiekvienais metais Lietuvos žemės ūkio... Aleksandro Stulginskio universitetas gaudavo stipendijas šimtui studentų. Šiomet ši tradicija buvo pažeista, buvo pasakyta – nėra pinigų. Tuo tarpu Švietimo ministerija skyrė 70 stipendijų Kinijos, Japonijos, Azerbaidžiano studentams. Aš niekaip nesuprantu, kaip sako lietuviai, ubagai šelpia turtuolius. Noriu kreiptis konkrečiai į gerbiamą ministrę, kodėl neatsirado lėšų Lietuvos studentams, o pinigai švaistomi turtuoliams?

J. PETRAUSKIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Tai yra dvi skirtingos finansavimo schemos. Lietuva skyrė ir skirs, naudodama Europos Sąjungos lėšas, „Erasmus+“ programos lėšas įvairių šalių studentams, siekdama didinti mūsų aukštojo mokslo tarptautiškumą, sudarydama galimybes užsienio tiek studentams, tiek dėstytojams, tiek tyrėjams atvykti į Lietuvą, taip pat mūsų Lietuvos studentams, dėstytojams, tyrėjams išvykti iš Lietuvos. Kalbant apie Gruziją ir Ukrainą, su šiomis šalimis mes turime dvišalius susitarimus ir tai yra netiesioginė pagalba šioms šalims, ypač Ukrainai. Kitą mėnesį pas mus atvažiuoja 25 vaikai, kuriuos mes priimame į bendrojo ugdymo mokyklas, nes jie neturi galimybių dabar mokytis savo šalyje. Tai čia atsakau apie užsienio studentų rėmimą.

Jeigu kalbėtume apie studentų stipendijas Lietuvoje, stipendijos yra skiriamos geriausiai besimokantiems asmenims, kurie patys turi galimybę nuspręsti, į kokią aukštąją mokyklą jie tą stipendiją nusineša. Kad pati tvarka ateityje tikrai yra tobulintina – be jokios abejonės. Tradicijos skirti stipendijas konkrečiai Aleksandro Stulginskio universitetui tokios nėra. Anksčiau galiojusi tvarka, kuri negalioja įsigaliojus naujam Mokslo ir studijų įstatymui, tai yra tikslinis finansavimas. Aš pasitikslinsiu, jūs tikriausiai kalbate apie šitą priemonę, kuri nuo sausio mėnesio jau nebegalioja pasikeitus įstatymui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Pritardamas gerbiamojo premjero siūlymui darželinuko pasą ar pažymėjimą suteikti kai kuriems politikams, turiu labai konkretų pasiūlymą. Neseniai teko lankytis Helsinkyje, tai ten jie turi tokią tradiciją: visas mamas arba tėvelius, senelius – visus tuos, kurie stumia vežimėlį su vaiku, miesto transportas veža dykai ir įleidžia absoliučiai į visus kultūrinius renginius, gal tik išskyrus vakarinius spektaklius, bet į parodas, visur, jeigu tu turi mažą vaiką, tai nereikia jokio bilieta, jokio pasiaiškinimo ar pažymėjimo. Tokiu atveju gal ir politikai, turintys mažų vaikų, iš to išloštų ir susipažintų su visa politine ir kultūrine aplinka.

Taip pat noriu paklausti ir paprašyti kultūros ministrės ir premjero, kadangi šiandien nėra finansų ministro, kas gi laukia profesionalaus scenos meno įstaigų, kurioms nuo kitų metų, faktiškai jau nuo dabar, yra uždrausta kreiptis į Kultūros tarybą, į Kultūros rėmimo fondą, nes anoje kadencijoje priimtas Profesionaliojo scenos meno įstatymas garantuoja valstybinį finansavimą? Laikas bėga, žmonės turi planuoti kitų metų...

PIRMININKAS. Laikas!

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...biudžeta, ir gali būti spąstai, iš kurių paskui mes visi neišlįsime. Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimus. Kaip ir minėjau vakar Kultūros komitete, programa yra rengiama. Ji bus parengta šį mėnesį. O kai bus programa, tada, savaime suprantama, žiūrėsime, kaip surasti finansavimą tai programai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Klausimas gerbiamam premjerui šiuo atveju kaip Vyriausybės vadovui. Sausio mėnesio 25 dienos Vyriausybės posėdyje (protokolo Nr. 3) jūs Žemės ūkio ministerijai pavedėte per mėnesį parengti Vyriausybės nutarimą Nr. 260, kuris reglamentuoja žemės nuomos sutarčių nutraukimą ir pratęsimą, parengti per mėnesį. Iki šiol tai nėra parengta, ir Teisingumo ministerija, Nacionalinė žemės tarnyba teikė aibę pastabų. Tai vienas klausimas, kaip jūs vertinate, kad nėra parengta?

Antras klausimas, kaip jūs vertinate, kad didžiosios statybos bendrovės, tokios kaip „Hanner“, „Vičiūnai“... Aš labai džiaugiuosi, kad vystomi tokie projektai ir Kaune yra griauamas „Respublikos“ viešbutis, bet tai yra stambieji vystytojai su stambiu politiniu užnugariu. Jiems žemės nuomos sutartys nėra nutraukiamos, pratęsimos ir jie savo reikalus susitvarko, o iš esmės vystymasis Lietuvos miestuose yra sustojęs dėl neaiškaus reglamentavimo ir jūsų pavedimo nevykdymo.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pavedimas yra įvykdytas, Žemės ūkio ministerija per nustatytą terminą pateikė nutarimo projektą, tačiau sulaukus teisininkų išvadų buvo priimtas sprendimas, kadangi buvo pateikti argumentai, kad tai turi reguliuoti įstatymas. Įstatymo projektas yra įregistruotas kaip Seimo narių Seime, jis artimiausiu metu turėtų būti svarstomas šioje plenarinėje sesijoje, kad išsklaidytų įvairias interpretacijas, ar yra stambus verslas, ar smulkus verslas vystytojas. Seimo nariai kreipėsi dar papildomos išvados į Specialiųjų tyrimų tarnybą, kad atliktų antikorporcinių įvertinimą. Toks yra atsakymas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Bartkevičius.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Norėčiau kreiptis į energetikos ministrą. Jau keletas mėnesių esu energetikos skirstymo operatorius, siuntinėju raštus, laiškus individualiems energijos naudotojams. Paprasčiau sakant, ten, kur yra elektros perdavimo stulpas, apačioje yra tvora. Gyventojai jau dešimtmečius gyvena ir jie reikalauja, kad būtų gyventojų sąskaita padarytas žemėnimas. Sakykite, jūs (...), tiesiog ją pašalinti ir pakeisti į medinę ar plastikinę. Tai gal jūs pasidomėkite, ministre, nes čia pinigai dideli, gyventojai nerimauja? Matyt, čia yra visos Lietuvos problema. Būtų toks klausimas, ar tai nėra perteklinis reikalavimas? Ačiū už atsakymą.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pati įmonė priklauso „Lietuvos energijai“. Kartu su finansų ministru esame už tai atsakingi.

Dėl šių klausimų detaliau dar aiškinsiuosi, nes kaip tik ir šiandien turiu susitikimą su ESO vadove. Supratau situaciją. Iš esmės tai yra tiek ir kabeliavimo klausimai, ir savivaldybėse tikrai matome daug problemų dėl planų derinimo, kabeliavimo planų, kartu su savivaldybių planais keičiant, tvarkant gatves. Šį klausimą matyčiau kaip bendrą sprendimą iš to paketo. Atsakyčiau jums detaliau netrukus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Aš norėčiau paklausti gerbiamos teisingumo ministrės ir labai norėčiau, kad sveikatos apsaugos ministras taip pat įdėmiai klausytų. Šį rytą gavau laišką iš Alytaus pataisos namų slaugytojų. Slaugytojų vardu kreipiamasi ir informuojama apie psichotropinių vaistų vartojimo protrūkį Alytaus pataisos namuose. Teigiama, jog anksčiau per pirmus šešis mėnesius klonezepamo buvo 55 tabletės išrašytos, dabar – 550 per kelis mėne-

sius, diazepekso – nuo 264 iki 660, bromezapano – nuo 99 tablečių iki 495 tablečių, išrašytų per kelis mėnesius. Teigiama, kad prižiūrėtojai nesusitvarko su nuteistaisiais, jie agresyvūs, neprižiūrima, kaip yra sugirdomi vaistai, todėl toliau vaistais yra prekiaujama...

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...pataisos namuose. Aš noriu klausti, ar jūs esate informuoti apie šią situaciją, ar girdėjote ir ar yra tokių panašių situacijų kitose įkalinimo įstaigose?

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų ta problema, kurią jūs dabar ką tikrai įvardijote, mums yra žinoma. Apskritai visame bausmių vykdymo sistemos pertvarkų procese tai yra vienas iš klausimų. Turbūt, aišku, esate girdėję, kad premjero pavedimu mes kiekvieną penktadienį išklausome Kalėjimų departamento vadovybės (tiesa, šiuo atveju turiu pasakyti – laikinos) pastabas ir vykstančius tokius procesus, kokius mes gauname pavedimus, tai būtent Alytaus pataisos įstaiga tikrai yra dėmesio centre. Ten dabar yra atliekamas tarnybinis patikrinimas dėl kitų dalykų. Ten daugiau yra susiję su teikiamomis maitinimo paslaugomis, bet šitą dalyką mes žinome. Aišku, turbūt turėtume kartu prašyti ir sveikatos apsaugos ministro, kad kaip nors būtų pagrindžiamas tas poreikis, ar jis iš tikrųjų toks yra, bet ką jūs ir pasakėte, tikrai yra labai abejotina. Gal trumpai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Vaičekauskas.

G. VAIČEKAUSKAS (*LSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiamas susisiekimo ministre, kada atiduosite skolą Klaipėdai? Netrukus visos kelionės jūriniais keltais vyks iš vieno Centrinio Klaipėdos terminalo, dramatiškai keisis transporto srautai. Jūs turbūt suprantate, kad aš kalbu apie Baltijos ir Šilutės plento rekonstrukciją. Žinau, kad tai ne jūsų pažadai, tai yra anos Vyriausybės pažadai, tačiau vis tiek klausimas tas pats: kada atiduosite skolą Klaipėdai? Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū jums už klausimą. Tas transporto mazgas yra seniai žinomas. Net ir neįrengus CKT ir neperkėlus DFDS linijų į jį, toje vietoje jau formavosi spūstys ir akivaizdžiai sprendimą vienaip ar kitaip reikia daryti. Su Klaipėdos miestu ta diskusija vyksta. Klaipėdos miestas turi pateikti projektavimo rezultatus. Jeigu neklystu, gal prieš mėnesį diskusijų su Lietuvos automobilių kelių direkcija metu buvo pateiktas projektavimo dokumentas, kuris, reikia pripažinti, neatitiko realybės, nes buvo numatyta viaduką statyti iš Šilutės plento į Šilutės plentą, nors akivaizdžiai suprantama, kad turėtų į Baltijos prospektą viadukas eiti. Dabar ieškoma galimybių projektą perduoti. Kaip suprantu, Klaipėdos savivaldybė turi tam tikrų rūpesčių su rangovu, kuris tą projektą parengė.

Apibendrinant, problema tikrai žinoma. Su Klaipėdos savivaldybe ieškome, koks galėtų būti ekonomiškiausias variantas, kad tą klausimą vienaip ar kitaip išspręstume. Tikrai klausimas nedarinujamas, jis yra sprendžiamas, bet kai kuriuos darbus ir savivaldybė turi padaryti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš norėjau užduoti klausimą krašto apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, žiūriu, esate vienas iš drąsesnių – per „Zapad“ pratybas neišvažiavote. Nors jūs negąsdinate Lietuvos, kad rusai puola ir Lietuva bus okupuota per „Zapad“ pratybas. Kaip vertinti jus, nors viešojoje erdvėje jūs pasakėte... Žiūriu, premjeras, Seimo Pirmininkas neišsigando, bet tie, kurie gąsdino, matyt, patys savęs išsigando. Prezidentė kartu su užsienio reikalų ministru išvyko iš Lietuvos. Aš siūliau priimti rezoliuciją ir sulaukyti juos, kad nebūtų taip, kaip 1940 metais: buvęs Prezidentas A. Smetona, ištikus pavojui Lietuvai, pabėgo per upelį, bet Seimas kažkaip užblokavo mano šitą rezoliuciją, nutarimo projektą. Kaip vertinti šitą dvejų metų nuolatinį tautos gąsdinimą? Kaip jūs, kaip ministras, galite atsakyti į šitą klausimą? Paskui, kai ateina pavojus, sako...

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (*TTF*). ...negąsdinkite manęs ir jūs nebijokite, bet pati išvažiavo.

R. KAROBLIS. Ačiū už klausimą. Pirmas turbūt atsakymas dėl gąsdinimų ir negąsdinimų. Iš tikrųjų situacija dėl saugumo nėra paprasta. Rusija nuo tada, kada aneksavo Krymą ir pradėjo agresiją Ukrainos rytuose, iš tikrųjų yra neprognozuotina, ir čia yra faktas. Jeigu žiūrėtume apginamumą, Rusijos aktyvumą, tai tikrai yra faktas, kad Rusijos kariuomenė būtų pasirengusi agresijai, jeigu būtų politinis sprendimas 24 ir 48 valandų laikotarpiu. Irgi tai yra faktas. Tie gąsdinimai – ne gąsdinimai, bet yra realybė.

Kitas dalykas, ką ir NATO imasi dėl tų grėsmių. Iš tikrųjų per tuos metus buvo padaryta labai daug. Turime labai aiškias ir garantijas, turime Lietuvoje sąjungininkų batalioną, vadovaujamą Vokietijos, turime JAV karius. Galų gale vyksta mūsų kariuomenės modernizavimas ir visuomenės patriotinis judėjimas, ir pasirengimas gintis.

Kalbant apie „Zapad“, tikrai dabar galiu konstatuoti, kad bent metų ir pastarojo pusmečio pastangomis galvos skausmas dėl „Zapad“ virto tikrai ne tik Baltijos šalių ir Lenkijos, kur realiai tiesioginis Rusijos taikiny, bet visos NATO.

Trečias dalykas. Vertinant visą situaciją, kokia yra, ji tikrai yra suvaldoma. Pavojus tikrai yra minimalus. Pagal visus duomenis, kuriuos mes turime, tikrai yra pratybos ir nieko daugiau. Joks pasirengimas aneksijai, joks pasirengimas okupacijai. Tikrai turime gyventi visi savo gyvenimus ir vykdyti savo pareigas ir Lietuvoje, ir užsienyje. O rizikos, kokios yra, turi būti suvaldytos personalo.

Apibendrinamas tikrai, kiek aš žinau, Prezidentė vyksta į Jungtinių Tautų Generalinę Asamblėją. Tai yra vienas svarbiausių pasaulinių renginių šį sezoną kartu su Baltijos, Lenkijos, Ukrainos prezidentais. Beje, kur turbūt rizika Ukrainai nė kiek ne mažesnė, o galbūt netgi didesnė negu Lietuvai ir Baltijos šalims. Tai yra atspindys, kad situacija bus suvaldyta. Prezidentę pagal Konstituciją pavaduoja Seimo Pirmininkas, jis bus čia. Visos grandys veikia ir tikrai didesnės rizikos čia nebus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame Vyriausybei. Klausinėjome 35 minutes vietoj 30 minučių. Dėkoju pozicijai, kurių čia yra 25, kad kantriai klausėsi, ir 16 opozicijos atstovų. Turime... Dėkoju Vyriausybei.

13.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigito Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-1090 (priėmimo tęsinys)

Turime dar paskelbti balsavimo rezultatus dėl Seimo nutarimo „Dėl Sigito Gurevičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“.

Šio nutarimo priėmimas

Buvo išduoti 98 biuleteniai, 98 rasti. Galiojančių buvo 91, 7 buvo negaliojantys. Už – 88. Buvo nuspręsta ir pritarta nutarimui dėl atleidimo S. Gurevičiaus iš Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-1091 (priėmimo tęsinys)

Atitinkamai gautas toks pats balsų skaičiavimo protokolas „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 99, rasta – 99, galiojančių – 93, negaliojančių – 6.

Už – 89, prieš – 1, susilaikė 3. Tokiu būdu nutarimas „Dėl pritarimo atleisti Virginiją Čekanauskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ priimtas. (*Gongas*)

Rytinis posėdis baigtas. (*Balsai salėje*) Registruojamės.

Užsiregistravo 27 Seimo nariai. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 96 STENOGRAMA

2017 m. rugsėjo 14 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, pradedame rugsėjo 14 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu kolegas užimti savo darbo vietas ir registruojamės.

Užsiregistravo 71 Seimo narys.

15.02 val.

Įstatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-999 (pateikimas)

Pradedame darbą nuo 2.2 klausimo – įstatymo „Dėl Prisijungimo protokolo prie Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-999. Pristato pranešėjas – A. Zananavičius, viceministras. Prašau.

A. ZANANAVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Teikiamo įstatymo projekto tikslas yra atlikti Lietuvos Respublikos vidaus procedūras, būtinas Prisijungimo protokolui prie Europos Sąjungos ir jos valstybių narių ir Kolumbijos bei Peru prekybos susitarimo, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą, įsigaliooti. Prisijungimo protokolas buvo patvirtintas 2016 m. lapkričio 11 d. ir pradėtas taikyti nuo šių metų sausio 1 dienos.

Ekvadorui prisijungus prie galiojančio prekybos susitarimo su Kolumbija ir Peru, sustiprinama Europos Sąjungos ir jos valstybių narių prekybos ryšių su šia šalimi teisinė sistema ir lengvinama abipusė prekyba bei investicijos. Iki prisijungimo prie protokolo laikino taikymo pradžios Europos Sąjunga vienašališkai taikė Ekvadorui prekybos lengvatas ir jau buvo panaikinusi muitus arba taikė žemus muitų tarifus beveik 60-čiai procentų Ekvadoro eksporto į Europos Sąjungą. Todėl prisijungimas prie protokolo yra naudingesnis Europos Sąjungai, nes juo numatomas abipusis prekybos režimo liberalizavimas, taip pat nustatomos lengvesnės sąlygos investicijoms, viešiesiems pirkimams, taip pat nustatomos taisyklės ir bendradarbiavimas su prekyba susijusiose srityse.

Europos Sąjunga neliberalizavo tokių jautrių produktų kaip šviežia ir atšaldyta jautiena, kiauliena, paukštiena, kai kurių pieno produktų, o pagal kvotų ribas liberalizavo prekybą česnakais, ryžiais, cukrumi. Tuo tarpu pagrindiniai Ekvadoro eksportuojami produktai, kaip antai: žuvininkystės produktai, skintos gėlės, kava, kakava, vaisiai, riešutai, galės lengviau patekti į Europos Sąjungos rinką ir bus prieinami vartotojams žemesnėmis kainomis.

Dvišalė prekyba su Ekvadoru nėra didelė, taigi ženklūs įtakos Lietuvos ekonomikai neturės. Vis dėlto tikimės, kad laipsniškai pagerinus prekybos sąlygas dvišalė prekyba didės ir dėl to turės naudos Lietuvos verslas. Manome, kad Prisijungimo protokolas sudaro sąlygas prekybiniam Lietuvos ir Ekvadoro ryšiams plėtotis, todėl numatomas tiesioginis teigiamas poveikis verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pranešėjau, iš tikro prisijungimo įstatymas, manau, yra reikšmingas, bet kadangi jūs rengėte ir pristatė šitą klausimą, jūs, be abejo, žinote, kokia praeitais metais buvo Lietuvos ir Ekvadoro, Lietuvos ir Peru prekybos apimtis, koks buvo Lietuvos Respublikos eksportas ir importas, galėtumėte pasakyti?

A. ZANANAVIČIUS. Dabar skaičių pasiėmęs neturiu, čia yra tiesiog techninis klausimas, kadangi sutartis su Peru ir Kolumbija yra ratifikuota, dabar prie šitos sutarties jungiasi trečia valstybė, kuri tam tikru momentu negalėjo tęsti derybų. Jeigu bus poreikis, mes esame pasirengę detaliai atsakyti raštu arba nagrinėjimo komitetuose metu.

PIRMININKAS. Dėkojame viceministrai. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Taip pat niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritarta. Dėkojame.

Kitas darbotvarkės klausimas 2... Atsiprašau, dar komitetą turime paskirti. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Prieštaraujančių nėra? Ačiū. Pritarta.

Siūloma svarstyti spalio 10 dieną.

15.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-1048 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-1048. Pranešėjas – ministras R. Karoblis. Pateikimas. Prašau.

R. KAROBLIS. (...) Seimo nariai, Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijoms pasiūlius, Lietuvos Respublikos Prezidentė teikia Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektą 2018–2019 metams. Nutarimo projekto tikslai – nustatyti Lietuvos karinių vienetų karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. teisinį pagrindą. Primenu, kad pagal įstatymus Seimas tvirtina mandatą dvejimėms metams.

Antras, nustatyti maksimalų į kiekvieną operaciją siunčiamų karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų skaičių. Galiu įvardinti tiksliai teigiamą požiūrį, poveikį. Pirmas, dalyvavimas tarptautinėse operacijose – priemonė įgyvendinti Lietuvos išsipareigojimus tarptautiniam saugumui ir stiprinti NATO kolektyvinę gynybą, Europos Sąjungos bendrojo saugumo ir gynybos politiką, Jungtinių Tautų taikos palaikymo pastangas, daugiašalį ir dvišalį karinį bendradarbiavimą.

Ypatingas dėmesys skiriamas bendradarbiavimui su strategine Lietuvos sąjungininke, t. y. JAV, tęsiant dalyvavimą JAV vadovaujamos koalicijos ir JAV vadovaujamos karinės operacijos kovoje su teroristine organizacija, tai yra Islamo valstybe. Yra kalbama apie operaciją „Ilgimas ryžtas“ ir „Spartiečio skydas“ įgyvendinimą. Vėlu susitikimo deklaracija dar kartą patvirtinti NATO išsipareigojimai stiprinti ilgalaikį NATO ir Irako bendradarbiavimą kuriant efektyvesnes Irako saugumo pajėgumas pagal NATO gynybos ir saugumo pajėgumų stiprinimo iniciatyvą, tai yra NATO programas Irake ir Jordanijoje.

Toliau įgyvendinamas Aljanso išsipareigojimas tęsti Afganistano nacionalinio saugumo pajėgų karių ir nacionalinio saugumo institucijų personalo mokymą ir teikti jiems finansinę paramą. Tai yra dalyvavimas operacijose „Tvirta parama“ užtikrina Lietuvos Respublikos užsienio saugumo ir gynybos politikos vieną iš tikslų – remti Ukrainos euroatlantines aspiracijas, padėti įgyvendinti užsibrėžtus Ukrainos kariuomenės artėjimo prie NATO standartų tikslus, prisidėti prie jos gynybinių pajėgumų stiprinimo. Būtų įgyvendinamas tęstinumas, kartu mūsų prisidėjimas ir lyderystė įgyvendinant NATO išsipareigojimus Ukrainai teikti praktinį palaikymą ir paramą Ukrainos saugumo ir gynybos sektoriaus reformoms.

Išlaikomas Lietuvos indėlis dalyvaujant Europos Sąjungos karinio laivyno operacijose ATALANTA ir EUNAVFOR MED, operacijoje „Sophia“ konkrečiai Viduržemio jūroje. Pastaruoju metu tęsiamas aktyvus dalyvavimas palaikant Jungtinių Tautų taikos palaikymo pastangas stabilizuoti padėtį Malio Respublikos šiaurinėje dalyje, t. y. dalyvaujant Jungtinių Tautų vadovaujamoje operacijoje MINUSMA Malio Respublikoje. Tęsiamas dalyvavimas NATO vadovaujamoje tarptautinėje taikos palaikymo pajėgų operacijoje Kosove, kur siekiama išsaugoti pažangą užtikrinant stabilumą Balkanų regione.

Nutarimo projektas bus įgyvendinamas iš bendrų krašto apsaugos sistemai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, jūsų nori paklausti A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, tiesiog norėjau pasitikslinti. NATO programose Irake ir Jordanijoje paprastai tos karinės operacijos, pavyzdžiui, yra įvardijamos savo pavadinimais, o čia jos turi kokius nors?

R. KAROBLIS. Taip, kol kas pavadinimų NATO operacijų, tai būtų daugiau mokymo misijos, nėra. Iš tikrųjų paaiškčiau, kad jos tikrai bus. Kalbant apie kovą su ISIS, kaip ir turbūt esu pristatęs NSGK ar kitame komitete, nebeprisimenu, bet vienas iš aspektų ir tikslų buvo JAV vadovaujamos koalicijos operaciją paversti NATO. Iš tikrųjų tai nėra pavykę dėl tam tikrų kai kurių šalių pozicijų. JAV koalicijos operacija tęsiama, tačiau norima NATO atskiro indėlio tam tikrose nišinėse srityse, kur reikalingas įsitraukimas ne per dvišalio bendradarbiavimo mechanizmus, bet per NATO mechanizmus. Dabar, pavyzdžiui, lenkai jau pagal NATO reikalavimus dirba tokiose programose kaip sovietinės karinės technikos aptarnavimas, mokymas aptarnauti ir panašūs dalykai. Na, kaip pavyzdys mūsų atveju galėtų būti mokymas, pavyzdžiui, išminuotojų, logistų, medikų ir panašiai, yra kalbama apie... Iš esmės tikslas yra tas pats, kas yra JAV vadovaujamos koalicijos, bet tikrai kad būtų prisidėjimas NATO formatu.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, man asmeniškai gal ir gėda prisipažinti, aš nežinau, pagal kokią metodiką skirstomas dalyvavimas. Ar čia NATO mus nusiunčia, ar mes patys kaip šalis, ar pagal kareivių skaičių? Kokia metodika, jūs galite man pasakyti?

R. KAROBLIS. Metodikos yra įvairios. Ir pasirinkimų metodai yra įvairūs. Dažniausiai mes prie jų prisijungiame, prie kitų šalių arba organizacijų tarptautinės misijos. Pavyzdys: jau 1995–1996 metų misija Balkanuose, tai irgi buvo Europos Sąjungos kvietimas, buvo kvietimas šiuo atveju. Afganistane, jeigu žiūrėtume 2001 metais, buvo po rugsėjo išpuolių, kai mes dalyvavome, buvo iš pradžių JAV kvietimas. Po to operacija paversta NATO. Kadangi siekiame dalyvauti NATO ir esame NATO nariai, privalome dalyvauti pagal savo išgales. Viena iš funkcijų prisidedant prie solidarumo yra NATO. Na, apie Afganistano misiją kaip ir pasakojau.

Taip, kvietimas yra. Irako misijos yra JAV iniciatyva, kova prieš ISIS. Bet čia irgi prisideda ir Europos Sąjungos šalys. Pavyzdžiui, šiuo metu mes Irake esame kartu su danais, kaip pavyzdys. Yra miksuojamas tas bendradarbiavimas su pagrindine šalimi ir su kita partnere. Europos Sąjungos misijos ATALANTA antipiratinė operacija, kuri dar tęsiama ir Viduržemio jūroje. Buvo Europos Sąjungos kvietimai prisidėti prie solidarumo. Jungtinės Tautos – vėl kitas mechanizmas.

Tai yra gana skirtingi mechanizmai ir tiesiog dėl kiekvienos operacijos žiūrima, ieškoma būdų, kaip galima prisidėti prie solidarumo per įvairius mechanizmus.

O šiaip, jeigu vertintume apskritai, tai mes esame saugumo srityje naudos gavėjai, be jokios abejonės. Nuolat turime tūkstantį žmonių vien sąjungininkų čia, Lietuvoje, Vokietijos vadovaujama bataliono grupę, nuolat turime amerikiečius, oro policijos misiją ir kitus būdus. Tie skaičiai, jeigu palygintume, kiek mes gauname ir kiek mes dalyvaujame, tikrai skiriasi, faktiniai skaičiai – penkis kartus. Jeigu lygintume šalis, kurios yra mažesnio turtingumo, jeigu pažiūrėtume Gruziją, pavyzdžiui, vien Gruzijos dalyvavimas Afganistane yra apie tūkstantis karių, mūsų šiuo metu yra 28.

PIRMININKAS. Klausia B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Gerbiamasis ministre, pirmiausia noriu padėkoti už jūsų pastangas gerinant mūsų gynybinius pajėgumus. Norėčiau paklausti, kaip šiuo metu Lietuva yra vertinama NATO partnerių gynybos stiprinimo srityje?

R. KAROBLIS. Jeigu kalbėtume apie NATO partnerių vertinimą, ką mes darome gindami Lietuvos saugumą, tai iš tikrųjų pripažįstama visa mūsų pažanga modernizuojant kariuomenę, aišku, per finansavimo didinimą, bet ir tiesioginė modernizacija, taip pat ir skatinant visuomenės, jeigu taip galima pasakyti, atsparumą. Tai iš tikrųjų pirmas klausimas. NATO, jeigu reikėtų ginti, išsiaiškinti solidarumą Lietuvos atžvilgiu, tai klausimas, ar jūs patys gintumėtės. Atsakymas yra taip, tie dalykai tikrai vertinami. Savaimė aišku, mes esame pafrontės valstybė, todėl tikimasi iš

mūsų, nepaisant dabartinių pastangų ir didesnių pastangų modernizuojant kariuomenę, kad tikrai ji visiškai galėtų vykdyti savo užduotis iki tol, kol į pagalbą atvyks pagrindiniai sąjungininkų padaliniai.

Jeigu kalbėtume apie karius, kurie dalyvauja tarptautinėse operacijose, tikrai vertinimas yra labai geras. Vienas iš tarptautinių operacijų naudos, be jokios abejonės, yra... poveikis, t. y. solidarumas su kitais ir pagalbos teikimas mūsų sąjungininkams, pavyzdžiui, kaunantis su terorizmu ir panašūs dalykai. Bet antras dalykas yra neįkainuojama patirtis, kurią gauna mūsų kariai, ir kvalifikacija, kuri yra pasiekta, nemaža dalimi pasiekta ir dėl mūsų dalyvavimo tarptautinėse operacijose, pirmiausia Afganistane ir visur kitur.

O vertinimai yra tikrai puikūs, yra prisimenamas mūsų indėlis, dalyvavimas Afganistane, tikimės ir tolesnio įnašo. Tas pats ir Irakas. Turbūt jums teko girdėti, pasižymėjo mūsų kariai Viduržemio jūros operacijose, kai buvo pirmą kartą perimtas tokio dydžio ir tokio pobūdžio kontrobandinis ginklų krovinyv šalia Libijos krantų. Taip pat kitos operacijos. Taip, vertinimas yra labai geras.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, aišku, nutarimas reikalingas, manau, kad čia mes visi kartu vienbalsiai jam pritarsime. Bet, žinote, dažnai viešojoje erdvėje girdėti tokių viešų pasvarstymų iš įvairių grupių, kam to reikia, ko ten reikia važiuoti, koks ten Lietuvos interesas, ką mes ten veikiame. Kaip jūs atsakytumėte tokiems žmonėms, abejojantiems dėl tokių sprendimų? Koks ten mūsų interesas ir ką mes ten veikiame? Ačiū.

R. KAROBLIS. Jeigu norime, kad mus kas nors gintų, mes irgi turime prisidėti prie kitų gynybos, prie kitų interesų. Tikrai būdami gavėjai tos naudos apskritai, iš tikrųjų prisidedame tiek, kiek galime, atsižvelgdami į mūsų ekonominę išsivystymą, į mūsų gynybinius pajėgumus, kariuomenės pajėgumus ir esamą saugumo situaciją Lietuvoje. Išlaikomas visiškas balansas. Aš jau nekalbu apie tai, kad tai irgi yra vienas iš veiksmų stiprinant mūsų kariuomenę. Mes gauname, solidarumą rodo kitos šalys, jų šiuo metu yra tikrai daug, rodančių solidarumą, taip sakant, ant žemės, konkrečiais veiksmais, bet lygiai tą patį solidarumą mes turime rodyti ir visiems kitiems.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Matau, užsirašė trys už, tačiau prieš nėra. Gal galime tiesiog priimti bendru sutarimu? Ne, vis dėlto siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame. Kas palaikote šį nutarimo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: visi 87 buvo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimo projektui pritarė po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – kaip pagrindinis. Galime pritariti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarė. Kaip papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Taip pat pritariame. Siūloma svarstyti spalio 12 dieną.

15.21 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1047 (pateikimas)

Kadangi ministras dar yra su mumis, tai kviečiame pristatyti kitą klausimą – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1047. Pranešėjas – ministras R. Karoblis. Pateikimas.

R. KAROBLIS. Dar kartą ačiū. Šiek tiek kitokio turinio pasiūlymas dėl teisinio akto, t. y. susijęs su tuo, kad panaikintume Lietuvos technikos bibliotekos valstybinės reikšmės bibliotekos statusą ir pakeistume specialių patentinių ir norminių dokumentų depozitinių fondų saugotojo statusą, kuris šiuo metu įtvirtintas tam tikruose Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymų nuostatuose.

Kodėl to reikia? Tikrai toks statusas buvo reikalingas Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Biblioteka vykdė šias funkcijas, t. y. patentinės informacijos ir norminių dokumentų depozitines funkcijas, tikrai ilgus metus. Tai, ko gero, buvo, ne ko gero, o iš tikrųjų buvo bene vienintelė vieta,

kai standartai, techniniai reglamentai buvo surenkami į vieną vietą, išskyrus vadinamąsias pašto dėžutes, karinio komplekso įmones, tai buvo, ko gero, vienintelė prieinama vieta.

Tikrai buvo atliekamas labai naudingas darbas, tačiau situacija metams bėgant keitėsi. Jeigu kalbėtume apie standartus, techninius reglamentus, vėl daugumą medžiagos, jeigu kalbėtume apie šią kategoriją, sudarė Rusijos GOST'ai, įmonių katalogai ir panašūs tų laikų dalykai. O standartai, tiek sovietiniai, tiek Rusijos standartai, taip pat kitų šalių standartai, Vokietijos ir kiti, buvo skaitmenizuojami. Tikrai jie yra daugeliu atvejų priimtini, yra prieinami internete. Jeigu žiūrėtume į vieną aspektą, t. y. patentus, jų to fondo išsaugojimą, tai iš tikrųjų vėl turime skirtingus fondus. Yra lietuviškas fondas, kur galbūt daugeliu atvejų reikėtų žiūrėti nebūtinai per techninę prizmę, bet lietuviško fondo paveldą. Čia galėtų prisidėti Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, bet situaciją turime... Kita dalis, užsienio dalis, yra daugeliu atvejų skaitmenizuota, o jos panaudojimas iš tikrųjų mažas, t. y. apie 0,07 % (septynios tūkstantosios procento) panaudojama per metus. Taigi yra šios optimizavimo priežastys. Kita vertus, per daug metų bibliotekos efektyvumas nedidelis ir kartu su Kultūros ministerija (yra tam tikros išvados) manome, kad reikalingas statuso keitimas ir šios bibliotekos efektyvinimas.

Jeigu žiūrėtume tiesiai į šias nuostatas, tai yra techninio pobūdžio pakeitimai. O esant techninio pobūdžio pakeitimui, galima būtų vykdyti bibliotekos reformą, siekiant jos efektyvumo. Konkrečiai būtų vykdoma reforma, prijungiant ją prie Karo akademijos bibliotekos. Viena vertus, orientuojant į karybą ir techninį potencialą. Antras dalykas, ją išlaikant viešajai prieigai, kas yra dabar, tuos fondus, kurie yra viešieji fondai. Taip būtų sustiprinamas efektyvumas, būtų optimizuojama jos veikla, per metus būtų sutaupoma 550 tūkst. eurų, jeigu žiūrėtume į ekonominę efektą.

Klausimai, susiję su reforma, irgi būtų sprendžiami atitinkamai, kiek galima patenkinti žmonių poreikius, poreikius žmonių, kurie dalyvautų tame reorganizacijos procese. Būtų ir adekvaciau rūpinamasi fondais. Kaip minėjau, vienas būdas – pasirūpinti patentiniais fondais, techninių standartų, techninių reglamentų fondais, kitais techniniais fondais. Visi šie fondai bus atidžiai peržiūrėti. Aišku, čia buvo keletas klausimų, kaip ir dabar, paliekant biblioteką atvirą naudoti visuomenei, tiek kaip bibliotekos reikmėms, kaip biblioteką, tiek kaip kultūrinį paveldą, kur iš tikrųjų tas pastatas ir yra. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nori paklausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, ministre. Aš suprantu, kad biblioteka apleista, kaip ir didelė dalis Lietuvos kultūros. Čia, žiūrėk, šalia vyksta „Zapad“ pratybos, visi parengty, visi susikaupę. Ar neturėtų tas jėgų disbalansas, galbūt neturėtų tas jėgų disbalansas suteikti preteksto kareiviškais batais pražingsniuoti per kultūros objektą? Jūs minėjote, kad tai tik techninis sprendimas, bet iš tikrųjų tai yra ir simbolinis žingsnis, nes kultūros požiūriu bibliotekos sąskaita plečiamas biurokratijos aparatas. Finansiniu požiūriu pasirenkama plėtra ir objektas, kuris yra brangiausioje šalies teritorijoje. Saugumo požiūriu būtų daug prasmingiau iškelti operacijas iš centro, kaip tai labai sėkmingai padarė Saugumo departamentas, kaip yra daugelyje kitų Vakarų valstybių. Ką jau kalbėti apie sprendimą miesto planavimo požiūriu? Ar nemanote, kad toks sprendimas ir žingsnis yra gal kiek šiurkštus ir neapskaičiuotas?

R. KAROBLIS. Ačiū už klausimą. Pirmas dalykas dėl ministerijos geografinės vietos. Iš tikrųjų, jeigu taip kalbant, Krašto apsaugos ministerijai, perėmus šią techninę biblioteką, yra daugiau galvos skausmo negu naudos, nors tada buvo manoma, kad ta pati techninė pakraipa ir tai padėtų.

Antras dalykas, kuris yra, galbūt aš nežinau, galbūt buvusio ministro idėja buvo ta, kad tas kompleksas saugojamo architektūrinio paveldo objekto yra vientisas objektas. Jeigu griūva vienas kampas, neprižiūrimas nuo 1985 metų, tai gal gali ir kita sugriūti? Bet čia kitas klausimas.

Šiaip dėl ministerijų išskyrimo aš noriu pabrėžti kelių ministerijų ir kelių įstaigų reprezentacines funkcijas. Aš tikrai iki dabar užimamo posto nežinojau, kiek reikia Krašto apsaugos ministerijai, kariuomenei vykdyti reprezentacinių funkcijų. Daukanto aikštė ir aikštė, kuri yra šalia Krašto apsaugos ministerijos, yra bene vienintelės vietos, kur yra reguliarios rikiuotės, reguliarios procedūros, priimami užsienio svečiai. Tai iš tikrųjų yra dvi... Atsiprašau, Seimas. Atsiprašau,

kaltas, kaltas, kaltas – trys. Aš tiesiog žiūrėjau plačiau. Jeigu žiūrėtume į ministerijų iškelimą į vieną vietą, tikrai yra suprata Vyriausybės kanceliarijos, kad dvi ministerijos, tai yra Užsienio reikalų ministerija ir Krašto apsaugos ministerija, vykdo tas specifines reprezentacines funkcijas.

Dabar dėl perėjimo batais. Tikrai batais mes nepereiname. Mes kalbame apie bibliotekų optimizavimą. Biblioteka yra, ji ir liks. Klausimas yra jos kryptių optimizavimas. Iš tikrųjų, jeigu žiūrėtume pagal konkrečius skaičius, audita, turbūt nėra geras dalykas, kad biblioteka turi specifines užduotis, bet vis dėlto jos efektyvumas per 10 metų yra stipriai sumažėjęs ir šiuo metu aptarnaujama pagal oficialią statistiką – tas pats bibliotekininkų skaičius aptarnauja dvigubai mažiau žmonių negu vidurkis kitų bibliotekų. Tai irgi yra faktas. Jau nekalbant apie nemažą administracinį personalą ir galbūt kitas funkcijas, sakykime, sovietinę pirtį, kuri dabar naudojama, ir kitus aspektus. Jeigu tarp mūsų šnekant, yra konkrečios nuotraukos, galima būtų parodyti. Taigi klausimas yra... Ir drabužius pakabintus dabar prie veikiančios pirties ir visa kita. Klausimas yra, atvirai tariant, ne dėl bibliotekos naikinimo, o dėl jos efektyvinimo, žmonių skaičiaus sumažinimo, kad administracinis aparatas, kad būtų pavestas centralizuotom ministerijos funkcijoms nedidinant etatų. Nė vienu etatu bibliotekos administravimas nebus didinamas. Apskritai kalbama apie mažinimą. Taip, tam tikru mastu mažinimą ir bibliotekininkų, kuriems būtų randamos vietos, išskyrus tuos, kurie eina į pensiją. Bet ir būtų mažinimas, iš esmės paimamos funkcijos viso administracijos personalo.

Bet sakau, jeigu reikia detalių, tikrai galiu detales parodyti skaičiais, kaip yra. Nežinau. Jei įdomu apie skaičius, ką ruošiamasi palikti, atleisti, irgi galima tą... Nežinau, aš turbūt komitetui pristatysiu, bus turbūt efektyviau.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš, atvirakščiai negu mano kolegos, išties manau, kad pusė milijono eurų krašto apsaugai yra reikšmingi pinigai ir kalbant apie tai, kur juos galima panaudoti, aš manau, kad tai yra tikrai ne pagrindinė Krašto apsaugos ministerijos funkcija išlaikyti bibliotekas. Pritarčiau dėl to reorganizavimo ir naujų planų. Tik man klausimų kyla, gal ir mano kolegoms klausimų kyla, ir neramu dėl pačių fondų išsaugojimo, nes kalbama apie tai, visokie gandai sklinda, kad apskritai dalis fondų bus išvis sunaikinta ir panašiai. Gal galėtumėte atsakyti dėl tų žmonių nuogaštavimų?

Kitas klausimas yra apie minimą aiškinamajame rašte Karo mokslų ir technologijų biblioteką, kuri galėtų vėliau atsirasti. Tai kur ji fiziškai galėtų atsirasti ir kas planuojama atsilaisvinančiose patalpose, jeigu planuojate atlaisvinti tos bibliotekos, kuri yra... kokia yra šiandien?

R. KAROBLIS. Apie fondus. Pirmiausia dėl fondų vertinimo. Preliminariai jį atliko tarpžinybinė darbo grupė, sudaryta iš Lietuvos techninės bibliotekos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Standartizacijos departamento, Vilniaus universiteto, Vilniaus dailės akademijos ir Valstybinio patentų biuro atstovų. Yra atskiros fondų grupės, tai yra patentai. Kaip minėjau, visi lietuviški patentai, ir galiojantys, ir ne, būtų perduodami Martyno Mažvydo bibliotekai kaip Lietuvos spaudinių fondas. Juos, aišku, būtų galima naudotis ir žiūrint per mokslinę prizmę, ir kaip, sakykime, kultūros paveldą.

Antra dalis, jei žiūrėtume į knygų fondą, tai sudaro jį 287 tūkst. egzempliorių. Iš jų per 60 % išleista rusų kalba. Techninė literatūra sudaro 180 tūkst. knygų, iš kurių 73 % išleistos iki 1990 metų, 83 % yra rusų kalba. Būtent čia būtų daugiausia peržiūros, kokia yra likutinė vertė. Tai yra GOST'ai, kai kurie iš jų nebeveikia. Tai yra Rusijos GOST standarto teisės aktai. Mes kalbame apie techninę biblioteką, techninę literatūrą. Taip pat yra laikomi nuo 1950 metų katalogai sovietų tam tikrų pramoninių sričių. Klausimas yra pagrindinės kategorijos, jei mes šnekame apie šios literatūros nurašymą.

O šiaip tikrai bus atliekama detali analizė dėl vertės, dėl likutinės vertės, kiek jos yra reikalingos. Dalis jų, turinčių vertę, bus perduotos Martyno Mažvydo bibliotekai. Tos, kur yra Mokslinės technikos bibliotekos fondų skyriuose, t. y. Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose, būtų perduodamos viešosioms bibliotekoms ir, aišku savaime, kiti vertingi kūriniai būtų saugomi šioje dabartinėje bibliotekoje.

O dėl ateities dar kartą galiu patvirtinti, kad šiuo metu tikslo pakeisti bibliotekos vietos nėra. Ji yra šiose patalpose ir liks kurį laiką. Taip, gali būti idėjų apie perkėlimą ir yra idėjų apie perkėlimą prie Karo akademijos, tačiau tam reikia didžiulių resursų, kurių nėra. Kalbėti apie tai – centras ar ne centras, bet būkime atviri, geriausia, moderniausia biblioteka turbūt yra Saulėtekyje. Antakalnis turbūt ne kliūtis pasinaudoti bibliotekomis. Bet čia yra perspektyva, kur būtų reikalingi atskiri sprendimai. Ir šį dešimtmetį, ateinančius 10 metų to nebus. Dabar bus tikslas užlopyti pagrindines skylės, kad biblioteka galėtų funkcionuoti, galėtų saugiai funkcionuoti. Tiek knygų fondai, tiek ta biblioteka ir nesudegtų, ir nebūtų užtvindyta liūčių ir lietaus.

PIRMININKAS. Norėčiau priminti, kad atsakyti yra skiriamos dvi minutės, o klausti – minutė. Paskutinis dar klausia V. Juozapaitis.

Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pirmininke, iš tikrųjų šios taisyklės nebuvo laikomasi ir tai nėra labai pagarbu tų žmonių, kurie buvo užsirašę paklausti, atžvilgiu, dėl to aš siūlyčiau pratęsti šiek tiek bent klausimams skirtą laiką, kad ir ministras atsakytų šiek tiek siauriau į kitus būsimus klausimus.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu penkias minutes pratęsti? (*Balsai salėje*) Nesutinkat. Pratęsiame keturias minutes tada, gerai? Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš klausiu turbūt visą tą laiką, kad ministras nespėtų atsakyti. Iš tikrųjų fenomenalus turbūt jūsų atsakinėtojo menas. Nežinau, ar kas nors suprato bent tai, ką jūs paaiškinote. Aš bent bandžiau pagauti mintį. Bet vis dėlto aš girdžiu tuos nelabai įtikinančius argumentus, juo labiau kad jūs pats pasakėte, kad jums tai bus daugiau galvos skausmas negu nauja. Tai kam jums reikia to galvos skausmo? Jūsų argumentas, kad fondus reikia kur nors iškelti arba juos naikinti, arba kur nors kitur realizuoti ar utilizuoti vien tik dėl to, kad jie yra rusų kalba, taip pat skamba labai neįtikinamai. Galbūt jūs turinį turėjote omenyje kokį nors, bet jūs pasakėte tai, ką jūs pasakėte. Nes Lietuvos kariuomenės ginkluotė taip pat ne vien vakarietiška yra. Jeigu mes rusiškos produkcijos atsisakome apskritai, tada reikia daryti kompleksiskai. Čia yra daug klausimų ir aš tikrai nesu priešininkas nei reformų, nei jūsų žingsnio. Aš tik grįžtu prie to žmogiskumo kriterijaus.

PIRMININKAS. Klauskite.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Iš bibliotekos darbuotojų pusės buvo nuogąstavimų, kad su jais nesikalbama ir visos tos ekspertinės išvados neįtikina, juolab kad viskas buvo daroma vasarą ir labai skubotai.

R. KAROBLIS. Labai ačiū. Pirmiausia dėl laiko. Su bibliotekos vadovybe diskutuojama nuo ankstyvo pavasario, jei žiūrėtume pagal laiką, tikrai dialogas vyksta. Tikrai aš atkreipiau darbuotojų dėmesį, šnekėjomės irgi dėl jūsų pastabos, dėl, sakykime, nelabai geros atmosferos, kad nesišnekama, man buvo užtikrinta, kad šnekamasi. Dabar einama komandomis, yra sakoma, kad viskas gerai. Šiaip, manau, atmosfera yra šiek tiek pagerėjusi, paaiškinus vis dėlto, kaip mes sieksime pasiūlyti esamas vietas krašto apsaugos sistemoje bibliotekininkams. Pirmiausia tiems, kurie yra Vilniuje, nes vis tiek Karo akademijai bibliotekininkų pajėgų reikia. Literatūros saugojimas irgi reikalingas. Taip pat ir regionuose šnekamės. Pavyzdžiui, turbūt jautriausias klausimas būtų bibliotekininkams bandyti pasiūlyti šiuo metu atsilaisvinančias vietas, pavyzdžiui, Karo muziejuje, jeigu atitiktų kvalifikaciją, ir panašiai. Taigi aš tikrai noriu užtikrinti, kad su bibliotekininkų personalu bus elgiamasi, bandant patenkinti jų interesus.

O šiaip, jeigu pažiūrėtume statistiką, darbo netektų, etatų sumažinimas būtų 50 etatų, šiuo metu po 50 darbuotojų, iš jų 24 yra pensinio amžiaus. Na, vis tiek turbūt negali būti ta funkcija socialinė šiuo metu. Iš 26 yra 14 bibliotekininkų, o kiti – aptarnaujantis personalas. Tokia statistika. Mano prašymas buvo užtikrinti, kad dirbsime tikrai labai jautriai.

Atsiprašau, gal neaiškiai paaiškinau dėl rusų kalbos, bet aš turėjau omeny (galima ne valstybine kalba?) 1950 metų „Katalog izdelij liochkoj pramyšlenosti SSSR“, kur dabar saugomas, arba 1985 metų „Sbornik gosstandarty“. Čia aš kalbu apie tokius nurašymus. Bet, be jokios abejonės, vertė tikrai yra ir rusų kalba leidžiamų knygų ir tą reikės įvertinti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, gal geriau jūs neatsakinėkite į klausimus, nes nuo to tampa daugiau problemų. Kas jums pakišo tą mintį, kad galėtų kas nors naudotis argumentacija, kad KAM'as su bibliotekomis kariauja? Kai jūs pradodate aiškinti apie informaciją, kuri ten yra sukaupta, ir pradodate ją lyginti su biblioteka, kur skaitomi detektyvai, na, tai kelia nuostabą. Šiuo atveju archyvai, tie patys standartai, GOST'ai ir visa kita, yra techninė literatūra, kurią mokslo ir technikos inžinieriai naudoja, aišku, ne taip, kaip detektyvus skaitydami. Mano klausimas konkretus. Kada jūs tuo pradėjote užsiimti? Šiaip, kiek aš turiu informacijos, visos kitos institucijos skubiai verčiamos tvarkyti jas dominančią literatūrą, išvežti kažkur, saugoti ir panašiai. Dabar vyksta kaip *avralas*. Ar reikia taip skubos tvarka tuos dalykus spręsti, sukelti sumaištį ir chaosą?

R. KAROBLIS. Dėl skaitomos literatūros. Kaip ir minėjau, faktiškai devyniasdešimt keli procentai literatūros, išskyrus specifiką, kur reikėtų užsitikrinti patentus, bet irgi apie 95 % techninės literatūros yra skaitmenizuota ir visiškai prieinama internete. O jeigu žiūrėtume pagal skaitytojų ratą, taip, dabar skaito dauguma tų, kurie skaito periodiką, kurie skaito „Veidą“, kurie skaito kitą pramoginę literatūrą, kuri yra toje pačioje techninėje bibliotekoje, jeigu pasižiūrėtume įsigijimus. Bet nesvarbu, tai yra atvira visuomenė ir visuomenė turi tuo naudotis.

Jeigu kalbame apie *avralus*, tai turime labai aiškias kategorijas fondų, tai yra patentų fondai. Yra dvi jų rūšys: vieni yra užsieniniai patentai, kitas dalykas yra lietuviški. Toliau kategorijos – rusų kalba irgi yra aiškios. Ten, kur galima atrinkti kiek galima greičiau, tas ir būtų padaryta. Terminas įvertinti visą literatūrą yra sausio 1 diena atsižvelgiant, kad yra sąlyginai laisvų darbuotojų šiuo metu, kurie turi atlikti tą darbą. Be abejo, jeigu kils abejonių ir reikės pratęsti tą terminą, tas terminas tikrai bus pratęsiamas ir galų gale, jeigu kiltų abejonių dėl konkrečių literatūros kategorijų vertės, bus imami išoriniai ekspertai iš Kultūros ministerijos ir kitų bibliotekų. Tikrai nebus sunaikintas nė vienas leidinys, kuris turėtų bet kokią vertę.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Klausti laikas baigėsi. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aišku, kai išnyksta biblioteka, tikrai nėra gerai, kadangi esu knygos žmogus. Bet vis dėlto, be abejo, dabartinis kelias, kuris yra pasirinktas, manau, yra optimaliausia išeitis iš susidariusios padėties. Aš tik norėčiau ministrui pasiūlyti. Suprantu, kad tie GOST'ai, arba tie sovietiniai standartai, yra pasenę, bet technikos istorikams tai yra nepaprastai svarbus šaltinis. Jeigu ministras patikino, kad nė viena knyga nebus sunaikinta, tai aš tą pasirinkimą sveikinčiau.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui Seimo Pirmininko pavaduotojui. Iš tiesų bendrame kontekste gal tai ir nėra ypatingai reikšmingas dalykas, bet simboline prasme (mes matome ir pagal tai, kiek laiko tam skiriame) tai gana svarbus reikalas. Ir klausimas, kokį signalą mes siunčiame visuomenei. Vadinas, ministerija plečiasi kultūros saskaita, plečiasi pačioje brangiausioje teritorijoje visoje Lietuvoje. Saugumo požiūriu irgi, matyt, tai nėra pats išmintingiausias dalykas Senamiestyje toliau plėsti Krašto apsaugos ministeriją, o ką jau kalbėti apskritai apie viso miesto planavimą. Aš manau, kad tai yra skubotas siūlymas ir kviečiu dar apie jį padiskutuoti ir neskubėti su galutiniais sprendimais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu balsuoti, kadangi nuomonės išsiskyrė. Kas palaikote šį projektą, balsuojate už, kas palaikote kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 64, prieš – 5, susilaikė 21. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? A. Vinkus – per šoninį mikrofoną.

A. VINKUS (*LSDPF*). Atsiprašau, nesuveikė mano balsavimo aparatas. Už.

PIRMININKAS. Gerai, užskaitysime. Dėl komiteto galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Papildomo komiteto nėra pasiūlyta, bet A. Anušauskas gal ką nors pasiūlys.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Manau, kad svarstyti siūlo ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Atsiliepiant į ministro pasakymą, kad nė vienas leidinys nebus sunaikintas, vis dėlto rugpjūčio 24 dieną aš rašiau ministrui raštą, kur siūliau peržiūrėti pertvarkymo priemonių planą

ir nesudaryti prielaidų laisvai interpretuoti, potencialiai sunaikinti Technikos bibliotekos fondą. Pasakymas iš Seimo tribūnos gerai, bet būtų gerai kaip nors oficialiai tai patvirtinti, galbūt keičiant tą patį priemonių planą.

PIRMININKAS. Ar teisingai supratau, kad siūlote papildomą komitetą – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą? Galime pritarti bendru sutarimu? Siūlote balsuoti? Gerai, balsuojame. Kas pritariate, kad papildomu komitetu būtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas?

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 34, prieš – 20, susilaikė 29. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nebus papildomas.

Siūloma svarstyti lapkričio 7 dieną. Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš norėčiau atkreipti valstiečių dėmesį. Kai kurie jūsų sprendimai man yra simpatiški, tarkime, noras iškelti ministerijas į vieną vietą, taip iš tikro sutelkti administracines galias, kai ką iškelti į regionus, bet aš matau priešingus veiksmus. Vakar Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete buvo sprendimas dėl Druskininkų – panaikinti darbo vietas Druskininkuose ir atkelti į Vilnių. Laimei, sustabdėme. Šiandien matau priešingą veiksmą. Plečiama, plėtojama ministerija centre, kas yra visiškai kvaila. Ministerijos turėtų būti plėtojamos ten, kur galima sukurti parkingus, pastatyti normalius administracinius pastatus Nemenčinėje ar kur nors, kur nors tarp Vilniaus ir Kauno. Tai būtų protinga ir modernu. Bet kam tada drabstyti pinigus dabar? Sako, trūksta pinigų. Parduokite šituos *bildingus* šalia prezidentūros ir turėsite dviem ministerijoms pinigų. Tikrai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Prašau mano balsą įskaityti „už“ per pagrindinį balsavimą.

PIRMININKAS. Taip, gerai, užskaitysime.

15.50 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1 ir 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIII-932 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1 ir 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIII-932. Pranešėjas – vicepirmininkas A. Zananavičius. Prašom.

A. ZANANAVIČIUS. Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo 1 ir 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo X skyriumi įstatymo projektą, kurio tikslas – įstatymu reglamentuoti Lietuvos Respublikos diplomatiinių atstovybių, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, t. y. administratorių, raštvedžių, sekretorių, specialiųjų kurjerių, ūkvedžių, vairuotojų, vyresniųjų specialiųjų kurjerių, valytojų ir kiemsargių, darbo apmokėjimą, su darbu užsienyje susijusias socialines garantijas ir materialines pašalpas.

Įstatymo projektas prisideda prie tinkamo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimo įgyvendinimo, nes įstatymu, o ne Vyriausybės nutarimu bus reguliuojamos esminės tokių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos. Projektas parengtas atsižvelgiant į darbuotojų darbo Lietuvos Respublikos atstovybėse ypatumus, susijusius su darbu užsienyje. Darbuotojai gali būti ir Lietuvos, ir užsienio valstybių piliečiai ar jų nuolatiniai gyventojai. Užsienio valstybėse taikoma skirtinga sveikatos draudimo sistema ir panašiai. Todėl įstatymo projektu siekiama įtvirtinti sistemą, pritaikomą skirtingų situacijų atžvilgiu.

Įstatymo projektu nustatomi objektyvūs kriterijai darbuotojų darbo užmokesčiui nustatyti. Pareiginė alga išreiškiama konkrečiu koeficientu, kuris atitinka šiuo metu Vyriausybės nutarimu nustatytą pareiginę algą. Jis dauginamas iš Vyriausybės tvirtinamo gyvenimo lygio vietos koeficiento. Galimybė didinti pareiginę algą priklausomai nuo darbuotojo atliekamų funkcijų – iki 70 % pareiginės algos ir (arba) atsižvelgiant į darbuotojo turimą darbo diplomatinėse atstovybėse patirtį – iki 10 % pareiginės algos. Užsienio reikalų ministro įsakymu tvirtinama darbo apmokėjimo sistema detalizuos pareiginės algos didinimo kriterijus, priemonių ir premijų mokėjimo tvarką ir sąlygas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Nori paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, siūlymai buvo ir anksčiau ir nebuvo pritari.

Mano du klausimai. Pirmas. Sutinku, kad Konstitucinis Teismas siūlė įstatymu numatyti. Mes visai neseniai priėmėme Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir garantijų įstatymą ir, aš manau, tai būtų logiškas žingsnis neišskiriant atskiros grupės į atskirą savo įstatymą. Tai yra vienas.

Antras dalykas. Jūs aiškinamajame rašte vėl rašote, kad jokių papildomų lėšų nereikės, viskas bus iš asignavimų. Bet tai vis tiek yra biudžeto lėšos. Mano klausimas: kiek, keičiant šitą įstatymą, netgi nekeičiant bazinio dydžio, reikia papildomų lėšų?

A. ZANANAVIČIUS. Atsakant į pirmąjį klausimą, jūsų minimas įstatymas kaip tik ir nurodo, kad darbo sutartininkai diplomatinėse atstovybėse nėra apimami to įstatymo. Tai mes neturėjome kitos išeities, kaip teikti šito įstatymo pakeitimą.

Dabar situacija vėlgi yra labai aiški dėl papildomų lėšų poreikio – jis automatiškai nesukuriamas, nes nustatomos lygiai tos pačios algos. Aišku, kaip ir bet kur valstybės tarnyboje, jeigu bus nustatytas kitoks bazinis algos dydis, tos algos keisis, bet pats įstatymas automatiškai jokių papildomų lėšų nereikalauja.

PIRMININKAS. Dėkojame viceministrui. Daugiau klausiančių nėra.

Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad vėl yra siūloma atskiras grupes išbraukti iš bendros valstybės apmokėjimo tvarkos ir perkelti į atskirus įstatymus. Šiandien ir taip didžiausias chaosas yra dėl mūsų darbo apmokėjimo. Mes nesusitvarkome ir negalime sutvarkyti normaliai darbo apmokėjimo. Jeigu mes kiekvienai tarnybai leisime atskirai tvarkyti darbo apmokėjimą, nuo to valstybė nelaimės. Tai yra bendri dalykai ir tai turi būti bendruose įstatymuose.

Norėčiau priminti viceministrui, kodėl mes įrašėme, kad šitas įstatymas netaikomas diplomatinei tarnybai? Todėl, kad jūs buvote kitur įrašyti. Reikia paprasčiausio pakeitimo – Biudžetinių įstaigų įstatyme išbraukti šitą nuostatą, kad šitas įstatymas netaikomas diplomatinėse tarnybose dirbantiems darbuotojams, ir viskas. Tai labai paprasta. Tada galime matyti visą vaizdą, kas dirba Lietuvai, kaip dirba ir kiek mes mokame. Kai mes paslepame darbo apmokėjimą ir socialines garantijas, kiekvieną, atskirame įstatyme, jokios tvarkos neva ir nebus. Tai leidžia man kalbėti ilgametę patirtis šitame komitete, kuris atsakingas už socialines garantijas ir darbo apmokėjimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad mes turime stiprinti diplomatinę tarnybą visomis įmanomomis priemonėmis. Galbūt čia ir yra trūkumų, galbūt galima ir diskutuoti, bet aš manau, kad dabar reikėtų pritarti, nes diplomatinė tarnyba formuoja ir vis dėlto vykdo, kaip Konstitucijoje parašyta, Lietuvos užsienio politiką ir žmonės, kurie ten dirba, turi turėti tinkamas garantijas, tinkamą motyvaciją ir tinkamas paskatas. Taigi aš raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 74: už – 57, prieš – 1, susilaikė 16. Įstatymo projektui po pateikimo pritari. Siūlomi pagrindiniai komitetai: Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir Užsienio reikalų komitetas.

Kadangi abudu pasiūlyti, siūlau alternatyvų balsavimą. Kas manote, kad pagrindinis komitetas turėtų būti Socialinių reikalų ir darbo komitetas, balsuojate už, kas manote, kad Užsienio reikalų komitetas – balsuojate prieš. Skelbiu balsavimą.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 53, prieš – 20. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritari. Užsienio reikalų komitetą tada taip pat galime kaip papildomą. Taip, ačiū. Pritarta. Siūloma svarstyti spalio 10 dieną.

16.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 401, 403, 426 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-845, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 39⁵ ir 39⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-846, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-847, Kelių įstatymo Nr. I-891 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-848, Kelių transporto kodekso 8, 8¹, 13, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-849, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 12¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-850, Konsulinio statuto Nr. I-886 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-851, Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 4², 8, 36¹, 58¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-852, Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-853, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-854, Šventosios valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. X-910 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-855, Vidaus vandenų transporto kodekso 4, 4¹, 4², 6, 13, 16, 18, 19, 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-856, Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-857 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 401, 403, 426 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-845. Pranešėjas – V. Sinkevičius. Pateikimas. Kartu gal galite pristatyti ir kitus lydimočius teisės aktus.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Visus. Čia labai viskas susiję. Gerbiami kolegos, labai trumpai. Iš tiesų praėjusią sesiją priėmėme įstatymą dėl Geležinkelio transporto inspekcijos prijungimo prie Valstybinės kelių transporto inspekcijos, taip biudžete kasmet sutaupome apie 300 tūkst. eurų. Kartu su Vyriausybe, Susisiekimo ministerija tęsiame toliau... Manome, kad būtų tikslinga reorganizuoti, sumažinti biudžetinių įstaigų skaičių, optimizuoti jį ir racionaliau naudoti valstybės lėšas. Tai yra siūloma Lietuvos saugios laivybos administraciją taip pat prijungti prie Valstybinės kelių transporto inspekcijos ir pervadinti Valstybinę kelių transporto inspekciją į Nacionalinę saugaus transporto agentūrą. Todėl, kaip matote, ir susiję su labai daug įstatymų, nes tiesiog keičiami pavadinimai, iš įstatymų išsibraukiami ir keičiami pavadinimai.

Lietuvos saugios laivybos, kaip žinote, administracija yra įsikūrusi Klaipėdoje, tai užtikrinu, kad iš ten jinais niekur nejudės, yra jungiamos bendrosios funkcijos, tai yra vadovaus vienas vadovas, ta pati buhalterinė apskaita, ataskaitų rengimas, viešųjų pirkimų procedūros ir panašiai. Manome kartu su Vyriausybe, kad taip būtų tikslingiau, teisingiau naudojamos valstybės lėšos. Galia atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti dėl jungiamų įstaigų funkcijų, ar funkcijos nenukentės sujungus tas įstaigas?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ne, absoliučiai funkcijos nenukentės, nes jų funkcijos iš esmės, bent jau jų tikslas yra labai panašus, išliks, tiesiog vyks bendrųjų funkcijų reorganizacija, kaip ir minėjau, informacinių, komunikacinių sistemų valdymo, viešųjų ryšių, viešųjų pirkimų, ataskaitų rengimų – viso to, kas gali įvykti, būti daroma centralizuotai. Tai labai paprastai, kaip sakiau, bus sutaupyta būtent šiuo sujungimu apie 160 tūkst. eurų kasmet, prieš tai, prijungus Geležinkelio transporto inspekciją, – 300 tūkst., išeina netoli pusė milijono kasmet. Manau, kad valstybei šie pinigai pravers.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamas pranešėju, norėčiau paklausti, gerai, tai sveikintinas dalykas lėšų taupymas, štai su Vyriausybe jūs pasitarėte, nutarėte, tačiau ar su pačiomis tarnybomis buvo diskutuota, kažkiek šnekėta tuo klausimu, atsižvelgta į jų nuomones, kokios jų nuomonės? Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip. Tai šiuo klausimu dirba Susisiekimo ministerija ir, kiek man yra žinoma, tai visos inspekcijos yra supažindintos, kadangi yra netgi ir Vyriausybės nutarimas

gegužės 31 dienos dėl sujungimo. Tai nėra kažkoks mano registruotas įstatymas, kuris šiandien būtų visiems dirbantiems ten žmonėms, pareigūnams staigmena. Taip, jie yra supažindinti su tuo.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėkojame pranešėjui. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dar tokio nesu matęs – profesionalų cirko. Tai dabar kalba, kad čia yra Vyriausybės gegužės mėnesio sprendimas (cituoju) ir kad Vyriausybė priėmė sprendimą šitas institucijas sujungti. Bet Seimo narys pristato Vyriausybės darbą, ne susisiekimo ministras, ne Vyriausybės vardu, bet Seimo nario vardu, nežinau, čia, ko gero, gal naujadaras.

Dabar aš pamėginau suskaičiuoti, sako, 160 tūkst. sutaupys ir dar 0,5 mln. Aš staigiai sumečiau, kadangi išeina tikslai 2018 ir 2019 metais. Viskas, paskui taupymas baigiasi. Tai būkime sąžiningi ir teisingi, kad tik metus.

Atsakydamas, ar buvo susitarta su profesinėmis sąjungomis ir ar buvo susitarta su tais žmonėmis, dirbančiais institucijose, pasakė, kad Susisiekimo ministerija veda derybas. Tai šiandien aš siūlau nepritarti šitokiam dalykui, laukti, tegu ateina susisiekimo ministras ir ministras tegu priima atsakomybę, o ne Seimo narys už Vyriausybės darbą. (*Balsas salėje: „Teisingai!“*) Čiagi yra ministerijos darbas, ne Seimo nario. Ir kodėl Seimo narys turi priimti atsakomybę už ministerijos nekvalifikuotumą ir ministerijos nesugebėjimą ateiti šičia ir apginti poziciją? Tai kur jūs esate matę, kad Seimo narys atsakytų už ministro... ministerijos blogą darbą?

Antradienį Kultūros ministeriją pravarėme lauk už ministerijos blogą darbą ir Kultūros komiteto pirmininkas pasisakė prieš, dabar vargšą Seimo narį pastatėme į tribūną! Na, cirkas!

PIRMININKAS. Dėkojame už jūsų nuomonę. Dėl vedimo tvarkos – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš tik noriu padėkoti Seimo nariui R. Žemaitaičiui už rūpestį Ekonomikos komiteto pirmininku, iš tiesų ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį įstatymo projektą ir visus lydimuosius, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 61, prieš – 1, susilaikė 15. Projektams po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas dėl visų – Ekonomikos komitetas, išskyrus 2-5a, – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Papildomi komitetai. Niekur nėra, išskyrus, minutėlę, 2-5j papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir 2-5m papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 5 dieną. Ir dar dėl pirmo – papildomas Ekonomikos komitetas.

16.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 120 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1028(2), Civilinio kodekso 6.930¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1085 (pateikimas)

2-6 klausimo – V. Gailiaus nebus, jis nori dar patobulinti projektą. Klausimas 2-7a – Administracinių nusižengimų kodekso 120 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1028. Pranešėjas – S. Gentvilas. Gal kartu galite pristatyti ir Civilinio kodekso įstatymo projektą? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, pristatau du įstatymų projektus, kurie tarpusavyje susiję, jie ypač aktualūs smulkiam verslui, sakyčiau, netgi sezoniniam verslui. Maždaug 2012 metais buvo pakeista, kad Mokesčių inspekcija, tikrindama verslą, jeigu pamato, kad yra šiek tiek vėluojama sumokėti mokesčius, ar tai būtų PVM'as, ar „Sodros“ įmokos, ar kažkas kita, ir verslas apmoka greičiau bankams, tiekėjams už įsigytas prekes, iš karto skiria baudą, kuri yra nustatyta minimali pagal esamas Civilinio kodekso nuostatas 1 tūkst. 400 eurų. Tuo būdu buvo vengiama tyčinių bankrotų, kurie yra iš esmės sumanyti taip, kad pirma atsiskaitau su verslo partneriais, kurie turi savo atmintį, o valstybė kadangi yra beasmenė, tai paskutinė paliekama, su kuria atsiškaitoma, ir įmonės bankrutuoja, ir tokių precedentų tikrai nutikdavo.

Bet jeigu vertinsime bankrotų statistiką, tai iš esmės nuo 2012 metų, lyginant su pernai, bankrotų padaugėjo Lietuvoje nuo 1 tūkst. 400 iki 2 tūkst. 723. Šita nuostata neišgašdina – vis dar

įmonės bankrutuoja ir nėra taip, kad verslas sąmoningai siekia nemokėti mokesčių, nes vėlavimas sumokėti mokesčius jau reiškia ir palūkanas, ir delspinigius. Taigi verslas jau sumoka už vėluojančius mokesčius, ir jeigu patikrinimo metu yra nustatoma, kad pirmiau atsiskaito ne su valstybe, o su kitais kreditoriais, tai iš karto skiriama bauda, kuri yra 1 tūkst. 400 eurų.

Teismai savo praktikoje iš esmės matydami, kad yra klaidinga nuostata, taiko netgi mažesnę, negu įstatymo numatyta 1 tūkst. 400 baudą, ir tai sako, matoma teismų, precedentai rodo, kad nėra sisteminio kokio nors piktnaudžiavimo ir teismai juridinius subjektus užjaučia.

Tuo pačiu antrame įstatymo projekte, kurį aš teikiu, tai yra Civilinio kodekso pakeitime, buvo palikta spraga, kad jeigu įmonė bankrutuoja, tai direktorius, kuris sąmoningai sudegino įmonę ir išvengė atsiskaityti su valstybe, bet pirmiau atsiskaitė su kitais kreditoriais, jis bankroto atveju nebuvo baudžiamas už tą kreditorių eilės pažeidimą ir iš esmės išvengdavo.

Taigi mano dviejų įstatymų projekto esmė yra ta, kad šita bausmė už kreditorių eilės pažeidimą yra pavėlinama, tai yra duodama bent 90 dienų, kad galima pavėluoti mokesčius atsiskaityti, mokesčiai vis tiek sumokami anksčiau ar vėliau, įskaitant palūkanas ir delspinigius, bet galima bausti tik po 90 dienų, o bankroto atveju buvęs įmonės vadovas neišvengia atsakomybės sumokėti baudą. Minimali – 1 tūkst. 400 eurų, jeigu buvo pažeista ir sąmoningai valstybė buvo nustumta nuo kreditorių eilės.

Labai prašau pritarti po pateikimo ir siūlyčiau padiskutuoti toliau komitetuose. Jeigu leisite, mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausti nori A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, bet jūs sutinkate su Teisės departamento išvada, kad reikia ir Vyriausybės išvados, ir antikorupcinio vertinimo dėl šio įstatymo projekto?

S. GENTVILAS (LSF). Taip, sutinku, būtų galima paprašyti.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manyčiau, iš principo truputį turėtų keistis mūsų požiūris į verslą, nes yra įvairiausių situacijų. Tikrai kitą kartą nėra jokių galimybių sumokėti mokesčius. Mano manymu, tai yra teisinga, jeigu verslas per 90 dienų sumoka mokesčius, kad nebūtų jokių sankcijų, nes labai dažnai būna, kad ir valstybinės, ir savivaldybių įmonės neatsiskaito su įmonėmis, todėl toks liberalesnis ir geranoriškesnis požiūris turėtų būti. Juk verslas nėra valstybės priešas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, negalime. Siūlo balsuoti. Kas palaikote šį projektą, balsuokite už, kas nepalaikote – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 65, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymo projektams po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Papildomų nėra. Siūloma svarstyti gruodžio 5 dieną.

Replika po balsavimo – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Norėčiau pasidžiaugti, kad Seimas vieningas kaip niekad. Tačiau norėtume paprašyti vis dėlto Vyriausybės išvados, nes įstatymas palies netgi ir biudžeto surinkimą. Remdamiesi Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabomis, norėtume paprašyti ir Specialiųjų tyrimų tarnybos atlikti antikorupcinį vertinimą.

PIRMININKAS. Puikus pasiūlymas. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Pagrindinės darbotvarkės klausimai baigti. Pereiname prie rezervinių klausimų.

16.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-564 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Kęstutį Pūką patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1095 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pirmasis būtų Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-564 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lie-

tuvos Respublikos Seimo narį Kęstutį Pūką patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1095. Pranešėjas – A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, nutarimo projektą tikriausiai matėte, jis yra labai trumpas. Jis atsirado štai dėl ko, kas paskatino jį atsirasti.

Vakar Seimo Pirmininkui buvo pateiktas dokumentas dėl posėdžio atidėjimo. Jį pasirašė Seimo narys K. Pūkas, prašydamas atidėti laikinosios tyrimo komisijos posėdį remiantis Statuto ir Seimo laikinųjų komisijų reglamentu. Jis motyvavo, kad negali dalyvauti dėl svarbių priežasčių iki šių metų lapkričio 30 dienos. Pridedama medicininė pažyma, medicinos dokumentų išrašas, taip pat pranešimas apie išduotą nedarbingumo pažymėjimą. Tuos dokumentus aš turiu pasiėmęs ir nėra pagrindo jais netikėti. Todėl būtų prašoma Seimo narių pritarti, kad šios komisijos laikas būtų pratęstas iki šių metų gruodžio 15 dienos.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Nori paklausti G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki! Tai iš tiesų toks retorinis klausimas. Aš pamenu paskutinį mūsų komisijos posėdį, kai sakiau, kad galime lažintis, jog K. Pūkas atėjus laikui paprašys pratęsti ir tikrai sirgs rudenį. Taigi ta nuojauta, kad žmogus susirgs, buvo gana patikima. Tiesą sakant, šandien žiūrint į tuos dokumentus man pagrindo netikėti yra gana daug, bet aš suprantu, kad Statutas yra Statutas ir mes, kaip Seimo nariai, turbūt nieko kito daryti negalime. Bet, tiesą sakant, aš manau, pagrindo netikėti turime mes visi. Turbūt klausimas būtų daugiau retorinis.

PIRMININKAS. Dėkojame už retorinį klausimą ir pranešėjui. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū. Pritarta.

Siūloma ypatingos skubos tvarka. Seimo Pirmininkas siūlo. Po pateikimo galime pritarti? Taip, pritariame.

Svarstymas. Taip pat niekas neužsirašė diskutuoti. Galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Šio nutarimo priėmimas

Balsuojame. Balsavo 68 Seimo nariai: už – 62, prieš – 4, susilaikė 2. Nutarimui (projektas Nr. XIIIIP-1095) pritarta. (*Gongas*)

16.17 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-193(2) (svarstymas)

Kitas rezervinis klausimas – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-193(2). Pranešėja – A. Širinskienė. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). (...) svarstė Farmacijos įstatymo projektą Nr. XIIIIP-193 ir pritarė komiteto patobulintam variantui. Už balsavo 6 ir 2 – prieš.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskutuoti užsirašė du žmonės. A. Vinkus. Prašau į tribūną.

A. VINKUS (LSDPF). Noriu pritarti šio straipsnio pakeitimo projektui Nr. XIIIIP-193 dėl šių motyvų. Projektas parengtas siekiant panaikinti teises nuostatas, apribojančias vaistinių steigimą vienu adresu, siekiant gerinti verslo sąlygas, skatinti vaistinių konkurenciją ir gerinti vaistų prieinamumą.

Šiuo metu Farmacijos įstatyme nustatyta, kad vykdyti vaistinės veiklą tame pačiame pastate ar tuo pačiu adresu, išskyrus sveikatos priežiūros įstaigas, išduodama tik viena veiklos licencija, todėl tik sveikatos priežiūros įstaigos tuo pačiu adresu gali veikti kelios, kelios vaistinės, o kituose pastatuose – tik viena vaistinė. Todėl pacientams, ypač turintiems judėjimo negalia, gali kilti sunkumų pereiti, sakykim, ar prekybos centre, ar kitame objekte iš vieno galo į kitą ir panašiai, todėl toks teisinis reguliavimas riboja vaistinių plėtrą ir atitinkamai neskatina konkurencijos. Maloniai prašau pritarti šiai pataisai po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau diskutuoti nėra norinčių, išsibraukė. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra užsirašiusių. Kviečiu balsuoti po svarstymo.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 70, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

16.20 val.

Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2281 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1065(2) (pateikimas)

Kitas klausimas – Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2281 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1065(2). Pranešėjas – R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Šio projekto tikslas yra papildyti ir sustiprinti Kultūros tarybos kompetenciją etnosrityje, vertinant kultūros politiką etnolauke. Etninė kultūra nepelnytai yra numstumta ir sumenkinta, o tai kiekvienos tautos pamatas, kuris ugdo pilietiškumą, patriotiškumą. Dabar jo labiausiai reikia, ypač šiais neramiais laikais. Nacionalinio saugumo įstatyme yra minimi tokie terminai: „tautinis ugdymas“, „lituanistinis ugdymas“ ir „etno-“. Paradoksalu, tačiau Kultūros taryboje nėra „etno-“. Lietuvos kultūros taryboje etninės kultūros globos atstovas siektų atstovauti etninei kultūrai stiprinant valstybinę globą, išsaugant tautinę savimonę ir etninės kultūros tęstinumą.

Siūlau pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: po du rinkėjus Kultūros ministerijai deleguoja Lietuvos kultūros ir meno taryba, Lietuvos meno kūrėjų asociacija, Asociacija Kultūros savivaldos kolegija, Lietuvos mokslo taryba. Vieną Etninės kultūros globos tarybos narį, tarybos išrinktą atstovą, ir vieną tautinių mažumų bendrijų išrinktą atstovą, kurie nėra valstybės tarnautojai, deleguoja kultūros ministras. Siūlau papildyti 8 straipsnį nauja 14 dalimi: vienu tarybos nariu renkamas etninės kultūros atstovas, atitinkantis šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir renkamas iš Etninės kultūros globos tarybos pasiūlytų kandidatų.

Lyginamasis. Papildyti 8 straipsnį nauja 14 dalimi: vienu tarybos nariu renkamas etninės kultūros atstovas, atitinkantis šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir renkamas iš Etninės kultūros globos tarybos pasiūlytų kandidatų. Siūlyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jūs minite, kad šiandien etninės kultūros atstovai yra nepakankamai įvertinami, tačiau šiuo sprendimu jūs siūlote ne tik, kad jie būtų įtraukti tarp rinkikų į Kultūros tarybą, bet kad jie turėtų išskirtinumą ir bent vienas jų atstovas būtų privalomai išrenkamas Kultūros tarybos nariu. Šiandien tokią privilegiją turi tik tautinės mažumos. Man įdomu, kad jūs ne tik įtraukiate į rinkikų tarpą, bet taip pat suteikiate tam tikras privilegijas, kurių neturi kiti išrenkami Kultūros tarybos nariai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tautinės mažumos seniai turi savo vietą, o jeigu aš teisingai supratau, jūsų klausimas dėl etnosrities, kuriai nėra atstovaujama Kultūros taryboje. Tai jau ne vieni metai sukeliama daug ažiotažo ir problemų, mes Kultūros komitete apie tai kalbėjome. Vieną kartą norime šią problemą išspręsti, ji iš tiesų Lietuvos regione etno... Nežinau...

PIRMININKAS. Kitas klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ne, neatsisakau. Žinote, pagal savo mąstymą mes pagaliau pasiekėme Uzbekijos lygį. Sveikinu. Uzbekijoje net parlamente yra visi parlamentariai lygūs, bet žalieji valstiečiai, jie turi 15 % kvotą. Pagalvokite, tai gal kokią nors etnokvotą reikėtų išskirti arba valstiečiams žaliesiems?.. Čia aukštas skrydis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Linkėjimai iš Uzbekistano.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėkojame pranešėjui, galite užimti savo darbo vietą. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, kviečiu pritarti šitai įstatymo pataisai. Motyvai. Pirmas, atsirasi daugiau objektyvumo, daugiau skaidrumo. Antras momentas, kuris, manyčiau, irgi ypač svarbus, kad kiekvienais metais didėja tarybos finansuojamų projektų disproporcija ir ji begėdiškai progresuoja. Viena iš tokių kryptų, kuri ignoruojama, yra etnosritis. Aš abejojantiems pasakysiu tik vieną skaičių, pavyzdžiui, 2017 metais iš 691 projekto paraiškų buvo finansuota tik

151, t. y. tik 22 %. Manychiau, kad tiesiog ignoruojama mūsų tautos gyvastis. Manychiau, kad reikės neabejojant pritarti šitai pataisai. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – K. Masiulis. Kęstuti, nuomonė prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Išmintis lai liejasi plačiai. Man šiandien labai smagu klausyti jūsų sąmojo ir pačiam norisi *šposauti*. Žinote, kadangi čia mes rimtai svarstysime tą projektą, aš, matyt, pataisą registruosiu, kad būtų būtinai tautinių švilpukų drožėjas, o ne koks nors, žinote, gali būti ne visai teisingai etniškas, koks juostų pynėjas, tai, neduok Dieve, gali būti ne tas atvejis. Gal viską suskaidykime, kad būtų baletmeisteris ir balerūnas, bet ne balerūnė. Dar sugraduokime, nes neteisingai jie ten išsirinks. Neduok Dieve, menininkai gi pridaro klaidų!

PIRMININKAS. Dėkojame už jūsų nuomonę. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 65, prieš – 4, susilaikė 3. Įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Papildomų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 7 dieną. Replika po balsavimo – R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Šiaip labai gerbiu jūsų kolegas iš Tėvynės sąjungos, jų tikrai yra daug garbingų žmonių. Liūdna, kad jūs, sėdintysis priekyje, šaipotės iš savo tėvynės, kur vis dėlto pamatas yra etno-, ir pradodate dėlioti su švilpukais, dar kažkaip kitaip. Gerbkite žmones, gerbkite valstybę, tiesiog esate suaugęs žmogus.

16.28 val.

Seimo savaitės (2017-09-18–2017-09-22) – 2017 m. rugsėjo 19 d. (antradienio) ir 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Dėkoju. Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – savaitės, prasidedančios rugsėjo 18 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Dėkoju. Kita savaitė prasidės pirmadieniu, o posėdžiai prasidės antradienį – 19 dieną. Yra pateikti siūlymai, kas tuo metu turėtų būti svarstoma. 19 dieną bus svarstomas Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas su daugeliu lydimųjų įstatymų. Toliau, Vaikų išlaikymo fondo pataisos, Lygių galimybių įstatymas, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo pataisos. Toliau, Prokuratūros įstatymas, Sveiktos draudimo įstatymo pataisos, Sveikatos priežiūros įtaigų įstatymo pateikimas. Tiek būtų 19 dieną.

Iš 21 dienos, t. y. ketvirtadienio, darbotvarkės galėtume paminėti Branduolinės energijos įstatymo projekto svarstymą. Toliau, Viešųjų pirkimų įstatymo pateikimas, Lietuvos paso įstatymo projektas ir su juo susijusieji, Profesinių sąjungų įstatymo pataisos ir daugelis kitų.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo Pirmininkui. Nori paklausti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, noriu paklausti, kodėl darbotvarkėje neatsiranda projektai, kurių teikimas priklauso asmeniškai nuo jūsų? Tai yra Vyriausiosios rinkimų komisijos nario teikimas, kurį siūlo mūsų partija ir vienintelė neturi savo atstovų Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko teikimas. Kiek gali ta komisija dirbti su laikinu vadovu? Kada išvysime jūsų atitinkamas iniciatyvas darbotvarkėje?

V. PRANCKIETIS. Dėl pirmosios jūsų klausimo dalies tai yra darbotvarkėje kol kas ant stalo, bet neįrašyta, nes laukiame Teisininkų draugijos antro pasiūlymo. Komisija neturėtų veikti, kai nėra balanso tarp partijų narių ir tarp kitų narių. Taigi laukiame ir teisininkai žadėjo pateikti kandidatūrą galbūt antradienį, galbūt pirmadienį. Tai kartu ir teiksime, taip.

O dėl antrosios dalies tai irgi, ieškome tinkamiausių kandidatų ir jie bus pateikti, ir jūs būsite supažindinti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Vingrienė.

V. PRANCKIETIS. Rinkimų arti nenusimato, tai labai ir neskubame.

PIRMININKAS. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Aš norėjau pasiūlyti galbūt įtraukti į darbotvarkę Gamtinių dujų įstatymo pataisą, projektas Nr. XIIIIP-920, nes čia labai svarbus klausis-

mas šiuo metu ir kalbama apie Druskininkų dujų rafinavimo problemas, nes Druskininkai šiandien yra vienintelis miestas Lietuvoje, kuris neįtrauktas į bendrą Lietuvos dujų tiekimo sistemą ir šiuo metu gauna dujas 25 % didesne kaina. Taigi, kad šis klausimas būtų išspręstas, mes turėtume tikrai paspartinti toliau svarstymą Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekto, kuris šiuo metu yra užregistruotas ir turėtų būti rugsėjo mėnesį svarstomas, kad iki sausio 1 dienos mes tikrai išspręstume tą diskriminavimo klausimą.

V. PRANCKIETIS. Gerai. Ekspromtu gal neįtraukime į darbotvarkę, bet per Seniūnų sueigą galėsime apsvarstyti.

PIRMININKAS. Gerai. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, peržiūrėjęs darbotvarkę, atkreipiu dėmesį į Vaikų išlaikymo fondo įstatymų projektus ir prisimenu, kaip čia ne vieną kartą apie tai diskutavome ir kalbėjome, ir buvo keli įstatymų projektai parengti. Vienas buvo teiktas gerbiamos I. Šimonytės ir mano dėl Vaikų išlaikymo fondo išmokų vaikams, kurių neišlaiko vienas iš tėvų, nemoka alimentų, padidrinimo, taip pat buvo ministerijos teikiamas projektas. Aš supratau, kad tie projektai bus sujungti ar kaip nors atskirai bus svarstomi, bet aš matau, kad ministerijos keliauja, o mūsų projektas čia neatsispindi. Gal aš nepastebėjau ar yra kokių nors kitų priežasčių, kodėl jo čia nematyti?

V. PRANCKIETIS. Manau, esminis dalykas, kalbame apie tai, kad būtų galima paskirti daugiau pinigų tiems vaikams išlaikyti. Tai to ir siekiama. Kuris iš tų projektų dabar keliauja, aš atmintinai neatsakysiu, turėčiau pasitikrinti, bet tikslą turime pasiekti.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu darbotvarkei? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Seimo narių pareiškimų nėra. Darbotvarkė kaip ir baigta.

Mielieji kolegos, mūsų vakarinę darbotvarkę baigiame. Dėkoju už darnų darbą Lietuvai ir vakarinį Seimo posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 15, 16, 19
Antanavičienė Lina 23, 25, 26
Anušauskas Arvydas 31, 49, 54, 59
- Bacvinka Kęstutis 7
Bakas Vytautas 9, 14, 31, 32
Balsys Linas 11, 13, 16, 56
Bartkevičius Kęstutis 44
Baškienė Rima 7
Baublys Juozas 19
Baura Antanas 60
Bernatonis Juozas 9
Brasiūnaitė Daiva 33, 34, 35
Budbergytė Rasa 8
Butkevičius Algirdas 19
- Čekanauskaitė Virginija 27, 28, 46
- Dagys Rimantas Jonas 15, 42, 54
Degutienė Irena 25
Dumbrava Algimantas 41, 57
- Gaidžiūnas Aurimas 28
Gailius Vitalijus 30, 31, 33, 58
Gelūnas Arūnas 42
Gentvilas Simonas 34, 36, 44, 58, 59
Glaveckas Kęstutis 9, 37, 40, 47
Gražulis Petras 7, 8, 12, 16, 25, 26, 40, 45, 59
Grybauskaitė Dalia 10
Gumuliauskas Arūnas 54
Gurevičius Sigitas 27, 46
- Imbrasas Juozas 28
- Jakeliūnas Stasys 8, 27, 34, 35, 36, 37
Jedinskij Zbignej 41
Jovaiša Eugenijus 9, 10, 12
Jovaiša Sergejus 40
Juozapaitis Vytautas 13, 28, 37, 38, 43, 44, 53
- Kamblevičius Vytautas 20, 43, 49
Karbauskis Ramūnas 8, 11, 13, 14, 43
Karoblis Raimundas 7, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54
Kasčiūnas Laurynas 50
Kreivys Dainius 55
Kukuraitis Linas 42
- Landsbergis Gabrielius 10, 12, 36, 37, 38, 40, 53
- Mačiukaitė-Žvinienė Saulė 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26
Majauskas Mykolas 7, 25, 26, 33, 35, 44, 45, 51, 54, 63
Martinėlis Raimundas 22, 29, 38, 39, 57
Masiulis Kęstutis 13, 55, 61, 62
Masiulis Rokas 45
Matelis Bronislovas 39, 42, 49
Matulas Antanas 13, 14
Mažeika Kęstutis 8
- Nekrošius Arvydas 47
Norkienė Aušrinė 39
- Palionis Andrius 12, 34
Papirtienė Aušra 20
Petrauskienė Jurgita 43
Pranckietis Viktoras 7, 28, 62, 63
Pūkas Kęstutis 60
Pundziaus Juozas 26
Pupinis Edmundas 14, 20, 21, 35
Puteikis Naglis 8
- Razma Jurgis 62
Rimkus Juozas 8
Rinkevičius Viktoras 14, 29, 30
Rozova Irina 28
Ruokytė-Jonsson Liana 43, 44
- Sabatauskas Julius 9, 12, 32
Salamakinas Algimantas 28, 37
Simulik Valerijus 9
Sinkevičius Virginijus 8, 23, 37, 57, 58, 59
Sysas Algirdas 9, 21, 33, 34, 37, 38, 56
Skaistė Gintarė 34, 52, 60, 61
Skardžius Artūras 12, 13
Skvernelis Saulius 36, 40, 41, 42, 43, 44
Smetona Antanas 45
Stančikas Andriejus 8
Staniuvienė Levutė 25
Starkevičius Kazys 23, 39
Steponavičius Gintaras 21, 22, 23
Strelčiūnas Algis 9
Svetikaitė Rasa 27, 28, 29, 30, 31
- Šakalienė Dovilė 38, 39
Šarknickas Robertas 16, 19, 22, 38, 61, 62
Šedbaras Stasys 9
Šimonytė Ingrida 63
Širinskienė Agnė 9, 39, 60

Tamašunienė Rita 15, 19, 20, 30, 32
Tumėnas Stasys 61

Vaičekauskas Gintaras 28, 29, 30, 45
Vaičiūnas Žygimantas 44
Vainiutė Milda 32, 33, 45
Varžgalys Juozas 26

Veryga Aurelijus 11, 41
Vingrienė Virginija 62
Vinkus Antanas 54, 60

Zananavičius Albinas 47, 55, 56

Žemaitaitis Remigijus 58

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*